

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, héttől és Ünnepnep után is.

II. év.

Budapest, 1898, vasárnap, február 13-án.

44. szám.

A konkoly.

Mozog a föld népe az alföldi rónaságon s az ország kamrája, mely eddig buzával volt teli, veszélyes törekvések puszkaporos hordója lett s mindenki visszafojtott lélekzettel nézi, amint körülötte égő fáklyával járnak népboldogító apostolok, akik a magyar föld népének legjobb barátai lettek. Hiába keressük a régi magyar parasztot, azt a rákosi szántót, aki fényes ekevasában fajának dicsőségét, onló barázdájában bölcsőjét és sírját, hulló verejtékében ösök vércseppjeit, a széles rónaságban a haza örök, nagy fogalmát látta: ez a paraszt nincs többé, az utolsók elvéreztek 48-ban, vagy letették a fegyvert Világosnál s most békés kegydíjasai a magyar államnak vagy odakünn a menedékházban csendesen pipálgatják a finom szivarvégeket, melyeket könnyörületos emberek gyűjtenek össze számukra.

Az a szép jelenet, melyet gyermekkorunkban annyit bámultunk, mikor a magyar ur a magyar paraszt kezét fogadalmképen kezében tartja, ma már csak szépen kifestett kalendáriumok czimlapján létezik, a valóságban földesurának háza körül ólalkodik a hajlékony, várja, lesi a jelszót, hogy úszkót dobjon háza tetejére régi gazdájának, ki a nagy szabaduláskor neki földet s azóta is mindennapi kenyeret adott. Kihalt a rákosi szántó s a költő, ha felkelne örök álmából, földhöz vágná tollát, melylyel a magyar parasztot egykoron a költészet régióiba emelte.

Az állam bölcei, a törvényhozás,

meg egy csapat pártbéli kuruzsló pedig összedugják fejüket s versenyben szidják a parasztot, aki hűségből, becsületből, Istentől és emberből kivetkőzve, kaszáját feni, melylyel most nem a buza rendjét, hanem azt a másik nagy rendet, amit a törvények és zsandárok őriznek, ledönteni akarja. Persze, hogy a paraszt a bűnös. Mit hallgat az izgatók szavára, mikor ott vannak az ő természetes vezérei: a régi földesurak, a szolgabírók, a jegyzők, a papok, meg a tanítók, akik eddig is mindig a nép bajaival törődtek, adtak neki munkát és kenyeret, eljártak dolgaikban, tanították istenfélelemre, írásra és számolásra, hogy meg ne csalja őket a zsidó.

Micsoda derék jó emberek most Szabolcsban a szolgabíró, a pap, meg a jegyző. És milyen hunczut a paraszt, aki nem akar kötélnék állni, nem akar a szolgabíró, a pap, meg a jegyző szava után menni, nem akar hatalmat és tekintélyt ismerni, csak azokét, akik a fővárosi Babylonból az Antikrisztus nevében jönnek, szabadságra, testvériségre, egyenlőségre esketik fel őket, ugyanazokra a nagy fogadalmakra, melyeket választáskor az urak is hirdettek s nemzetiszínű lobogójukra felírva, a kerületekben végig hordoznak. Persze, hogy a paraszt a bűnös. Honnan veszi ő, hogy a szabadság azt jelenti, hogy neki most már minden szabad, honnan veszi, hogy az egyenlőség alatt azt kell érteni, hogy az urnak is csak annyi földje legyen, amennyi a parasztnak? Ki beszélt Szabolcsban, Orosházán, meg Vársárhelyen gazdasági egyenlőségről? A

szabadság, testvériség és egyenlőség alatt mindig csak azt értették, hogy egyforma jogotok van ránk szavazni, a borunkat meginni; velünk együtt a kormányt, meg az embereit szidni, adót nem fizetni, katonát nem adni s ekképen a hazát boldoggá és virágzóvá tenni.

— Hát azért csináltuk mi néktek az olvasóköreket, ahol veletek akaráhányszor reggelig táncoltunk márczius 15-én, meg Lajos-napján a hazáért busultunk, hogy ti ott most a kataszteri és telekkönyvi irományokat tanulmányozzatok, térképeket készítessetek, új apostolokat hallgassatok s új evangéliumra esküdven, minket a faképnél hagyjatok? Hát azért ültettünk asztalunkhoz, vállaltunk nász-ságot, komaságot, vállaltuk az örömet, vállaltuk a bánatot, szóval: vállaltuk és ígértünk mindent, csak hogy egyedül üdvözítő Kossuth apánk, meg a fia mellett örökké kitartsatok? . . .

Ilyen keserű szemrehányások érkeznek Szabolcsból. És nekünk ugy rémlik, mintha ezeket a szemrehányásokat már hallottuk volna, midőn Orosházán és Hódmező-Vársárhelyen ropogott a puska. Persze, hogy a paraszt a bűnös, akinek harmincz esztendő óta a Kossuth Lajos egyenlőségét igéri a kortes, azt az ésbontó egyenlőséget, melyet a föld népe édes álmódzásában a „nagy szabadulás” hagyományaiából ismer, amikor jogot, földet kapott, önmaga ura lett s amiből most a mások fölött való uralmat s a mások vagyonának jogát meríti magának. — Persze, hogy a paraszt a bűnös, akit harmincz esztendőn keresztül arra tetszett tanítani, hogy

Lutzék történetei.

Nem hangzott el az eskü.

A belvárosi parókiát 1668-ban alapította pohroncei Szelepcshényi György hercegprímás. Ez idő óta az építőművészet több ízben remekelt azzal, hogy hol hozzáragasztott egy toronyt vagy bástyát a templomépülethez, hol meg elvett belőle egyet; de az igazi mélyreható változás, az már a jövőnek tartatott fenn. A jövőben fogják ugyanis felbontani a toronygombjában vagy egyéb erre való helyen azt a hagyományos badogszelenczét, melyben a Lipót császár korabeli érme között ott lesz az alapító primás levele is, a következő clausulával: „Kívánságunk és óhajításunk az, hogy ezen szentegyházban, Buda visszafoglalásának emlékére, minden házasságkötés alkalmával így kezdje beszédét a pap: „E l h a n g z o t t a z e s k ü”.

Mély fájdalomunkra szolgál, hogy a Lutz kisasszonyoknak az eljegyzés daczára sem lehetett részük ebben a szép formulában. Mert ahhoz, hogy a halavány Betti és a pirosposztos Elza menyasszonyok legyenek, ahhoz összejátszott minden: falakat döntött le a közönségtől, megjelent a láthatáron a bölcs

kádi, ragyogtatta legcsudásabb bajait a természet és minden lehető dolgot elkövetett a mama, továbbá a nagybácsi még az egyetemre is elment. De végre is tapasztalni kellett, hogy mindezen rendkívüli erőfeszítésekkel csak a kézfogót lehet elérni. A házasságokat ellenben csak akkor tekinthetni kész eseményeknek, midőn az emberek, köznyelv szerint, visszajönnek a templomból. Csak akkor szólhatunk így a parton állóról: — Ni, a bátor ember, mégis beleugrott a vízbe!

A vőlegényeken különben nem mulott semmi. Kéve György, a rőttszakállu alantas tiszt, megnyerte főlebbvalói beleegyezését, mivel tudnivaló, hogy a katonák veszik legkomolyabban a házasság kérdését, és a miniszterium beleegyezésétől függ minden. (A vasutépítés csak egy fokkal nehezebb dolog, mert azt már be is kell cikkeljezni.) Kéve György tehát megszerezte az engedélyt és most hiába várják itt, uraim, a bonyodalmat, mert a kauczió ügye is oly simán intéztetett el, hogy nem csinálhatni belőle drámát. A főhadnagynak egyébiránt vőlegénysége első idejében sok szabad órája volt, mert a hadi kutyák betanítását bízták rá és ezért fölmentették a csapatszolgálatról. — Annyi mondható is, hogy ezek

a hadi kutyák nagyban különböztek az általános hadi kutyától, mely egy darab csontért mindig kész elrontani a legszebb ösztön gyakorlatot; különösen a főhadnagy egyik hadi kutyája, a Plutó tűnt ki nagyfokú intelligenciájával. Katonai szempontból nincs ugyan előnyére a szolgálatnak az, ha egy hadi kutya képes a váci-utcai virágkereskedésből minden vezetés nélkül házhoz szállítani a kameiá-bokrétákat, de Plutó ép ezen a téren aratta a babérokat. Nagyon ambiciózus volt, nem tudott várni a háborúra a Plutó.

— A Lutz Bettinek virágot küld a vőlegénye — mondták ilyenkor az utcán. A bokréta a nyakára volt kötve a Plutónak és Bettinek kisasszony, mikor leoldotta, mindig megsimogatta a Plutót. Azonkívül sok cukrot is kapott a Plutó és szolgált a Plutó, egész szalonkatonának volt képezve a Plutó.

Takács Mihály ezen a téren nem tudott versenyezni a gentryvel, mivel ő csak bankhivatalnok volt és sajnos, a nehézkes, nagy üzleti könyveket nem lehet galvanizálni. Takács Mihály tehát maga vitte a kicsiny bokrétaikat, ha nagyot vitt volna, az nem is illett volna vékony, keskeny természetéhez.

— A Lutz Elzának virágot küld a vőle-

minek a papnak, meg a tanítónak, akik ugyanis csak hazudnak, a föld, meg a párbér; minek a szolgabírónak; meg a jegyzőnek a fizetés, akik úgy is csak zsarolják a népet s a koncezon együtt osztoznak a kormányval, amely szintén a szegény nép zsírján hizlalja magát. Persze, hogy a paraszt a bünös, akit a gombaszámra felszaporodott olvasóköri népboldogítójelöltek és szélbali kortesek urgyüloletre izgattak, hatóságok tekintélyének gázolására, egyházi férfiak gunyolására s a hatalom szidalmazására tanítottak.

Persze, hogy a paraszt a bünös.

És most ugyanazok, akik harmincz esztendőn át komiztak velük, akik a kísértés poharát a nép ajkához emelték, fűhöz-fához kapkodnak, főispánhoz, kormányhoz szaladgálnak, zsandárt, kalonát, statáriumot kérnek, sőt még a lélek szabadságának bilincset is kovácsolják, mert nem bírnak a viharral, aminek a szelét oktanul elvetették. És nekünk úgy rémlik, mintha ezt a szaladgálást láttuk volna, midőn Orosházán és Vásárhelyen ropogott a puska. Hiszen máskor is volt inségben, nyomorban a paraszt. A 63-iki esztendőben nem csak a nép éhezett, hanem a házak tetejét is megetették a jószággal s még sem lázongott a föld népe. Vagy azt hiszik Szabolesban, hogy a tótok a Felvidéken, meg a ruhének Máramarosban sült szalonna mellett várják a termést? Miért éppen a magyar vidékeken, ahol sokkal magasabb a munkabér, miért éppen kizárólag a függetlenségi megyékben és kerületekben kel tömegestül ásóka-kapára a nép s döngeti a birtokos ajtaját földért, a szolgabíró kapuját pedig jogért és hatalomért?

Bezzeg jó volna most, ha az urak levett kalappal tisztelnék a papot, meg a tanítót istenfelelemmel hallgatnák s a szolgabíró és jegyző szavára, mint hajdan, csendes megadással térne vissza a nép szokott tüzhelyéhez, jobb időket és jobb sorsot várni és remélni. Csak hogy akkor harmincz esztendőn át a korteseknek

másképp kellett volna beszélgetni, nem pedig könnyelműen elpocsékolni a patriarális életnek azokat a becses hagyományait, amelyek a régi földesurat régi jobbagyaival, s a hatóságot a lakossággal hosszú időken keresztül egymáshoz fűzték.

Bizonyosságul hívjuk fel Magyarországon közvéleményét, hogy mi történt harmincz éven keresztül a függetlenségi magyar vármegyékben és kerületekben? Nem-e mindenről és mindenkiről lerántották a tisztességet és becsületet? Valóságos embervadászat és emberevés folyt ezeken a helyeken, ur, hivatalnok, pap és zsidó paraszt-terrorizmus alá kerültek s ugyanazok a kortesek, akik választáskor a Kossuth Lajos egyenlőségét hirdették, az olvasó-körök homályában a Dózsa György hagyományait, Marx Károly eszméivel feleresztve, verték a magyar paraszt kemény fejébe.

Kell-e ennél jobban előkészített talaj a szocialista sajtó és szocialista apostolok működésének? Hiszen az izgatók kész melegágyakra találtak, csak a magot kellett elvetniök s idehaza nyugodtan várhatták a gyümölcs érését. Most már bekövekezett ez is. A szélbali kortesek vörös zászlót lengetnek s nem ismerik régi vezéreiket.

A nép pedig bizony hatalomról, tekintélyről, érdemről és vagyonról nem akar tudni. Ilyenformán vezették, tanították, világosították harmincz esztendeig s mint a gyerek, jól végzett iskolai után, amire tanították, azzal indul neki az életnek. A függetlenségi párt pedig elvesztette a talajt, kiesett a vezetés a kezéből. A parlamentben szét van válva, kerületei a szocializmus karjai között . . .

. . . Mindezek pedig arra jutottak eszünkbe, hogy Darányi Ignác miniszter beszéde végén az ellenzék felé fordulva, mondotta:

— Ne romboljuk le mai napság a tekintélyeket.

A jobboldalon megértették, Apponyi is hunyorgatott szemével, csak a szélsőbalon nem értette meg senki. . . —y.

génye! — Ilyenkor is azt mondták az utcán. Takács Mihályon tudniillik nem látszott a völegénység. Midőn fellünnő alakja, melyet habitus phthisicus-nak neveztek a doktorok, befordult a Lutz-ház kapujában, mindenki azt hitte, hogy ő az, akivel valaki más a virágot küldi; mert minek venne virágot az, akinek phthisicus a habitusa? Az ember, a kézfogó óta még halványabb volt és ha a piros Elzának átadta a virágot, a lány bizonyosan borzongott volna, ha szerelmes nem lett volna. Mit nyulkál utánam a sirból ez a kéz? . . . A piros Elza ezt mondta volna.

Ebben az időtájtban állt be a november, midőn is az új katonákat a Vérmezőn feleskettik és a tisztek írásbeli taktikai föladatokkal kezdenek foglalkozni. (Mert nem is tudja az ember, hogy a tiszti kaszinóban már hányszor megverték a muszkát.) Beállott a november és a generálisok megvizsgálták az új katonákat, meg a taktikai dolgozatokat, melyek Kéve urnak, a gentrynek, bizony nem kerültek sok gondjába: az írásbeli dolgozatokkal ő volt mindig legelőbb készen. Az ilyen dolgozatok ugyanis rendszeren kérdés és felelet formájában szoktak készülni és mindig van az íven vagy husz kérdés, de Kéve rendszeren már az elsőnél végzett. Például:

Kérdés. Ön Czinkota és Rákospalota közt balszárnny gyanánt egy szakaszt vezet. Egyszerre csak erős fegyvertüzelés hallatszik balról. Mit csinál ön ekkor?

Felelet. Jobbra sietek a csapatomhoz, mert — ugymondá Kéve — ha erős a fegyvertüzelés, akkor az ellenségek igen sokan vannak.

Ezzel hát el volt intézve a többi tizenkilenc kérdés.

Az ujjongók és a taktikai dolgozatok után azonban még valami következett novemberben. Bécsből lejött egy szűkszavu, vörösrú generális és nem akart tudni sem ujjongókról sem taktikáról; egyenesen a hadikutyákon kezdte a vörösrú. Azaz előbb kivezette a 104-ik gyalogezredet a Rákospalotai részére, szurós, derécsipett bozótok közé, a 105-ik gyalogezredet meg Kőbánya alá rendelte és a továbbiakban így szólott Kéve főhadnagynak:

— Nyomoztassa ki a 105-ik gyalogezredet a hadi kutyáival.

Sivár jelenet volt ez. Az előrs gulába rakott fegyverekkel álldogált, a tisztek toporzékoltak a hidegben és Kéve főhadnagy szomorúan füttyentett a kutyáinak; arra aztán a katonák elővezették a Plutót, a Hadeset, meg a Styxet. Mind a három vörösszörű volt és bo-

POLITIKAI HIREK.

Közös miniszteri tanácskozás. Bécsből jelentik: Ma délután 3 órakor a Hofburgban ö Felsége elnöklete alatt *közös miniszteri tanácskozás* volt, amelyen gróf Goluchowski közös külügyminiszter, Krieghammer közös hadügyminiszter, Kállay közös pénzügyminiszter, báró Bánffy magyar miniszterelnök és báró Gautsch osztrák miniszterelnök vettek részt. Báró Bánffy miniszterelnök ma délelőtt hosszasan érkezett báró Gautsch osztrák miniszterelnökkel és délután gróf Goluchowski-
kival.

A nemzetiségek és a szocializmus. A L'Indépendance Belge egyik utóbbi számában közölt budapesti levelében a nemzetiségi és szocialista mozgalmak egymáshoz való viszonyáról a következő érdekes megjegyzéseket teszi:

„A január 10-én kiadott nemzetiségi tiltakozás aláírói azt állítják, hogy a nemzetiségek nincsenek képviselve a parlamentben, mert annak román, szerb és tót nemzetiségű tagjai nem egyebek, mint *renegátok*, akik a magyarok javára elárulják saját nemzetiségük érdekeit. A tiltakozás ezt állítja s ez kétségen kívül annyit jelent, hogy ezek a képviselők nagyon mérsékelt emberek, akik nem vágnak a létező állapotok erőszakos felforgatására. Egy szóval, a hevesebbek a mérsékelteteket árulóknak és renegátoknak — s viszont ezek az előbbieket forradalmi izgatónak nevezik. Kinek van igaza? — E kérdés közömbös, mert a nemzetiségi izgatások nem tudják felizgatni a nép nagy tömegét, akár románok, akár szerbek vagy tótok legyenek. Amit a tömeg óhajt, az anyagi és erkölcsi helyzetének javítása, tehát „*primum vivere*.” Az a román, szerb és tót néptömeg, melyet a nemzetiségi izgatások bigedgen hagytak, nagyon hozzáférhetőnek bizonyult a szocialista izgatások számára s ma ezek a magyar munkásokkal kezdet fogva, szilárd lépésekkel haladnak céljaik elérése felé. „Le a magyar kormány! — kiáltják a nemzetiségi agitátorok. „Le a szivtelen földes-urakkal és a zsaroló bérlokkal! — felel rá a tömeg nemzetiségi különbség nélkül.”

A mai ülés.

— A képviselőházból. —

A részletes tárgyalás során, amikor már csak aprócsképrő felszólalások szoktak történni — fölemelkedett Rohonczy Gedeon és egyszerűen kibeszélte az ülést. Ez magában még nem különös. Az obstrukció napjaiban akárhányszor megtörtént. De a Rohonczy beszéde nem a terjedelmével tűnik ki, ezt a be-

zontos, mert az a szabály, hogy a juhászhoz kell hasonlítani a hadi kutyának.

— Na, káplár Kemény, a sűrűből vezesse ki őket — parancsolta kissé elfogultan Kéve.

A generális közbeszölt:

— Semmi káplár Kemény. A káplár Kemény csak ereszsze el a kutyákat. A hadi kutyának magától kell keresni az ellenséget . . .

Már most erre a parancsra az következett, hogy a Plutót, a Hadeset, meg a Styxet hiába eresztették el, hiába integettek nekik, hiába biztatgatták őket, az állatok semmi olyat nem akartak elkövetni, ami belévág a hadművészetbe. Csupán a Plutó kezdte a generális aranyarkantyuját nyalogatni; az ujság volt neki, olyat még nem látott. (Mégis csak ő volt a legintelligensebb.) A 105-ik gyalogezrednek aztán úgy kellett átüzenni a trombitással, hogy menjenek csak haza, a kutyák nem engedelmekednek a vezérkarnak.

Tehát ebből az ügyből kifolyólag került kevei Kéve György főhadnagy ur az orosz-galicziai határra a 106-ik gyalogezredhez, háromszor huszonnégy óra alatt; oda helyezték át büntetésből. Tremblowán pedig két tiszt lakik egy faházikóban és feleséges tiszt ur számára még fábol sincsen lakás, vagyis az esküvőt el kellett halasztani hosszú időre . . .

szédet a tartalma, a formája, az előadás rap-
szodikus volta és bizonyos idegesség teszi jelenni.

Fölkel az az elegáns ember, akit mindenki ismer a fővárosban és akit igen sokan szeretnek, azon kezd felszólalását, hogy ő nem kizárólag politikus, hanem gazda, sportember, kereskedő és a többi. Az egész parlament mohón lesi, hogy mire való ez a bevezetés? Mi lesz belőle. És ekkor Rohonczy szokatlan izgatottsággal, mely lassankint egész környezetét nyugtalanítva teszi, odafordul az újságírók karzatához és emelt hangon jelenti ki, hogy a sajtó már a multkorai nyilatkozata miatt is megtámadta, holott akkor még semmit sem mondott.

Kiegyenesedik és fenyegető hangon mondja:

— De most majd beszélék! Sokat fogok mondani! Mert ha ebben a házban mindenki fél a sajtótól — én nem félek, én beszélék, én merek beszélni . . .

Csupa nyugtalan arcz látszik körülötte. Szokatlan jelenség, hogy a parlamentben valamelyik szónok az újságírók karzatához intézze beszédét. Szokatlan, hogy ezt el nem palástolható ingerültséggel tegye. És szokatlan, hogy mindezt azért teszi, mert a sajtó nem fogadta előzékenyen azt az indítványát, hogy a sajtó szabadságát korlátozzák. A hallgatóság tehát csöndben figyel és minden pillanatban attól tart, hogy a szokatlan jelenetből valami incidens fog kifejlődni. De az első percek izgalma lecsöndesedik és Rohonczy sokkal szelidebben folytatja, mint ahogy kezdte. Állítólag a sajtó tulkapásait akarja igazolni, de sokáig nem is erről beszél. Messziről indul és nem lehet belátni, hova fog eljutni. Közben pedig mindenről beszél, ami csak elképzelhető. Érinti Mózes, Mohamedet, a francia forradalmat, Kinát, a Zasztavát, a buza-kivitelnek adandó praemiumot, a heringhalászatot és a keresztény vallást. Megemlékezik gözről, füstől; a végén pedig azt mondja, hogy a mai sajtót le kell rombolni, mert akár a parlament, ez sem haladt a korról és gépeit még gőz hajtja, amely füstöl, nem pedig villany.

Igy tart ez a beszéd két óránál tovább. Közben az elnök megpróbálja Rohonczyt megakasztani, mert a háznak át kellene térnie a mentelmi ügyekre. Rohonczy nem hagyja

A Betti boldogságának útjába állt a hadügyminiszter.

Mondám azonban fönnebb, hogy beállt a november, mely ködös napokkal és csunya esőkkel jár és beállván a november, igen elkezdett köhögni a másik völegény: Takács Mihály. (A Lutzék történetei mindig bifurkálva vannak.) És hosszú, lázas éjszakák után annyira halaványodott a szegény Mihály, hogy még a piros Elza arca is kezdett halaványodni. Oly nagyon beteg volt a szegény Mihály, hogy még a tüskés Lutz is így nyilatkozott:

— Hej, be jó volna, ha most a pokrócz-Wagner élne!

A pokrócz-Wagner tudniillik egy híres orvos volt és zöld plaidben járt, melyből csak a pápaszeme látszott ki, meg szürke kecskeszakálla. Régen mindenkit ő gyógyított Pesten, de ennek már harmincz éve, tehát a szegény Takácsnak el kellett Meranba menni; Meranba, mivel azt a phantasia és a remény déli égövnek tartja.

Az Elza boldogságának útjába állt a halál.

A Betti boldogságának útjába állt a hadügyminiszter; az Elza boldogságának útjába állt a halál. Hogy melyik volt erősebb a kettő közül, azt majd elmondom a következő történetben.

Papp Dániel.

magát sodrából kihozni és tovább folytatva, a *Földművelő* című újságról beszél. Ennek a szerkesztőjét emlegeti és azt mondja róla, hogy vagy az örültek házába kellene csukni, vagy pedig akasztják fel. Ezért az elnök rendreutasítja a szónokot. Rohonczy tehát más témára tér és most már az erdélyi nemzetiségi mozgalmakat teszi szóvá. *„Ott Erdélyben van a veszély, mondja rejtélyesen, mert ott van a nemzet gyilkja.”*

Csudálkozva hallgatják, ő pedig már leülőfélben mondja:

— Nem akarok löböt mondani.

. . . Ekkor már egy óra volt és a teremben és a folyosón sokat beszéltek róla, hogy mi izgathatta fel annyira Rohonczyt.

Egyébként a mai ülésben még nem végeztek a földművelési tereczával.

A képviselőház ülése.

Láng Lajos elnököl és az ülés elején mindjárt vita indul a *várnai választás* költségeire vonatkozó bizottsági ítélet miatt. A bizottság többsége ugyanis úgy ítélte, hogy Sipeky lemondása után a költségeket a kormányzó és Sipeky közösen viseljék, míg Barta Ödön egy különvéleményben azt ajánlotta, hogy a költségekkel a volt választási elnököt terheljék, aki a választást törvénytelenül vezette. A néppárt természetesen kapott a különvéleményen és a mai ülésben Molnár János *Buzáth* Ferencz, *Sima* Ferencz és *Jágics* József követelték is, hogy az ügyet újabb ítélet-hozatal céljából utasítsa vissza a Ház a bíráló-bizottsághoz. *Apáthy* Péter ellenezte ezt, az öreg *Madarász* pedig az ítélet ötletéből arra kérte a bíráló bizottságokat, hogy legalább ők ne használják a *mandátum* kifejezést, mikor a törvény is jó magyar szóval *megbízó levelet* mond.

A Ház meghallgatta e rövid nyilatkozatokat s aztán a szabályok értelmében egyszerűen tudomásul vette a bizottság ítéletét.

S következett a napirend: a földművelési költségvetés részletes tárgyalása.

Rohonczy beszéde.

Rohonczy Gedeon kijelenti, hogy ő nemcsak politikus, ő kereskedő, kertész, gazda s áll a nagyvilágban. Nem ambicionálja magának a politikai vezetést. Tudja, hogy vannak a Házban előbbkelő elmék. Ezeknek volna kötelessége a szocializmus ellen való védekezés dolgában irányt adni. A szónok tíz nap előtt figyelmeztette Darányi minisztert arra, hogy a szocialisták egy napon ki akarnak törni s a jelvényt át is adta Darányinak. Várta a szónok, hogy e részben nyilatkozat fog történni, de nem történt. Ezért ő öt nap előtt felszólt. Akkor a szíve beszélt csak. Ma hiába jajdulna föl a szíve, ma az eszének higgadtsága fog beszélni és sokat akar mondani.

Most talán szenvedélyes vagyok, ugymond, de legyőzőm nyugtalanságomat. Ő a sajtó korlátozását kívánta. Senki sem állott melléje. Miért? Mert nincs senki a Házban, aki a sajtótól ne félne. (A hírlapírókhoz fordul.) Én még idáig semmit sem mondtam s önök már is reakzionáriusnak hirdettek engem. Hát majd beszélni fogok. Néhány nap előtt még nyitva hagytam önöknek az ajtót. Ma nem teszem. A nép szíve össze van tépve; nem a nyomor tépte össze; a sajtógépből kihányt nyomtatványok mételeyezték meg az egész magyar népet. Vártam, hogy a sajtó segítségemre jön. De a sajtó feltékenyebb a maga jogára, mint akár-melyikünk a feleségére! Fölmutat a szónok egy piros plakátumot, amelyet beszéde után nyomtattak és ragasztottak ki itt és a vidéken, különösen a külvárosokban, azzal a jelszóval, hogy veszélyben a sajtószabadság, a nép nyomorog, kivételes állapotot teremtenek az embernyuzók, jogfosztók, a társadalom heréi: a munkások tehát jöjjenek össze a Mautherkávéházban! A Zasztava-ban felségsértő czikk jelent meg, szerzőjéül egy írni-olvasni alig tudó szerb tanítót neveztek meg. Elitették ezt két évre, a tanító örült s még a szabadságért sem akart folyamodni, mondván, hiszen ő ezért az ülésért a Zasztavától

havifizetést kap. Ime, ilyen illuziórius a sajtófelelősség!

Harmadéve 6 forint volt a buza ára: akkor a kormánypártól huszan is felszóltak, mindenkinek volt egy eszméje, Rosenberg Gyulának is. A szónok akkor egy beszédjéhez statisztikai adatokat akart a miniszteriumban megszerezni, de a miniszter ezek kiadását megtagadta. A Rosenberg két év előtti eszméje rossz volt . . .

Rosenberg Gyula: Nem. Az ideai állapotok megmutatták, hogy nem.

Láng Lajos elnök: Kérem Rohonczy képviselő urat, igyekezzék magát némileg a tárgyhöz tartani.

Rohonczy Gedeon: A mezei munkások segítségének 100.000 forintos tételével összefüggésbe kell hozni a buza árának a kérdését is; polemizál tehát Rosenberg harmadévi beszédével. A szónok gazda, de soha felülről nem hallott tanácsot arról, mit kelljen természetien országos közgazdasági szempontból. A szocializmus okai ezek: filloxera-pusztítás, az árvíz-csapások, amelyek az emberek és barmaik erejét lefoglalták s elvonták a mezőgazdaságtól, továbbá elvesztettük bizott birkáink kitűnő piacát: Páris. Tett a miniszter valamit, hogy ezt a piacot visszanyerjük? Gondoskodott a miniszter arról, hogy a rekonstruált szőlő számára piacot teremtsen? Berlinben volt szőlőpiacunk, most az olaszé ez a piac is, mert az olasz kormányának van érveke. Nálunk a vasut és a posta megrovált érdemel a kezelésért.

Darányi miniszter tegnapi nyilatkozatai, különösen a szocializmusról, a szónokot nem elégitették ki. Nyugodt időben lehet azt tenni, hogy valamely ügyben a miniszter kéréssel fordul a sajtóhoz: de a miniszternek az erőt kell képviselnie a komoly időben! Hazafiság és igazság — ez vezette a sajtót! *A szabadsajtó a nemzet létét veszélyezteté tehát össze kell zuzni!* Az önök sajtójában épp oly lethargia van, mint a mi politikánkban! A sajtó gőz hajtja, füstje van, piszkolja a kezét; talán a villamos hajtás mellett tisztultabb lesz a sajtó gondolkozása. A kormány tagjai közül a néppel ki foglalkozik? Senki. Ismeri a kormány a nép belső életét? Nem. Az itteni iparosokat és kereskedőket sem ismeri! (Zaj a jobboldalon. Helyeslés az ellenzéken.) Izrael országa, bár Mózes kőbe véste törvényeit, elpusztult. Mohamed fakoporosja is összeroskadt, mert nem haladt a korrall! Áthelyezték vasba. A keresztény vallás is megint gott . . . Mert az emberi elme tör magának utat . . . Bár inkább leborulna a magyar nép a kereszt előtt, mint hogy elmójében szocialista lesz . . . Anglia és Németország úgy tesz most Kína visszamaradt millióival, mint a heringhalászatok . . . Megközelítük hálókát, befogják, pontonokba rakják s besózzák . . . A francia szabadságot hol vívták ki? Párisban. Hangzott a szabadság, egyenlőség, testvérség! E harcban nem vett részt a francia paraszt, mezei munkás. Nem akarta belevenni a magas fokon álló intelligencia a forradalomba a parasztnak nagy tömegét. A Dreyfus-pörben az igazság és a hazaszeretet állanak szemben! A francia nemzet elbotlott ott, amikor győleletében a porosz iránt, orosz karba dobta magát. Magyarországon s főleg Budapesten régen érvényesül a szocialdemokrácia! Husz év óta ki tette azt a parlamentben szóvá? Senki. Miért? Mert nem féltünk tőle . . . A plakát csak papír, a szó elrepül . . . A parlament nem haladt a korról . . . Pedig a mostani iparosok 3—4 latint végeztek Vasárnap olyan ruhában jár az iparos, mint én: nem is különbözünk egymástól! Üdvözljük egymást! Az iparos alkotóerő! Az iparos nem rombol, alkot! Örvendetes jelenség, ha az iparos be akar jönni a parlamentbe. Ezt elősegíteni kötelesség! Nagyobb a veszély, mint a kormány mondja! Várkonyi Istvánt, a Földművelő szerkesztőjét vagy az *Örültek házába kell becsukni, vagy fölakasztani* . . .

Láng elnök: Ilyen kifejezést nem szabad használni.

Rohonczy Gedeon: Más az iparosvezér, aki iparostársainak jogot akar kivívni! Nagy hiba volt az iparos szocialista vezéréktől, hogy a magyar parasztot bevonták a szocializmusba . . . A magyar paraszt jószívú . . . szapora, míg vasut nem volt

Zola pöre.

(Távirati tudósítás.)

A mai tárgyalás határozottan a védelem javára szolgált. Nagyonfontosságú tényeket konstatáltak, amelyek éles világot vetnek a tisztok ideges kapkodására, amelyivel össze-vissza beszélnek.

Labori erélyesen felszólalt a védelem jogának a respektálása érdekében. Ez a fiatal genialis ügyvéd csupa erő, csupa értelem és ötlet. Az elnök az ő energikus felszólalására meghátrált.

Demangesnek, Dreyfus védőügyvédjének nyilatkozatai rendkívül fontosak s döntő erők lehetnek a revízió elrendelésében.

Demanges megegyeztetett Pellieuxnek azt az állítását, hogy a bordereaunak a *Matin*-ben közölt facsimilije nem hasonlít az eredetihez.

Azután Demanges hivatkozott *Salles* ügyvédre, akinek a Dreyfus-féle bíróság határozottan elmondotta, hogy titkos okiratokat terjesztettek a bíróság elé.

Demangesnek ezt a két nyilatkozatát élénken tárgyalták s azt hiszik, hogy a Dreyfus-pörének revíziójának elrendelését most már nem kerülhetik el.

A mai tárgyalásról távirati tudósításaink egyébként a következők:

A tegnapi nap után.

Piquard vallomása képezik a beszéd tárgyát mindenfelé. Amikor tegnap nyugodtan, de határozottan előadta mondanivalóját, azaz impresszió fogta el a hallgatóságot, mintha óriási villamos reflektorral bevilágítottak volna egy sötét penészes barlang rejtelmébe. Vallomása után a hallgatóság egy része orkánzerű tüntetést rendez Piquard mellett, az aszszonyok pedig magukon kívül vannak s viharosan éljenk és tapsolják a turkok uniformisát viselő markáns arcvonású, karcu magas katonát, aki vallomása során azt mondja: *hogy soha asszonyt el nem csábított.*

A párisi lapok kivétel nélkül mind annak az aggodalmuknak adnak kifejezést, hogy az az óriási versengés, amely a Zola mellett és a Zola ellen levőket elfogta, a legaggasztóbb következzésekkel járhat. Minden lap természetesen a maga pártállása szerint értékeli Piquard vallomását.

A *Rappel* gratulál Piquardnak ahhoz, hogy minden fenyegetés dacára lelkiismeretének szavát követte.

A *Radical* abban a véleményben van, hogy *Pellieux* tábornok vallomásaiból világossá vált, hogy Esterházyt felsőbb parancsra mentette fel a bíróság. Piquard egész ember s áldozata a meggyőződésének. Le a kalappal előtte! Lassankint mégis csak kivilágosodik.

A *Gaulois* azt hiszi, hogy *Faure* elnöknek közbe kellett volna lépnie s meg kellett volna akadályoznia ezt a közbékére oly annyira veszedelmes pert.

Tüntetések.

Tegnap az éjjeli órákban nagy tüntetés volt a Faubourg St. Antoine-ban, ahol a zavargók néhány boltot megrongáltak, persze olyan boltokat, amelyekről azt hitték, hogy zsidóknak a tulajdonát képezik. A Bernheim testvérek gyárát kövekkel dobálták meg. Négy száz ablakot bezúztak.

Egy cselédleányt egy kő súlyosan megsebesített a fején. A rendőrség elzavarta a tüntetőket.

A rue Sebastopolon egy zsidó ember boltját két revolverlövessel bezúzták. A lövések szerencsére emberéletben kárt nem okoztak.

A lövöldöző egy horbélylegény volt, akit a rendőrség letartóztatott. A zavargások alatt a rendőrség több embert tartóztatott le még s a mai napra, mely szerfölött mozgalmasnak ígérkezik, nagyszabású elővigyázati intézkedéseket tett.

A pápa érdeklődése.

Amint a trieszti *Piccolonak* Rómából táviratozzák, XIII. Leó pápa ő szentsége mód felett érdeklődik a Dreyfus-pör és a Zola-pör

Az egész Vatikán ennek következtében lázban van.

A párisi nuncziusnak kötelességévé tette, hogy mindennap kimerítő távirati tudósítást küldjön a Zola-pör menetéről s azonkívül *Rampolla* biboros államtitkárnak mindennap össze kell szednie a lapvéleményeket a Dreyfus-Zola-ügyről s erről terjedelmes jelentést tenni a pápának.

A Vatikánban élénken aggodnak a Méline-miniszterium sorsáért.

A Zola-pört ugyanis a pápa tanácsa ellenére indította meg a kormány. A pápa azt tanácsolta a francia kormánynak, *hogy elégedjék meg Scheurer-Kestner-nek a szenátusban szenvedett vereségével s hagyja figyelmen kívül Zola támadásait.*

A törvényszéki palota előtt.

A mai napnak a legnagyobb aggodással néztek elébe, különösen azért, mert a lakosság izgatottsága immár tetőponjára hágott és azután attól is tartanak, hogy a szombati nap azért is hozhat nagyobb meglepetéscsokot, mert ma az összes műhelyekből előbb távoznak a munkások és így a csoportulások sokkal valószínűbbek. Az aggodalom csakugyan nem volt alaptalan. Már délutáni három órákor nagyobb számú esőselék ácsorgott a törvényszéki épület körül. Különösen élénk élet uralkodott a Quartier Latin-hez vezető utcákon. Ennek megfelelően rendelkezett is ma a rendőrfőnök. A törvényszéki palotát ma négy gárdista század vette körül, azonkívül egy fél lovasszázad is ügyelt itt a rendre. Továbbá egy és fél század tartotta fenn a rendet a palotát környező utcákban.

A Zola-ellenes lapok izgatásai, úgy látszik, már magát a kormányt is gondolkodóba ejtették.

Egyik lap egész egyenesen kijelenti, hogy a népnek meg van az a joga, hogy úgy bánjék el Zolával, ahogyan éppen jónak találja.

Ms érkeztek meg az algiri mozgalmak vezetői, *Regis* és *Trael*, akiket a vonatnál nagy tömeg részesített meleg ovációkban. Ugyancsak érkezett meg *Lepin* algiri kormányzó, akit a tömeg ilyen kiáltásokkal fogadott:

Éljen a hadsereg!

Le az árulókkal!

Egy fiatal ember odalépett a kormányzó elé és azt kiáltotta: Uram! Micsoda botrány! Éljen a hadsereg!

Jóval a tárgyalás megkezdése előtt számos fiatal ügyvéd volt már a teremben és élénken vitatta a tegnapi eseményeket.

A társalgás fő tárgyát a Piquard-nak rendezett ováció képezte. Az ügyvédek egy része elhatározta, hogy felkéri a batonniert (az ügyvédi kamara elnökét), hogy a főállamügyészt biztosítsa az ő hazafiasságukról és mondja meg, hogy ők minden közösséget megtagadnak a Dreyfus-pártiakkal. Sőt egy részük még tiltakozó határozatot is hozott azok ellen az ügyvédek ellen, akik Piquard-t tegnap oly lelkesen megtapsolták.

Zola 11 órákor hagyta el a Rue Bruxellesen levő lakását Fesqual és Dumoulin barátaival. Kocsija a Rue de Remeon át hajtattat az igazságügyi palota felé. A Saint-Lazare pályaudvar előtt nagy tömeg ember állotta utjokat, úgy hogy a kocsit nem tudott tovább menni. Egynehányan felismerték Zolát, mire megkezdődött a már megszokott „Le Zolával!” „A bas Zola!” kiáltás.

A környéken levő rendőrség ugyan székergette a tömeget, de azért kétszáz ember mégis utána iramodott a kocsinak és egy jó darabig kiabálta még utána az „A bas Zola!”-t.

A törvényszéki palota előtt őt is, épúgy mint Piquard-t, *Le vele!* kiáltásokkal fogadták. Itt egy kisebb verekedés is támadt Piquard barátai és ellenségei közt, melynek azonban az örök hamar véget vetettek.

A *Baseler Nachrichten* tudósítóját állítólag egy vendéglőben tett nyilatkozatáért utasították ki. Egyes lapok követelik, hogy más lapok tudósítóival is hasonló módon járjanak el. Az elnök ma felszólította az újságírókat, hogy minden tüntetéstől tartózkodjanak.

Zola felesége az utcán történtek következtében nagyon izgatott. A teremben ugy-

... csak önmagával és a vele hasonlókkal élt és jó maradt. Természeti sajátsága: vad . . . nyers erő! (Nyugalanság.) A magyar paraszt villával, kaszával, csákánnyal dolgozik, az ekével tur . . . a kaszával rendet vág . . . a villát beleszurja a kékébe. Az iparos alkot, mikor a kenyerét keresi, a paraszt ugyanekkor rombol és vág . . .

Láng elnök: Félegy már . . . át kellene térni a mentelmi ügyekre. (Főkiáltások a szélsőbalon: Megengedjük!)

Rohonczy Gedeon: A szónokot beszédében megakasztani nem szabad.

Láng elnök: Nekem kötelességem. (Halljuk a szónokot! Zajos felkiáltások a néppárton.) Tessék tovább beszélni, Rohonczy képviselő ur!

Rohonczy Gedeon: A paraszt gyermek volt, nem látott! (Főlmutat egy piros plakátot.) Az ilyen nyomtatvánnyal erőszakkal fölnyitották a szemét! . . . A miniszter néplapját senki sem fogja olvasni a parasztság körében! (Folytonos nyugalanság.) Egy pár repülő lovasszázad nem segít! Nincs a kormánynak annyi katonasága, amennyi kellene! Egy hazafiatlan eszes ember álljon csak a mozgalom élére. Nagy a veszély, miniszter ur! A paraszt, ha nagyon izgatják: ott a kezében a halál jelképe, a kasza, rendet vág vele embertársaiban is! Oly kevesen vagyunk, hogy egyet sem nélkülözhetünk! . . . Széchenyi látta a nemzeti jelenségeket: arra célzott Széchenyi, hogy a haza minden fiát megtartsa! Erdélyben van a nagy veszély! Ott a nemzet gyilkosja. Többet nem mondok.

Az elnök most a vita folytatását hétfőre halasztja, amikor már a kultusz-tárczát is napirendre tűzi.

Az ülést öt perczre felfüggeszti.

A szünet után.

A szünet után a Ház rátért a mentelmi ügyek tárgyalására. Szulyovszky Gusztáv ismertette a mentelmi bizottság egyes jelentéseit, amelyek szerint aztán Sima Ferencz, Molnár Károly, Óváry Ferencz, Vesztér Imre, Nagy Sándor mentelmi jogát fölfüggesztették, Miklós Ödönt azonban nem.

Ezzel hozzáfogott a Ház a kérvények tárgyalásához, amelyeknél első dolga volt szavazni néhány olvasóköri kérvénye fölött, amelyben az ország önállóságát a perszonális unió alapján kívánják be rendezni. Mult szombaton ugyanis nem szavazhattak, mert nem voltak a határozásra százan. Most aztán megszavazták s a többi kérvényszó nélkül tárgyalták. S ezzel az ülés bevégeződött.

KÜLFÖLD.

Románia és a magyar nemzeti politika. A román kamara tegnapi ülésében Gradisteanu interpellálta a kormányt, nem tartja-e szükségesnek a közbelépést, amikor látja, hogy a magyar kormány magyarosítani akarja a románokat. Ha a kormány nem tudja magát ily lépésre elszánni, engedje át helyét másoknak.

Sturdza miniszterelnök erre így válaszolt: Ez az interpelláció csak párttaktikának köszöni eredetét. A kormány hivatalban marad, míg a király és parlament bizalmát bírja. Miért nem vállalkoztam a becsületes közvetítő szerepére? — egyszerűen abból az okból, mivel Gradisteanu és elvtársai utamba állottak. Nem érzem magam hivatalos, hogy én legyek a magyar sajtó cenzora; ehhez nincs időm. A királyt is csak azért nem kísértem Budapestre, mert fontos államügyek itt marasztaltak. Ahova királyunk megy, bármely miniszter bátran követheti. Ha a király hívott volna, még a legsürgősebb dolgokat is félretéve, felmentem volna Budapestre.

Gradisteanu nem vette tudomásul a választ; többség azonban tudomásul vette.

Take Jonescu (konzervatív) az ülés további folyamán újból visszatért a kérdésre és szemére hobbantotta Sturdzának, hogy nem vállalkozott a becsületes közvetítő szerepére. Együttal felhívja Sturdzát, adjon teljes felvilágosítást azon szerepről, melyet a magyarok és románok közti viszonyt illetőleg játszik.

A miniszterelnök megígérte, hogy legközelebb erre az interpellációra is válaszolni fog.

szólván mindenki ideges. És ami mindenesetre érdekes, a teremőrök nem sokat törődnek a közönség viselkedésével, mert maguk is a legnagyobb figyelemmel követik a tárgyalás menetét és épen nem tartózkodnak tetszésük, vagy nemtetszésük nyilvánításától. Az őrség parancsnoka ma megtiltotta ezt. Ma sokkal kevesebb ügyvédet láthatni talárban, mint tegnap, mert a kamara elnöke szigorúan megtiltotta, hogy a barreauhoz nem tartozók talárban betolakodjanak a tárgyalásra.

Meddig tart a tárgyalás?

Hogy mikor lesz vége a Zola-pernek, még ugyszólván beláthatatlan. mert nagyszámu és nagyon fontos tanu és irásszakértő kihallgatása van hátra. A tanuk közt, akiknek főleg Zola jóhiszeműsége kérdésében kell nyilatkozniuk, ott van még *Jaurès*, aki egy félnapot akar kibeszélni és Anatole *France* akademikus.

Szó volt arról is, hogy vasárnap is tárgyaljanak, azonban *Labori*, Zola ügyvédje, tiltakozott ez ellen.

A lakosság izgatottsága, ugymond, napról-napra nő és ha *Drumont* és *Rochefort* híveinek megszereznek azt az örömet, hogy vasárnap tüntetést rendezzenek az igazságügyi palota előtt, akkor a rendőrség igazán nem vállalhatná el a bekövetkezendőkért a felelősséget. Azért a védelem inkább lemond a vasárnapi tárgyalásról.

Az a hír is tartja magát, hogy az elnök éjjeli tárgyalást fog elrendelni.

Az ellenőrzés a tárgyaló terem előtt még sokkal szigorabb, mint az előző napokban. Minden egyes belépőnek meg kell neveznie magát s egy rendőrszót jegyzni a neveket, úgy, hogy a hallgatóságról valóságos névjegyzéket készítenek.

A mai tárgyalás.

Az elnök a tárgyalást fél egy órakor nyitja meg és bejelenti, hogy az egyik esküdt megbetegedvén, behívatta a soros pótesküdtet.

Ezután *Piquard* tanu vallomásának folytatása következik.

Piquard ezredes.

Mikor *Piquard* belépett, élénk mozgás támadt. A közönség azonban tartózkodik minden véleménynyilvánításától.

Piquard gyorsan halad az elnöki emelvény felé, anélkül, hogy jelenlevő tisztársaira, *Gonze* és *Pellieux* tábornokokra, *du Paty de Clam* ezredesre, *Lauth* és *Ravary* őrnagyra csak egy pillantást is vetett volna...

Piquard: Csak két dolgot akarok még tegnapi vallomásomhoz hozzáfűzni, hogy azt kiegészítem. Először is ki kell fejeznem azt a nézetemet, hogy *Zola* ezikkében, amelyben a haditörvényszék bírát azzal vádolta, hogy felsőbb parancsra hozták ítéletüket többet mondott, mint amennyit akart.

En sem akartam *Esterházyt* felsőbb parancs nélkül letartóztatni.

A bírók ugyan tökéletlen bizonyítékok alapján ítélték, de a legjobb lelkiismeretük szerint s a tényleg előttük fekvő bizonyítékok alapján.

Pellieux és *Ravary* vizsgáló bírók a res indicatára való tekintettel el akarták kerülni, hogy a *Dreyfus*-ügy vita tárgyává téssek és azt hitték, hogy a bordereaunak szakértőkkel való megvizsgálását nem vehetik föl a vizsgálat körébe. Azt hiszem — folytatja *Piquard* — hogy *Ravary* őrnagy is, kétségkívül akaratlanul, ugyanarra az utra lépett, mint a haditörvényszék és tökéletlen vagy elégtelen bizonyítékok alapján ítélt. Így történhetett, hogy a haditörvényszék tagjainak egyike, akinek csodálom bátorságát, az ülés végén így nyilatkozott:

— Ugy látom, hogy a vádlott itt tulajdonképen *Piquard* ezredes. Kérem, tegyék lehetővé neki, hogy felvilágosítást adjon magatartásáról.

Ezután *Labori* kérdéseket intéz *Piquard*-hoz a vizsgálóbizottság tárgyalásainak dolgában.

Labori: Mivel volt ön vádolva a vizsgálóbizottság előtt?

Az elnök: Ezek a tárgyalások titkosak voltak.

Labori: De hiszen az *Agence Havas* hivatalos jelentést adott ki azokról a vádakról, amelyeket a vizsgáló-bizottság előtt *Piquard* ellen emeltek.

Az elnök: Ismétlem, hogy a vizsgáló-bizottság tárgyalásai titkosak voltak. Itt sajtóközleményekkel nem foglalkozhatunk. Védő ur ezt a kérdést ne is intézze *Piquard* ezredeshez, mert annak erre a kérdésre nem is szabad felelnie.

Piquard: Ha a tárgyalás után való napon a *Petit Journalban* nem jelent volna meg egy közlemény, amely csakis tisztól származhatott, akkor nem felelnék erre a kérdésre, de így meg kell mondanom, hogy az *Agence Havas* közleménye megközelítette az igazságot.

Következik *Lauth* őrnagy és *Piquard* szembesítése.

Labori: Micsoda czélja lett volna annak, hogy arra a csöpostalevelezőlapra utólag ragaszszak reá a postabélyeget és utólag nyomják rá a postabélyegzőt?

Lauth: A lebélyegzésnek azt kellett volna bizonyítania, hogy *Esterházy* a levelezőlapot megkapta s ezzel annak autentikussága megállapított volt.

Labori: Említette-e önnek *Piquard* azt, hogy a levelezőlap és a bordereau egy és az ugyanabból a forrásból eredhet?

Lauth: Nem.

Clémenceau: Hány darabra volt összetéve ez a levelezőlap?

Lauth: Hatvan darabra.

Clémenceau: És hogyan tudta azt összeszedni és összeállítani?

Lauth: Ráragasztottam finom papirosra.

Clémenceau: És hogy képzeletét, hogy erre a 60 darabocskából álló dologra rá lehessen ragasztani a bélyeget és rá lehessen ütni a bélyegzőt. Hisz az teljesen lehetetlen, hogy *Piquard* ilyen dologgal bízta volna még. Ellenben világos az, hogy vagy össze volt tépve az a levelezőlap és nem volt rajta bélyeg és bélyegző és akkor azt utólag sem lehetett volna plauszibilisan rátenni, vagy pedig nem volt összetéve és *Esterházy* nem is kapta meg azt s akkor nem is volt szükség a postabélyegre és bélyegzőre.

Kölcsönös meghazudtolások.

Labori védő és *Henry* ezredes, valamint *Henry* és *Piquard* ezredes közti heves váltás támad. Kölcsönösen meghazudtolják egymás állításait a titkos iratokat illetően, amelyeket *Piquard* állítólag megmutatott *Leblois* ügyvédnek.

Az elnök (*Piquard* ezredeshez): Hányszor fogadta ön szobájában *Leblois*?

Piquard: Ezt nehéz megmondani. Körülbelül tizenöt-ször.

Az elnök: Nézegette-e ön *Leblois* jelenlétében a titkos iratot? Arról az iratról van szó, amelyben ezek a szavak állanak: „Cette canaille de D...”

Piquard: Egyáltalán nem!

Felhívják *Henry* ezredest, aki fentartja korábbi állításait. Az iratsomó az asztalon fektetve és a boríték, amelyben a kérdéses irat volt, *Leblois* felé volt fordítva.

Gonze tábornok kijelenti, hogy az iratsomó, mikor újra visszaadták neki, rendetlenségben volt. *Lauth* parancsnok és *Leblois* is bevallották ezt végül a haditörvényszék előtt. (Mozgás.) Tessék kihallgatni a haditörvényszék tagjait, akik meg fogják ezt erősíteni.

Leblois ismét felhívják. (Élénk mozgás.)

Az elnök: Beismerte ön a haditörvényszék előtt ezt a tényt?

Leblois: (Igen erélyes hangon) Nem! (Meglépetés.) *Henry* ezredesnek igen szilárd hangon udvariasságból a következőket mondtam: Nem akarom önt megzafálni; de ha ragaszkodik kijelentéséhez, akkor első sorban *Piquard* ezredes dolga, hogy erről az ügyről nyilatkozzék.

Az elnök (*Henry* ezredeshez): A haditörvényszék előtt tehát nem szolt arról, hogy az iratot kivették borítékából?

Bocsánat, feleli *Henry* ezredes, beismertem, hogy mondtam ezt. Nem arról van szó, hogy az igazságot csürjék-csavarják!

Labori: Az iratsomó többi része bent volt a borítékban?

Henry: Bizonyára.

Labori: Jó, de az ön szavai és *Ravary* őrnagy jelentése között ellentmondás van!

Henry ezredes (a védő felé menve): Ügyvéd ur! Nem töröm el, hogy tanuvallomásomat gyanúsítsa.

Piquard ezredes határozottan tiltakozik *Henry* ezredes szavai ellen és erélyesen fentartja tiltakozását.

Henry: Forma szerint fentartom, hogy *Piquard* ezredes hazudott! (A közönségből Oh! kiáltások hallatszanak.)

Piquard ezredes: Követelem, hogy a jury előtt nyilatkozatot tehessek. Önök hallották, milyen gyűlöletes vádakot emeltek ellenem *Henry* ezredes, *Lauth* és *Grivellin* parancsnokok, akik *Paty de Clam* segítségével egy korábbi affaire intézői voltak. Nos uraim, mindez azért történt, mert ezek az urak nem akarták, hogy valaki megbolygassa az ő műveket. Amikor *Sandher* ezredes a szolgálatot odahagyta, azt a gondot hagyta ezekre az urakra örökül, hogy ezt az iratsomót védelemezzék, mert az, amint mondták, az iroda becsülete. Nos uraim, én úgy gondoltam, érdekes lesz világosságot és igazságot terjeszteni. Miután már tegnap az egész világ gyalázó kifejezésekkel illetett és 25 esztendei jó és loyális szolgálat után talán kiölknek a hadseregéből, kijelentem, hogy jó meggyőződésem áldozata, korrekt magatartásom és az ahhoz az ügghöz való ragaszkodásom áldozata vagyok, amelyet igazságosnak tartok.

Henry: *Piquard* nem mondott igazat. Az sem igaz, hogy a levelezőlapot találta.

Labori a védők jogáért.

Clémenceau ügyvéd kérdést óhajt tenni, hogy kiderítse azt a dolgot, amelyre nézve *Piquard* és *Henry* különböző véleményben vannak.

Az elnök azt mondja, hogy nem adhatja meg erre az engedélyt, mert *Clémenceau* vádol.

Clémenceau: Nem, én nem vádlok, csak azt akarom elérni, hogy napfényre hozzam az igazságot. Ha nem akarja, hogy beszéljek, jó, vonja meg tőlem a szót.

Az elnök: Jó, megvonom Öntől a szót.

Clémenceau: Akkor leülök.

Labori: Én pedig felemelkedem. Ha ön azt hiszi, hogy nem adhatja meg nekünk a szót, akkor majd megteszem én a szükséges intézkedéseket, hogy lisztelelet szerezzek a védő jogának. (Mozgás.)

Clémenceau végre megteszi kérdését. Egy keletre vonatkozik az, amelyet illetőleg nem tudnak megegyezésre jutni.

Henry ezredes kijelenti, hogy az az okmány, amelyen a „cette canaille de D” szavak voltak, sohasem volt vonatkozásban a *Dreyfus*-ügygyel. (Mozgás.) Az igazi *Dreyfus*-féle iratsomót ő sohasem látta.

Demange ügyvéd.

Ezután *Demange* ügyvédet hívják fel. Ez kijelenti, hogy október végével tudta meg, hogy *Scheurer-Kestner* is azok közt van, akik hisznek *Dreyfus* ártatlanságában.

Ez a hír igen kinosan érintett, mivel később *Dreyfus* *Mathieu* úgy vélte, hogy megtalálta a bordereau igazi szerzőjét, ugyanazt, akire *Scheurer-Kestner* is gyanakodott. *Demange* felsorolja azután annak a jogi okait, hogy miért nem fordult elejétől fogva az igazságügyminiszterhez. Azt akarta, tudja meg a kormány, mikép gondolkodik ő (*Demange*) az ügyről, de csakhamar látta, hogy a kormánynak nincs szándékában a revízió; különösen akkor látta ezt, amikor a tanunak egy új tény jutott tudomására, amely alkalmas volt a revíziót felidézni.

Labori: Miért látta ön, hogy a revízió lehetséges volna?

Demange: Mert azután a leleplezés után, amelyet *Salles* tett előttem, abban a véleményben voltam, hogy a törvény megsértett.

Clémenceau *Albert*: Kérdem tehát *Demange* urat, nem *Salles* közlésére támaszkodott-e, akinek a hadi törvényszék egyik tagja mondta, hogy a hadi törvényszék elé titkos iratot terjesztettek?

Demange: De igen. (Élénk mozgás.)

Az elnök (gyorsan közbeszól): Ezt a kérdést nem engedem meg.

Több csekélyebb jelentőségű kérdés után Labori kérde Demanget, hogy a bordereau-nak a *Matin*-ban közölt facsimileje és az eredeti között nyilvánvaló-e a hasonlatosság, amit Pellieux tábornok tagadott.

Demange: Szembeszökő!

Labori: Az eredeti volt-e az, amelyet a hadügyminiszterium elé terjesztettek?

Demange: A hadi törvényszék tagjainak, a kormánybiztosnak és nekem is volt fényképünk amelyet — úgy hiszem — Bertillon készített. Az ülés után Maurel ezredes elnök az összes fényképeket elvette és egy borítékban magával vitte, hogy megsemmisítse őket. Ugy gondolom, azt hiszem, hogy elégették őket.

Labori: A cliché is elégették?

Demange: Oh! Azt már nem tudom.

Az ülést azután felfüggesztették.

Szünet alatt.

A közönség élénken tárgyalja Demange nagyvonalú vallomását. Némelyek azt mondják, hogy olyanok azok, hogy okvetlenül a per revízióját kell előidézni és minthogy az első ítéletet meg kell majd semmisíteni, természetesen meg kell tenni a többi ítéleteket is. Mások tagadják, hogy az ügyek ily fordulatot vehetnének, mert arra még nem szerezhettek bizonyítékot, hogy a titkos okmányt előterjesztették.

Szünet után.

A kihallgatásoknak újból való megkezdése után Labori megteszi indítványait. Követeli, hogy a bíróság nyilatkozzon arról, miért nem indította meg az ügyészség az eljárást Henry ezredes ellen, aki a bíróság színe előtt súlyosan megsértette Piquard-t, aki akkor, midőn tanuként kihallgatták, fogságban volt.

A bíróság e tárgyban hétfőn határoz.

Ranc szenátor.

Ranc szenátort hívják fel azután.

Ami engem illet — ugymond Ranc — én meg vagyok győződve, hogy Zola teljesen és feltétlenül jóhiszeműen járt el. Tudom, nem engedik meg, hogy a törvénynek és a védelem jogának megsértéséről beszéljek, amikor a titkos okiratot a Dreyfust elítélt bíróság elé terjesztették. De annyit mondhatok, hogy amikor részben köztudomásra jutott az a mód, ahogy a második haditörvényszék tanácskozásait vezették, Zola joggal irhatta azt, amiért vádolják. Amit ő tett, az egy nemes és nagy bátorságu férfi cselekedete.

Guiard Pierre író, aki jelen volt az Esterházyt felmentő haditörvényszék ülésén, ezt mondja: „Érthető, hogy Zola, azt a benyomást, amelyet szerzett, talán kissé élénk módon, de jó lelkiismerettel juttatta kifejezésre. (Különböző közbeszólások.)

Jaurés a Farnemegye képviselője a következő tanu.

Jaurés képviselő.

Jaurés a kormány gyengeségéről beszél, rosszalja, hogy a Dreyfus-per tárgyalása zárt ajtók mögött folyt le, továbbá, hogy leplezgetik az ellenmondást, a mely az 1894-iki és 1897-iki szakértői vélemények között van. Jaurés azt is rosszalja, hogy a fátyolos hölgy ellen, akinek birtokában titkos iratok vannak, nem indítottak nyomozást és azzal vádolja a vezérkart, hogy conniventit tanusított Esterházy iránt. A tanu azt mondja, hogy úgy látszik, csak bizonyos katonai dolgok igazolása végett indították e pert és végül szemére veti a hadügyminiszternek, hogy nem jelenik meg az esküdtek előtt, világosságot deríteni az ügyre.

Miért nem követelik a képviselők — kérde a tanu — akik közül a többség azt hiszi, hogy törvénytelenséget követtek el, hogy világosságot derítsenek erre az ügyre? Delcassé és Dupuy volt miniszterek kijelentették a tanu előtt, hogy Mercier semmi másról nem beszélt előttük, mint a borderdeauról. Igaza volt Zolának — ugymond, — amikor tiltakozott. Azok, akik őt gyulázzák, olyan embert üldöznek Zolában, aki kiragadta a vezérkart obból a nyomorult felelőtlenségéből, amely szülője lehetett jövő bajoknak. (Élénk tiltakozás. Különböző manifesztációk.)

A titkos okiratok.

Ezután élénk jelenet játszódik le a védő és az elnök között, mert az elnök vonakodik bekövetelni a titkos peranyagot tartalmazó iratokat a hadügyminisztertől.

Labori azt mondja, hogy miután Pellieux tábornok azt mondta, hogy a bordereau nem hasonlít Dreyfus, illetőleg Esterházy írásához, kell, hogy ezt a bordereaut a bíróság elé terjesszék, hogy az összehasonlítást meg lehessen tenni és a jury a dolgok teljes ismerete mellett ítélhessen.

Clemenceau felkiált: Konstatálom, hogy senki sem akar nekünk segíteni az igazság napfényre hozására!

Az elnök így felel: Az önök dolga, az igazságot megállapítani!

A főügyész kijelenti, hogy erről a kérdésről már írásban előterjesztett határozati javaslatában nyilatkozott. Hivatkozik a bíróság abbeli határozataira.

Daczára Labori újabb fáradozásának, az elnök fentartja első határozatát, amely szerint megtagadja a bordereau bekövetelését.

Labori bejelenti, hogy újabb indítványt akar tenni és formászerint követeli, hogy ezek az iratok összehasonlítást végezt a jury elé terjesztessenek.

A tárgyalást ekkor félbeszakítják.

A tárgyalás újból való megnyitása után az elnök kihirdeti a bíróság első határozatát, amely tudomására hozza a védelemnek, hogy Henry ezredes azt mondta Piquard ezredesnek: „*Őn hazudott!*” Második határozatával elveti a bíróság azt az indítványt, amely a bordereau előterjesztését követeli és kijelenti, hogy a bordereau előterjesztését nem fogja elrendelni.

Az írásszakértő.

Ezután **Bertillon** hallgatják ki, aki kijelenti, hogy a bordereaut Dreyfus írta, hogy bebizonyítja ezt, ha átadják neki azokat a bizonyítékokat, amelyeket 1894-ben Dreyfus lakásán lefoglaltak.

Labori kérde a tanut, melyek voltak azok azok az iratok, amelyek alapján szakértői véleményét meghozta?

Bertillon azt feleli, hogy ez okiratokat csak a bíróság parancsára mutathatja fel.

Az elnök kijelenti, hogy ez nem tartozik a bíróságra.

Akkor — ugymond **Bertillon** — a hadügyminiszternek kell a meghatalmazást megadnia.

Labori: No, akkor bizonyosak vagyunk, hogy nem látjuk ezeket az írásokat.

A tárgyalást erre berekesztik.

Tárgyalás után.

A tömeg sok tisztet, amikor a palotát elhagyták, ily kiáltásokkal üdvözölt: Éljen a köztársaság! Itt ott jellentéktelen rendzavarás történt.

Hire jár, hogy Piquard alezredes Henry ezredeshez, amiért ez a bíróság előtt azzal vádolta, hogy valótlanúságot mond, elküldte segédeit.

Zola és Piquard.

A mai tárgyalás öt órakor végződött. A terem minden incidens nélkül kiürült. Csakis Zola, Clemenceau, Labori, Piquard ezredes és Zolának több barátja maradtak benn a teremben. Ekkor megjelent **Blanc** rendőrprefect és felszólította őket, hogy a termet addig el ne hagyják, míg a védelmükre megteendő intézkedéseit teljesen végre nem hajtotta a rendőrség.

Zola, aki Clemenceauval beszélgetett, Piquard-t meglátva, feléje fordul, mélyen leemeli kalapját és azt mondja neki:

— Engedje meg ezredes ur, hogy kezet szorítsak önnel. Nem tartottam helyesnek, hogy míg ki nem hallgatták, személyesen közeljemen önhöz. Üdvözlöm önt és szívem legmélyéből köszönetet mondok önnek.

Piquard erre katonásan köszönt, mélyen meghajolt és kezet szorított Zolával.

A jelenlétükre a jelenet rendkívül mély benyomást tett.

A meghajszolt Zola.

A rendőrprefektus bejött és jelentette, hogy Zola már indulhat hazafelé. Vele mentek Clemenceau és Labori is. Az igazságügyi palotának a Quai d'Orfèvre-re néző kapuja előtt állott Zola kocsija, amelyben két kísérőjével együtt foglalt helyet. Környezete még várt, míg a rendőrprefektus újból beszólt.

A törvényszék környékét egy sereg rendőr őrizte. Épp ugy nagyszámban voltak a rendőrök a hidakon is. De azért a Szajna mindkét partján mégis nagy tömeg gyűlt össze, amely abban a pillanatban, amikor Zola kocsiját meglátta, mintegy jeladásra elkezdett ordítani:

— A bas Zola
— A bas les tr'aitres!
— A l'eau!

(Le Zolával! Le az árulókkal! A vízbe vele!)

Mikor Zola a Pont-Neufre ért, egyszerre csak azt kiáltották:

— Megyan! (tudniillik, hogy Zola a tömeg kezei közé került.)

Százan és százan futottak a kocsiját és már azt lehetett hinni, hogy Zola el van veszve, amikor a lovasrendőrség közéjük vágatott és karddal szelkergette.

Igy aztán sikerült Zola kocsiját biztonságba hozni.

Piquard-nak **Blanc** azt mondta, hogy várjon még egy darabig. Minthogy pedig Piquard ezredes a Mont-Valerien van internálva és oda este kötelek visszatérni, telefonáltatott, hogy ma a zavargások miatt később érkezik. Csak 6 órakor távozatott.

Zola távozása után a következő eset történt, mely könnyen végzetessé válhatott volna. Három hölgy ugyanis a Pont-Michelen keresztül hajlatott át, amikor a tömeg egyszerre a hintójuknak ront és azt híven, hogy Zola kocsija van előttük, már a lovakat kezdték kifogni, föl is döntötték volna a kocsit, ha a rendőrség gyorsan közbe nem lép és szét nem kergeti őket. A legérdekesebb a dologban az, hogy kocsiban ülő hölgyek egyike éppen **Blanc** rendőrprefektus felesége volt, akinek férje a legnagyobb buzgósággal éppen intézkedett, hogy Zolát a tömeg brutálitása ellen megvédje.

TÁVIRATOK.

A cseh tartománygyűlés felirata.

Prága, február 12. A tartománygyűlés felirati bizottsága ma megkezdte dr. **Kramarz** előadó felirati javaslatának a tárgyalását. Az indítvány a következő: Határozza el a tartománygyűlés deputáció kiküldését, amely ő felsége elé terjessze 50 éves uralkodói jubileuma alkalmából a cseh tartománygyűlés hódolatát és fogadja el a tartománygyűlés a feliratot. A felirat kiemeli, mily áldatlan következményekkel járt a nyelvháború és egyebek közt gazdaságilag is mennyire károsodott miatta az ország. Minden nehézségnek tulajdonuló részben a centralizmus az oka. A tartománygyűlés hatáskörét ki kell terjeszteni. Csehország mindkét népe pedig legyen egyenjogú. Mindenki a hatóságoknál a maga nyelvén kereshesse és találhassa meg jogát. A királyságnak ezután is egységesnek és oszthatatlannak kell lenni. A felirat azt tanácsolja, térjenek vissza ahhoz, hogy a Reichsrath a választásokat a tartománygyűlésen ejtsék meg, de az új viszonyok tekintetbevételével és a nemzetiségi kisebbségek képviseletének kellő biztosításával.

A felirati bizottság az előadó indítványát egyhangulát elfogadta. A konzervatív nagybirtokosok főnöke, gróf **Syva-Tarouca** is szerencsés megoldásnak nyilvánította azt, hogy a hódolat kifejezését különválasztják a felirattól.

A norvég-kormány bukása.

Krisztiania, február 12. A mai államtanács után a kabinet beadta lemondását.

Elsüllyedt hajó.

Newyork, február 12. A „Veendam” rotterdami postagőzös nyílt tengeren egy hajóronccsal összeütközött és elsüllyedt. A „St. Louis” gőzhajó a „Veendam” hajón volt embereket mind megmentette.

A Dreyfus-ügy a kamarában.

Páris, február 12. Roche Beauregard és Castelin a kamarában ma interpellációt jelentettek be a Dreyfus-ügy dolgában.

Billot hadügyminiszter úgy véli, hogy a vitának az interpellációk felett a Zola-per befejezése után kell megtörténnie, de azonnal tiltakozik az ellen a vád ellen, mintha vonatkozásban állana a Dreyfus-családdal és ismétli, hogy Dreyfust igazságosan ítélték el. Dreyfus áruló s igazságosan és szabályszerűen ítélték el. Ha a szenvedélyek esztelen fölhevülése arra vinne, hogy a pör revízióját követeljék, akkor más hadügyminisztert kell keresni. (Tetszés.)

Méline miniszterelnök kéri a vitának akkorára való halasztását, amikor a Zola-per befejezést ér.

Roche-t válasza folyamán az elnök rendutasítja.

Az interpelláció felett való vitát 478 szóval 72 ellenében a Zola-per befejezése utánra halasztották.

HIREK.

Az udvar Budapesten.

Nemsokára megújul az a fény és pompa, melynek bámulói lehetünk midannyszor, valahányszor az udvar Budapestre érkezik. S az idén még inkább lesz alkalmunk e pompa megbámulására, mert az udvari bálon kívül több udvari ebéd is lesz s mindezekre temérdek vendéget hívnak meg.

A király kedden, e hónap 15-én reggel 5 óra 40 perczkor érkezik Budapestre. Kíséretében lesznek herceg *Liechtenstein* első főudvarmester, gróf *Paar* lovassági tábornok és *Bolfras* altábornagy főhadsegédek, három szárnysegéd aradvári *König* udvari tanácsos és dr. Herzl főtorzsorvos.

Egy nappal előbb, azaz hétfőn este érkeznek ide *Ottó* főherceg és *Mária Jozefa* főhercegnő báró *Dlanhowesky* vezérőrnagy főudvarmesterrel, *Széchenyi* grófnő főudvarmesternővel, *Zamoyska* grófnő udvarhölgyvel és az egész udvari kíséret; továbbá csütörtökön érkezik Budapestre *Szefánia* főhercegnő, özvegy trónörökösné gróf *Choloniewski* főudvarmesterrel és *Széchenyi* grófnő udvarhölgyvel, nemkülönb *Ferencz Salvator* főherceg és *Mária Valéria* főhercegnő báró *Lederer* kamarasúkkal és *Bombelles* grófnő udvarhölgyvel; végül pénteken érkezik ide *Lajos Győző* főherceg főudvarmesterével báró *Wimpffen* altábornaggyal.

A király márczius első napjaiban távozik Budapestről, hogy rövid bécsi tartózkodás után a királynéhoz *Territetbe* utazzék.

A király február 17-én, csütörtökön és további rendelkezésig minden csütörtökön és hétfőn Budapesten legfelsőbb kihallgatást fog adni. Előjegyezni a kabinetirodában (budai királyi várak) február 14-től kezdve lehet.

Az e hónap 19-én megtartandó udvari bálon kívül több udvari ebéd is tervbe van véve, amelynek első sorozatához hölgyek is hivatalosak lesznek. Az udvari bála mintegy 1400 meghívót küldötték szét.

Milyen előkelő társaság érkezik az udvari bál idejére fővárosunkba, kitűnik a következő kis névsorból, mely azokat tünteti fel, akik az udvari bál idejére a Hungáriá-szállodában lakást rendeltek. Itt fognak megszállani: gróf *Goluchowski* külügyminiszter s a külügyminiszteriumból még báró *Gagern*, gróf *Szécsen* és neje és *Mérey*; továbbá gróf *Ealenburg* német nagykövet, herceg *Lychnowsky* német nagykövetségi tanácsos, gróf *Moltke* német katonai attasé és neje, von *Stamm* követségi titkár, *Sir Horace Rumbold* angol nagykövet, *Wardrop* ezredes angol katonai attasé és neje, a dán nagykövet, *Charlemagne Tower* amerikai nagykövet, Mr. *Chamberlain* amerikai katonai attasé, gróf *Paratty* portugál nagykövet és neje, gróf *Lewenhaupt* svéd és norvég nagykövet, monsieur de *Reserseaux* francia nagykövet, monsieur *Berckheim* francia katonai attasé, monsieur *le Marchand* francia követségi tanácsos és monsieur *Watin* francia attasé.

Világító államtitkárok.

A kifejezés alighanem Nagy Mihályra vonatkozik. Senki sem tud olyan ékesen dicsérni, mint Nagy Mihály. Ő nevezte el valami banketen *Tihany riadó leányá*-nak Kubinyi Gézát, mert nála jobban visszhangozni senki sem tud. S ha már Kubinyi Géza is ennyire meg tudta ihletni, nagyon könnyen megeshetett, hogy amikor államtitkárokkal volt szerencséje vacsorázni, egyszer csak kitört belőle azelragadtatás:

— Ti világító államtitkárok!

De az is meglehet, hogy mégis mástól való a kifejezés. Annyi bizonyos, hogy a tisztelt Ház folyosóján meglehetősen népszerű és senki sem tudja ugyan, miért, de sokan emlegetik a világító államtitkárokat. És talán ők maguk se esudálkoznak már, ha így szólítják. Nem is hangzik rosszul, ámbátor egy kicsit rejtélyes értelmű, mivelhogy a mostani államtitkárok három esztendeje ünek már a miniszterek háta mögött, de még soha sem világítottak meg semmit. Se kérdést, se helyzetet. Az egy Plósz Sándor hagyta magát egyszer beszédig elragadtatni, azt is úgy kellett Emmer Kornélnak a hiúságánál megeskiklándozni. Mert Plósz nem csak államtitkár, hanem tudós is, akit nem szabad plágiummal vádolni. Mikor pedig Emmer mégis megtette, az államtitkár talán még hallgatott volna, de a tudósnak nyilatkoznia kellett, Akkor egyszer világított, akkor se szívesen.

Mért volnának hát mégis világító államtitkárok?

Nagy Mihály sohasem fogja megmondani, de Gajári Géza sem. Pedig ő mindent megmond. A budget-vita sugja meg a titkot. Ez a budget-vita, amely arravaló, hogy minden miniszter megismeresse a programját, a politikáját. S ahogy sorra nyilatkoznak, az ember szinte meglepetve kiált fel: hogy én eddig nem ismertem a miniszter politikáját, pedig milyen szépen megvilágítja az — államtitkára! Ott van például Darányi, aki csak tegnap tárta fel az egész szívét, hogy mit akar csinálni az urak és a parasztok érdekében. Sok szépet az arisztokratáknak és valami szépet a parasztoknak is. Az ember szinte megszemélyesíti az ő politikáját: *egy kifogástalan nemzeti érzésű, arisztokrata ur, szép paraszti bajszszal* — akár csak Nemeskéri Kiss Pál, a Darányi államtitkára. Vagy ott volt Perczel Dezső, a belügyminiszter, aki szintén lerajzolta, hogy milyen közigazgatást képzel magában: *korrekt külsejű, egyenes legényt, a feje egy kicsit hamis is lehet* — akár csak Latkóczy Imre, aki parókát visel. Ott volt aztán Lukács László pénzügyminiszter, akinek éppen az ilyen kiegyezési tárgyalásokkal teljes időkből — *Gränzenstein* az államtitkára. Csupa világító államtitkár. De ott van (hétfőn rá is sor kerül) Wlassics Gyula, aki államtitkárnak mindjárt egy — *történetirót* vett maga mellé. És ahogy a budgetvita balad, a többi államtitkáról is ki fog sülni, hogy — ha egyebet nem is — a miniszterét pompásan megvilágítja.

Csak Vörös László nem világít. Az ő miniszterét nem kell megvilágítani. K.

— **Klementina hercegnő betegsége.** Bécsből telefonon a következőket jelenti tudósítónk: *Klementina* hercegnő állapotában az éjjel nem volt változás. Ma a király és az uralkodóháznak Bécsben levő valamennyi tagja kérdézősködött a hercegnő állapotáról. Tegnap este megérkezett *Fiuméből* a hercegnő leánya, *Klotild* főhercegeasszony. A beteg állapotáról délelőtt 10 órakor a következő bulletint adták ki:

Ó királyi fensége állapota az éj folyamán nem fordult rosszabbra. A lélegzés könnyebb, testi hőmérséklet 37°, erejének állapota kielégítő.

Szófiából táviratozzák, hogy *Ferdinand* fejedelem tegnap este beteg anyjához Bécsbe utazott.

— **A hercegprímás születésnapja.** Vaszary Kólos hercegprímás ma ünnepelte egész csöndben udvari papjai körében születésének 66-ik évfordulóját. Esztergomból megjött *Boltzár* püspök érseki helynök s dr. *Walter* Gyula kanonok, primási irodaigazgatóval az élén az udvari papság.

A hercegprímás udvari papjai segédletével délelőtt a saját házi kápolnájában misét mondott, amely után reggeli volt. A primás különben senkit sem fogadott s még a fővárosi tisztelgők is a kitett iven gratuláltak, köztük a kormány tagjai, a főkapitány, a budapesti lelkészkedő papság és a központi pappnövelde. Az ország minden részéből sok üdvözlő távirat érkezett, első sorban *Fehér* Ipoly pannonhalmi főapáttól, aki a saját és a benézrend szerencsekívánatait tolmácsolta, továbbá a püspöki kar tagjaitól. — *Keszthelyről* írja levelezőnk, hogy ott a hercegprímásnak, mint a város szülöttjének és jötevőjének születésnapján a római katolikus templomban ünnepies istentisztelet volt. Az istentisztelet után a városi szegények között kiosztották a hercegprímás 100,000 koronás alapítványának kamatait.

— **Razzia az újságok ellen.** Belgrádi levelezőnk írja: A híres Benkő-estet alkalmával a magyar és német újságokat érte az a sors Belgrádban, hogy sorra konfiskálták, (a szerb újságok eleve megtiltották, hogy erről a dolgról irjanak) most pedig a szerb és más szláv és orosz újságokra jár a rud. Tegnap következő lapokat kobozták el: *Szviet*, *Ruszköje-Szlovo*, *Mirovi-Otgołoszki*, *Bulgarszki-Trgovinszki*, *Wjesnik*, *Jedinstvo*, *Szlovensko-Jedinstvo*. Sokkal radikálisabban jár el azonban a belgrádi sajtórendőrség a belgrádi lapokkal és szerkesztőkkel.

— **Az állandó jelzők.** Bizonyos sablonok sehol sem vernek olyan mély gyökeret, mint az újságírás terén. Kisebber elérések lehetnek a nem fontos részletekben, de ha már a nagy, általános és meghonosodott elvek valamelyikét sutba dobja egy-egy újság, hogy helyette a maga izlése és fellogása szerint reformot teremtsen, az mindig feltűnést kelt. Az újságok beosztása minden országban külön-külön egy és ugyanazon keretben mozog; a magyar újságok például mind komoly czikkel kezdik az újságot s alája szorítják a tárczát, azután csaknem teljesen egyenlő beosztással töltik meg az újság valamennyi kolumnáját. De ezenkívül vannak apróbb, szinte jelentéktelen dolgok is, amelyek megtalálhatók minden újságban és amelyek megteremtése a könnyomatás laptudósítóknak róható fel — érdemül (!). Ezek a jelentéktelenebb, egyforma dolgok számosan vannak s közöttük ott vannak például az *állandó jelzők* és a sablonos „szónoki figurák”. Ki olvasott már temetésről, amelynél ne szerepeltek volna már az „Entrepise házi tisztjei;” történt-e már valahol szerencsétlenség, amely nem volt „börzalmas”; maradt-e már ki ünnepi istentiszteletéről a „Vávinecz Mór C-moll miséje?” Az újságírók mindig „fiatal és tehetséges kollegák”, bizonyos férfiak, ha egész életükben igazán semmit sem tesznek, csak a takarékpénztárban felveszik jelenlékeny tőkájuk után járó kamatokat, mégis „élénk részt vesznek a közügyekben” és vannak emberek, akiknek nevét sem lehet másként elolvasni, mint a „kiváló, ismert” jelző nélkül. Ezek az állandó jelzők nagy szerepet játszanak és ha ki fáradságot venne magának, igen érdekes kis gyűjteménybe foglalhatná össze azokat. Mennyire meggyökeresedtek, ezek az állandó jelzők az egész világ újságíróalmában, annak érdekes és mulatságos bizonyítéka egy kis londoni újság kiadójának a munkatársai számára kiadott utasítása. Ime néhány szemelvény: Minden menyasszony *fiatal, szép és művelt*, ha azonban idősebb özvegyekről van szó, akkor csak a *kedves és rokonszenves* jelzőket lehet használni; a kereskedők, akik a lapban hirdetnek, mind *válalkozó szelleműek, intelligensek és jóhírűek*; az idősebb ügyvédek mind *kiválóak*, a fiatalabbak *nagy reményekre jogosítók és jó szónokok*; az orvosokra vagy *nagy jövő vár*, vagy pedig *eredményes múlt van a hátuk mögött*; a lapra előfizető képviselőjelöltekről természetesen meg kell állapítani, hogy *híveik száma napról-napra növekedik*. Még egész sereg ilyen utasítást ad a kiadó és megjegyzi, hogy ezeknek pontos alkalmazását szigorúan megköveteli. Mi azt hisszük, nagy részben felesleges dolgot művelt az a gondos újságkiadó. Hála Istennek, a sablon elég nagy ur lett már az újságírásban is és a londoni kollegák amúgy is eltalták volna, mikor kell kiírniok, hogy

„a tüzoltók Szerborszky Szaniszló vezetése alatt jelentek meg”, a köruton melyik kis rendőrfogalmazócska ügyelt fel a rend fentartására és az ehhez hasonló dolgokat. Hány embert emeltek már fölőbb ezek az állandó, minden ok, alap és szükség nélkül való fölemlegetések, olyanokat, akik azután, harsak lehetett, ütöttek egyet és rugtak az ujságokon!

— **Halálozások.** Ma az esti órákban hunyt el *Bachrach* Albertné született *Taub* Johanna asszony, *Bachrach* Károly, fővárosi ismert ékszerésznek anyja és a pár hónappal ezelőtt elhunyt és százezreket jótékony célra hagyományozott *Taub* Salamon nagy emberbarátnak nővére, 77 éves korában. Az elhunyt uró a szegényeknek ép úgy, mint nagy philantrop bátyja, valóságos gyámola és jótévője volt. A főváros szükeiködoinek ezrei ép úgy, miként a család, az elhunyt uró a legmelyebben gyászolják. — *Czukor* Jakabné, dr. *Czukor* Lajos és *Czukor* Márton gőzmalomtulajdonosok édesanyja, 72 éves korában tegnap Nagy-Károlyban elhalt. — **Nagybecskerekéről** jelentik: *Mihalovits* Miksa megbízottsági tag, Nagybecskereknek ép úgy, mint ellenzéki képviselője, 83 éves korában elhunyt. — **Münchenből** jelentik: *Rümpfer* külügyminiszeri tanácsos ma reggel meghalt.

— **A szökevény veszedelme.** Néhány héttel, ezelőtt dr. *Gallovích* budapesti bíró megeselekedte azt a tréfát, hogy a nászújszakáján megszökött fiatal felesége mellől és eltűnt, senkise nem tudta hová, egy másik asszonnnyal. Azóta hír sem érkezett a szökevényről, csak sejtették az emberek, hogy a bíró ur minden szökevény közös célja, Amerika felé vette útját. Ez a sejtés helyesnek bizonyult. Nagy szerencsétlenségnek kellett történnie a tengeren, hogy hír érkezék a megszökött bíróról, aki maga is kis hja, hogy a tengerbe nem fulladt. A hír, mely *Newyorkból* erről az esetről érkezik, a következő:

A „*Vendam*” nevű hollandi hajó *Newyork* közvetlen közelében majdnem elmerült már, amikor egy amerikai hajó az utasok segítségére sietett és a holland hajónak mind a 212 utasát megmentette a halálveszedelemből. Az utasok közt van dr. *Gallovích* Győző, Budapestről Amerikába hajózott bíró, aki azt állítja, hogy nászuton van feleségével, született *Bányay*-val. *Kérvéssel a mentési munkálatok befejezése után elsüllyedt a „Vendome”, melyen még ez előtt tűz is ütött ki.* Dr. *Gallovích* azt mondja, hogy budapesti bíró, tartalékos hadnagy. *A hajóval minden podgyásza, ékszere, értékpapirai, okmányai és pénze is a tengerbe veszett.* Itt az a gyanu, hogy a Budapestről megszökött *Gallovích* bíróval azonos.

Ha igaz az, hogy a nagy veszedelemből kimentett *Gallovích* a Budapestről megszökött bíró, pedig a nagyon is részletes jelentés után ebben nem lehet kételkedni, akkor ugyancsak szomorú helyzetbe jutott a szökevény. Mindene odaveszett, semmije sincsen, csak az — ál-felesége.

— **Vasuti szerencsétlenség.** *Verseczen* tegnap éjjelkor óriási hóföregteteg közepette, mint levelezőnk táviratozza, a pályaudvarnak ugyanazon a helyén, ahol 1873-ban a nagy vasuti katasztrófa történt, a baziási tehervonat beleütközött egy vasuti sinekkel megrakott kocsiába. A mozdony megsérült, *kilencz kocsi teljesen összezúzódott.* A mozdonyvezető és a fűtő, aki leugrott a vonatról, megmenekült, de *két fékező súlyosan megsérült.* A pályatest annyira megrongálódott, hogy bár helyreállításán az elmúlt éjjel több száz munkás dolgozott, a teherforgalmat be kellett szüntetni és a személyforgalom is csak átszállással közvelíthető.

— **Mikor a hozomány hiányzik.** Valóságos regényszámba menő történetről értesít bennünket *nagybecskereki* levelezőnk. Történt ugyanis, hogy egy zentai hivatalnok még decemberben jegyet váltott az obecsei szépségek egyikével. Az emberek azt beszélték, hogy igazi szerelem hozta össze a fiatalokat s a kávéházban is meg voltak nyugodva, hogy sikerült összehozniuk ezt a két emberfiát. **Végre** elérkezett a **várva várt** n.p., amikor az összegyűlt násznép valóságos ünnepélyeszerű fogadtatásban részesítette a vőlegényt, ki egyenesen a menyasszonya felé tartott és boldogan ölelte keblére a píruló Mariskát. A papa hangulata volt talán a legkevésbé ünnepies; a szegény öreg izgatottan járt föl és alá szobájában, mikor pedig nagyon

megtélt már keserűséggel a szíve, behívta magához a vőlegényt, mondván neki a következőket:

— Ne haragudjál fiam, de a *Mariska* hozományából ez idő szerint hiányzik még ötszáz forint; inséges volt a tavalyi esztendő, ezt is csak a legnagyobb önmegtadással adhatom. Hanem azért szavamra mondom, hogy tíz nap múlva az 500 forint is kezeid között lesz.

A vőlegény azonban, kiről azt beszélték a rossz nyelvek, hogy szerelemből veszi el a lányt, fölcapta a monokliját és száraz, recsegő hangon jelentette ki, hogy ő „hítele” még a herköpáter lányát sem veszi el. Ha délután öt órára nem lesz pénz, esküvő sem lesz, bármennyire sajnálja az ő „forron szeretett Mariskáját.” Elérkezett azonban az öt óra, de a pénz még sem volt meg. A vőlegény erre egyszerűen ajánlta magát s faképnél hagyta az egész násznépet. A menyasszony szegyéntől égő arccal borult az anyja keblére s keserű zokogással panaszkodta, hogy ezt a gyalázatot nem éli túl. Mikor pedig már legfeszesebb volt a hangulat, előlépett a vendégek közül egy csinos fiatal ember s megfogta gyöngéden a pihető *Mariska* kezét, mondván a következőket:

— Ne sirjon *Mariska*, mert nem érdemli meg az az ember. Nézzen a szemembe és feleljen őszintén: akar-e az én feleségem lenni? Én hozomány nélkül is elveszem.

A menyasszonynak felszáradtak a könnyei s mondta:

— A felesége leszek!

Három hétre rá megtörtént az esküvő s az első vőlegény, ki tulajdonképpen csak ijesztgetni akart, most bosszankodhatik a sors tréfája fölött.

— **Ujságírók egy énekes ellen.** Nem régen megirtuk, hogy *Abel* Lajos, a *mannheimi* opera énekes, nem lévén megelegedve a kritikával, melyet róla egy odaváló ujságíró írt, behatolt az ujságíró lakására és ott az ujságíró nejét szóval és tettel inzultálta. E brutális támadásra a derek énekes a *mannheimi* ujságíró-egyesülettől olyan feleletet kapott, melyet aligha fog megköszönni. Az ujságírók egyesülete ugyanis elhatározta, hogy ezután *Abel* ur működéséről egyetlenegy ujságíró sem fog tudomást venni. Énekelhet ő bármilyen szépen, játszhatik akármilyen jól, *Abel* ur nem létezik, *Abel* ur meghalt.

— **Eugen herceg szobor-sorsjegyek.** E sorsjáték tegnapi húzásánál a következő nagyobb nyereményeket húzták ki: 75.000 korona érték: 3969 sor. 79. sz.; 10.000 korona érték: 749 sor. 53. sz.; 5000 korona érték: 3178 sor. 3. sz.; 2000 korona érték: 2. sor. 87. sz.; 1000 korona érték: 1648 sor. 50. sz., és 2841 sor. 81. sz.; 500 korona érték: 880 sor. 7. sz., 2571 sor. 79. sz., 2977 sor. 21. sz., 3452 sor. 29. sz., 200 korona érték: 154 sor. 12. sz., 2039 sor. 34. sz., 2218 sor. 17. sz., 2649 sor. 21. sz., 2832 sor. 58. sz., 2947 sor. 89. sz., 2982 sor. 30. sz., 3694 sor. 25. sz., 3893 sor. 73. szám, 3771 sorozat 97 szám; 100 korona érték: 201 sor. 16. sz., 249 sor. 53. sz., 548 sor. 95. sz., 772 sor. 75. sz., 1007 sor. 9. sz., 1031 sor. 74. sz., 1236 sor. 77. sz., 1435 sor. 4. sz., 1323 sor. 75. sz., 1381 sor. 52. sz., 1792 sor. 56. sz., 1796 sor. 43. sz., 1921 sor. 16. sz., 2025 sor. 62. sz., 2072 sor. 61. sz., 2262 sor. 69. sz., 2533 sor. 14. sz., 2750 sor. 22. sz., 3237 sor. 93. sz., 3454 sor. 58. sz. Van továbbá 50 nyeremény á 50 korona, 100 nyeremény á 20 korona és 1000 nyeremény á 10 korona érték.

— **Megadta az árát.** A gyakovári kerületben levő *Satnici* község kocsmájába egy horvát legényesapat ment be és ott meglehetősen mennyiségű pálinkát fogyasztott el. Mikor aztán arra került a sor, hogy ki fizesse meg az elköltött italt, *Rujin Jaksa* rászánta magát, hogy ő majd kifizeti, „de ennek majd más adja meg az árát” — mondotta. Ki is ment és a kocsmá udvaráról egy vasvillát hozott be és azzal pajtásának, *Bosnyakovics* fejére oly hatalmas ütést mért, hogy az holtan összerogyott. Midőn *Rujin* meggyőződött, hogy ivótársa már többé megmozdulni nem fog, így szólott:

— Ugy-e, megmondtam, hogy valaki megadja az árát?!

— **Elfogott anarchista.** *Rombaixból* jelentik, hogy tegnap odaérkezett a lillei bíróság kiküldöttje, akit a pályaudvaron a rendőrhiztos várt. A pályaudvarról elmentek egy kocsmába, melynek *Sauvage* nevű tulajdonosa is-

mert anarchista. Itt házkutatást tartottak és utána egy *Charles d' Hosche* nevű huszéves anarchistát letartóztattak.

— **Ivette Guilbert Budapesten.** *Ivette Guilbert* asszony, a híres „*Disease*” ma férje dr. *Schiller* kíséretében Berlinből rövid vendég szereplésre Budapestre érkezett és a Hungaria szállodában szállt meg.

— **Krange kalandja.** *Krange* Péter *Banyor* szerémségi községből *Gyurgyevo* dunamenti oláh városba utazott lovakat vásárolni. A kocsmában megismerkedett egy jóképű oláhhval és beszédközben *Krange* utazásának célja is szóba került. *Krange* elbeszélte, hogy két jó lóra volna szüksége, azokat akarná itt megvásárolni.

— Hát maga idejön lovakat venni? Hiszen Budapesten félannyi pénzen jobbakat kap.

— Hát aztán a kezemre járna ott? Megfizetem ám a fáradozását.

Az idegen rövid gondolkodás után ráállt az ajánlatra és még aznap följöttek Budapestre. A *Knezits*-utca 3. szám alatt béreltek szállást, aztán sorra járták a kávéházakat. Délután egy negyven évesnek látszó, hosszú szőke bajszu ember csatlakozott hozzájuk, akivel hamarosan összebarátkoztak. A két idegen azt ajánlotta azután, hogy menjenek valami mulatóhelyre, *Krange* azonban erre nem volt hajlandó. Így aztán csak egy kocsmába mentek vacsorázni, természetesen mindent *Krange* költségére. Hazamenet az oláh rettentő részegséget szimulált, úgy, hogy *Krange*nak kellett megtámogatni, mert a szőkebajszu ur eltűnt. Hazaérvén rögtön lefeküdtek; az oláh olyan horkolást vitt végbe, hogy szegény *Krange* alig tudott elaludni. Virradóra kelvén, *Krange* hiába kereste barátját, már csak hűlt helyét találta. Rögtön pénze után látott, de bizony a hatszáz forintját is, meg ruhákat tartalmazó kofferjét is magával vitte az oláh. Szaladt is a rendőrséghez, de aligha kerül meg a tolvaj, mivel sem a pontos személyleírás, sem a nevet nem tudta *Krange* megadni.

— **Hajókatasztrófa.** *Londonból* táviratozzák: Az éjjel *Hull*-ban a *Marcella*-gőzhajó összeütközött a *Galathea* angol hadihajóval és *elsüllyedt.* Az elsüllyedt hajón 27 értékes versenylő volt. Midőn a *Galathea* sérüléseinek megállapítása végett a dockba akart menni, megfeneklett. A hajó még most is ott kénytelen vesztegelni, de a dagály beálltával majd ki lehet szabadítani.

— **A jégváros.** Az idej enyhe tél főleg a fővárosban és vidékén lehetetlenné teszi a jéggyűjtést. A vidéken azonban nem mindenütt van ez így. Mint lapunknak *Vencsellőről* írják, az ottani községi lakosoktól métermázsánként 30—40 krajczárért *Rakamaz* vasuti állomáshoz szállítva 6—8000 métermázsas jég kapható. Csupán a jég szállításáról kellene alkalmas módon gondoskodni.

— **A nagy szerencse álmatlanságot okoz.** *Gyomárról* írják: *Schwarz* Márkust, a legszerencsésebb fakereskedőt, ki eddig úgy tudott aludni, mint a bunda, mióta 100.000 forintot nyert, *Fortuna* istenasszony álmatlansággal verte meg. Ebben az állapotban meghallotta, hogy az irodájában gyanus emberek dolgoznak az öreg éjszakában. Halálra ijedve küldötte el cselédjét a vasúthoz (a faraktára közel van a vasúthoz), az ügyeletet teljesítő rendőrt. Kisült aztán, hogy nem a 100.000 forintra áhító *Papakosza* furja a vasszekrényt, hanem az éjjeli baktore aszkából ott össze egy ládat. *Schwarz*, mióta a pénzt fölvette, idegesebb lett, mert szemtanuk beszélik, hogy mikor a szerencsét hozó táviratot kézbesítették számára, éppen a hetipiaczon egy kövér libára alkudott s elolvastván a táviratot, zsebre gyürte, aztán még három piczulával lealkudta a kövér liba árát. Szóvá is tették ezt, hogy tudta ezt megtenni. Mire ő így felelt:—

— Hja, „*Fortuna* szekerén okosan ül!”

— **Megfagyott anyóka.** A pozsonymegyei *Szt.-Györgyről* írják: Ma reggel a városi jégtermelő reservoárban egy öreg asszonyt találtak, ki abba valahogyan belebukva előbb megfűlt s aztán megfagyott. A szegény öreg *Sabina* Erzsébetnek hívják, révfalusi (Trencsénmegye) illetőségű és 76 éves. Egész télen a pozsonyi országos kórházban lakott, ahonnan csak tegnap eresztették ki — felgyógyulva.

— **A számtiszt merénylete.** A számtisztoktól nem szokta meg az ember, hogy merényleteket kövessenek el. Rendes, békés polgáremberek ők s így annál feltűnőbb az a ma érkezett táviratunk, mely egy szegedi számtiszt merényletéről ad hírt. *Redőnyi József* szegedi számtisztet hivatalos ügyben Zágrábba küldötték. A hivatalos küldetést a szórakozással akarta összekötni Redőnyi és ezért tegnap este egy magyar társasággal egy mulatóhelyre ment. Mulatozás közben egy leánnyal összeveszett és nem sokat gondolkodott: revolvert rántott elő s először a leányra, azután önmagára lőtt. *A leány azonnal meghalt*, Redőnyi pedig súlyosan megsebesült. Így végződött a számtiszt hivatalos kiküldetése.

— **Testvérháboru.** *Versecz* városának lakosságát véres eset tartja izgatottságban. Ma reggel ugyanis — mint levelezőnk táviratozza — *Stefanovits János* kereskedő a püspöki templom udvarán késsel támadta meg fivérét, *Stefanovits Szilárd* városi képviselőt és több szurással megsebesítette fején és karján. A segélykiáltásokra berohanó emberek láttára a merénylő elmenekült és házában, abban a hiszemben, hogy testvérét megölte — *mellbe lötte magát*. A megtámadottnak felgyógyulására, bár sebei veszélyesek, van remény, de a merénylő alig éri meg a reggelt. A két testvér között évek óta tartó ellenségeskedés oka valami örökösödési per.

— **Háboru az országuton.** A Hajdu-Nánás környékén levő kocsutak egyikén a napokban parasztok és pénzügyőrök összetűztek egymással s ennek az összetűzésnek igen könnyen szomorú következményei lettek volna, ha még jókor el nem választják egymástól a verekedőket. Történt ugyanis, hogy Hajdudorogról hosszú kocsisorban vagy harmincz paraszt ember döcögött végig az országuton, akik a dohánybevéltőhivataltól jöttek. Egyszerre csak szembe jött velük két pénzügyőr, vagy amint arra felé hívják őket: *fináncz*, aki az egyik dohányost megállásra szólította fel. A dohányos nem hallotta a felszólítást, de meg a köd miatt nem is látta a finánczot, s így csak nyugodtan tovább hajtott. A finánczok nem vették tréfára a dolgot: fegyvert használtak és az egyik lovat lelőtték. Ez már több volt a soknál. A parasztok egyszerre összeállottak és közrefogták a finánczokat, akik ugyancsak veszedelmes helyzetbe kerültek. Ki tudja, hogyan végződik a dolog, ha jókor csendőrök nem jönnek segítségül, akik aztán kiszabadították a finánczokat.

— **Bem-Petőfi körkép.** Az az óriási vászon, melyre *Styka*, *Vágó* és *Spányi* nagy csataképe van festve, a „Kosciusko“-körkép épületében már föl van akasztva, kifeszítve s még csak a faux terrain építése van hátra, amit *Styka* és *Spányi* személyesen fognak elvégezni. *Styka* és *Spányi* e nagy képhez festett vázlatjaiból külön kiállítás is fognak rendezni.

— **Villamos és gázcilliókat ajánl a Csillárgyár** részvénytársaság, Budapest, VII., Ilka-utca. (Közlekedés Angliától közúti vasúttal.)

— **Szépség-hibák:** szepől, anya- és májfolt, pattanás, szemölcs, fagyos végtagok, hajkorpa, hajhullás stb. ellen különféle szerek vannak forgalomban. Dr. *Révész* Benő fővárosi szakorvos feltűnő eredménnyel gyógyítja mindezeket a bajokat. Lakása Budapesten, Kerepesi-ut 63. szám.

— **A zenélő közönség figyelmébe.** *Reményi Mihály* műhangszerész (Budapest, Király-utca 44.) jó hírneve biztosíték arra, hogy ott a legfinomabb hangszerek és hurok kaphatók. Speciális hegedűjavításai, sajátkészítményű új hegedűk, melyekről a legnagyobb művészek: *Hubay*, *Popper*, *Gobbi* igen elismerően nyilatkoztak, már is nagy tért hódítottak maguknak, mert az Operában, a zeneakadémiában és más művészek régi hegedűjök helyett *Reményi* hegedűin játszanak, melyeknek a szakértő körök nagy jövőt jósolnak. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Barabás Miklós meghalt.

A magyar képzőművészetnek gyásza van: *Barabás Miklós*, a régi festőiskola egyik mestere, ma meghalt. Tehetségével, művészi ihletével és lelkesedésével kiemelkedett olyan korban, amikor művészetünk ügye igen kezdetleges stádiumban volt. Munkásságát a magyar műtörténelem méltányolni fogja, amint hogy nagyrabecsülték őt mai kortársai is. Néhány év óta csendes ember volt, csak számos tisztelője gyöngéd szeretete környezte és egy-egy régi művében gyönyörködtek még azok, akik elhatogattak a nemzeti múzeumba.

Az agg művész, aki e hónap 22-én, hushagyókedden töltötte volna be életének nyolcvannyolcadik évét, a legutóbbi időnkig megőrizte szellemének rugékonyságát. Az esetet már évek óta letette, mert szeme nagyon elgyengült. A nyarat rendszeren *Bártfán* töltötte s onnan a múlt nyár végén is szeptemberben tért vissza.

Novemberben meghült s azóta nem hagyta el lakását, melyben a betegség napjait családja, főként leánya *Maszák Hugó* körében töltötte. Erejo napról-napra hanyatlott.

Tegnapelőtt heves szirgyengülés lepte meg az agg művészt s azóta félig önkívületben feküdt. Ma délelőtt családja, mely állandóan a beteg ágya körül volt, látta, hogy az agónia beállt s hogy a katasztrófa minden perczen bekövetkezhetik. Reggel óta eszméletlenül feküdt s 11 óra tájt megszűnt élni. Ágyánál ott volt az egész család. Az elhunyt művészen *Maszák Hugó* szerkesztő az apósát, *Demjén László* tanár pedig nagyatyját gyászolja.

Barabás 1810-ben született Márkusfalván, Háromszék megyében, székely családból. Mint hat éves gyermek került a Bethlen-kollegiumba s 13 éves korában már teljesen önjereje volt hagyatva. Sok nélkülözést kellett szenvednie s nyomora közepett a rajzolgatásban keresett vigasztalást.

Rajzai csakhamar jóvedelmet is szereztek neki, modosabb iskolatársai egy-egy váltóforinttal fizették az általa készített arcképeket. Az olajfestést 1828-ban Kolozsvárott tanulta meg *Gentilmo* rajzmestertől, akit csakhamar tulszárnyalt. Majd alaposabb oktatást óhajtván nyerni, a bécsi képzőművészeti akadémiára ment, de itt támogatás hiányában nem tarthatván fenn magát, 1830-ban visszautazott Kolozsvárra. Megfordult aztán Szébenben is, honnan az oláh bojárok biztatására 1831-ben Bukarestbe ment.

Szerencsecsillaga itt ragyogott föl először, a *Miklós* csár nevenapjára rendezett estélyen, ahol *Kisseleff* tábornokkal, a bukaresti teljhatalmu orosz kormányzóval, a későbbi híres párisi nagykövettel kötött ismeretséget. *Kisseleff* több megrendelést szerzett neki és Bukarestben csakhamar a bon tonhoz tartozott, hogy minden előkelő ember *Barabással* készítesse el arcképét.

Bukarestből, ahol másfél esztendő alatt több ezer forintot szerzett, Olaszországba indult, 1834-ben már Velenczében találjuk, ahol a képtárakban másolatott és megismerkedett *Leiton* angol művészszel, a kiváló aquarellfestővel, akitől a széles kezeletű vízfestési modort, amelyben később jeles műveket alkotott, sajátította el. Ezzel az angollal utazott Bolognán és Firenzén át Rómába, majd Nápolyba, ahol *Van Dyk* híres *Danae*-ját másolta le aquarellben. Rómában idejének nagyrészét híres honfűtarsa, *Markó Károly* mellett töltötte.

1835-ben visszatért hazájába és *Szemere Miklós* útján a közélet számos kitűnőségével ismerkedett meg. Pesten először gróf *Teleki József* német, azután *Vörösmarty Mihályt*, majd *Heves vármegye számára* gróf *Büttlert*, *Biharmegye megrendelésére* pedig gróf *Széchenyi Istvánt* festette.

1841-ben nőül vette *Bois de Chesne Zsuzannát*, egy konstanzi nőt, akivel Erdélyben ismerkedett meg. Akkortájt nagy terékenységet fejtett ki az első magyar műgyesület létrehozása körül és ennek az egyesületnek első kiállításán lépett föl a *Galamboستا* című képével, amely metszetek útján is nagyon ismeretessé vált.

Nemsokára nagyobb kompozíciókat is készített, amelyek közt legkitűnőbb a nemzeti múzeumban látható *Parasztlakodalom* és ugyancsak ott a *Vándorczigányok*, amelyhez *Petőfi* hosszabb költeményt írt. Mindezek igen tetszetős, élénk művek, habár a mai ízlés úgy a fölfogásban, mint a kivitelben kissé édeskeseknek is találja azokat. Nevét híressé azonban nem ezek a szabad kompozíciók tették, hanem az általa festett arcképek. Magyarországnak alig van nevezetesebb embere e század első öt évtizedéből, akit *Barabás* le ne festett volna. *Petőfi* legjobb arcképeit is tőle kaptuk.

Utóbb a képzőművészeti társulat megalapításában volt egyik főtevéző. De ő művészetének elméleti részével is — különösen a távlatannal — foglalkozott tudományosan. Egy theoriáját el is ke-

resztelték róla *Barabás-problemának*; ez az oszlopokon megtört világosság pontjainak tudományos meghatározása. Írt kézikönyvet is a rajzolásról, amely 1842-ben jelent meg három füzetben. Ezenkívül 1863-ban munkatársa volt az *Arany János „Koszoru“-jának*. A hazai képzőművészet 1877-ben megünneplelte ötvenéves művészjubiläumát. Utolsó kiállított műve egy mosolygó fiatal leányfej volt 1889-ben.

Barabás a Tudományos Akadémia levelezőtagja, a képzőművészeti tanács tagja, az országos képzőművészeti társulat alelnöke és a III. osztályú vaskoronarend lovagja volt.

Az elköltözött ravatalát ma délután állították fel a csillag-utca 12. szám alatt levő lakásán. A temetés *február 14-én*, hétfőn délután 3 órakor lesz a gyászaházból, ahol a szertartást *Szász Károly* református püspök végzi.

A temetésen testületileg vesznek részt a művész-egyesületek: az országos képzőművészeti társulat, a magyar képzőművészek egyesülete, a Nemzeti Szalon, amelyek a halál hírére kitűzték a gyászlobogót.

A főváros tanácsa ma délelőtt tartott ülésén diszjirhelyet adott az elhunytak a Deák mauzeum közepében.

A szocialista-zavargások.

Ma már ez a legállandóbb és legszomorubb rovata az újságoknak. Mindennap újabb hírek érkeznek a szocialisták zavargásáról, amelyek nagyjában megegyeznek egymással, csak más-más helyről érkeznek. S mindezek a hírek azt mondják, hogy a munkások nem akarnak munkát vállalni, fenyegetőznek és hogy tavaszra rettenetes dolgok vannak készülöben.

Nyiregyháza, Mátészalka és sok más hely egész környékével együtt egyaránt forrong s az elbolondított nép a legfurcsább dolgokat beszéli. Így például Mátészalkán a zavargó parasztok szélteben-hosszában azt beszélék, hogy *Kossuth Ferencnek Debreczenben óriási mennyiségű fegyvere van készletben* és csak a kellő időpontot várja, hogy az elégtelenek élére álljon és feloszassa a földet a munkások között.

A szocialista mozgalmakról ma a következő hírek érkeztek:

Nyiregyháza, február 12.

Báró *Feilitzsch* Berthold főispán tegnap délben Mándokra utazott. Megérkezése után azonnal jelentést kért a főszolgabírótól, a kisvárdai csendőrszaksz-parancsnoktól és az apáthi körjegyzőtől a helyzetről és a lefolyt eseményekről. Értesülései alapján nyomban táviratilag jelentést tett a kormányoknak és ugyancsak táviratilag a kassai hadtestparancsnokságtól *három század gyalogság leküldését kérte*. Intézkedett ezután, hogy a katonaságot megfelelő arányban helyezték el az egyes községekben. A katonaságon kívül több községben csendőrségi különítményeket állítottak fel és végül a főispán utasítást adott ki, hogy ezután szigorubbán és erélyesebben járjanak el, nehogy a mándoki eset ismétlődjék.

Ma *Mándokon* több szocialistát tartóztatott le a csendőrség. Az asszonyok a csendőröknek ellenszegülnek és erősen lázítják a férfiakat.

— *Le a katonákkal! Le a csendőrökkel!* A mi zsirunkon biztak meg! — *kiabálják az elkésredett asszonyok.*

Különösen *Kardosné*, a kisbíró felesége izgatott erősen a katonák és a csendőrök ellen. Hiába csitították a csendőrök, az asszony nem hallgatott rájuk, míg végre is a csendőrök kénytelenek voltak fegyverhez nyulni. A szerencsétlen asszonyt három szuronydöfés érte. Sebei életveszélyesek.

A főszolgabíró agyonütéssel fenyegetik, mert a löporárlást betiltotta. A birtokos osztály folytonos rettegésben van. *Döghén és Papon* az odaérkezett katonaságot brachiummal szállásolták el — jórészt az iskolában. *Kisvárdára* újból *három század gyalogság* érkezett. *Berencszen, Petneházán, Székelyon* valóságos forrongás van. Attól tartanak, hogy vasárnap újból komoly zavargások és összeütközések lesznek. *Jablonecz tábornok, Reinle ezredes és Salágyi őrnagy* a főispán-

nal afelett tanácskoznak, hogy a csendőrséget hol helyezték el és hol szaporítsák a csendőrök létszámát.

Székelyen Fried földbirtokos cselédjei megtagadták az engedelmességet.

Karászon tegnap dr. Szikszai György ügyész és dr. Sarvay János vizsgálóbíró rendeletére a csendőrök több embert elfogtak.

A kisvárdai és mándoki járásokban a helyzet mindinkább súlyosbodik. **Gyűrén** az ügyészségi vizsgálatot tegnap befejezték, **Mándokon** és **Karászon** még folytatják a bűnvizsgálatot.

Már **Mária-Pócson**, ebben az eddig csendes községben is mozognak a szociálisták és hogy eddig rendellenesség nem történt, az a szent Bazilrend tagjainak köszönhető, akik felvilágosítják a népet és teljes igyekezettel rajta vannak, hogy a szenvedélyeket lecsillapítsák.

Csupán **Bogdány** községben nyugodt a helyzet és csendes a nép.

Mátészalka, február 12.

A Mátészalka tőzsomszedságában fekvő **Nyír-Csaholy** községben komolyabb jellegű szociálista-zavargások voltak. A szociálisták, amidőn **Bakos István** körjegyző a községházán megjelent, odacsődültek, nagy lármát csaptak s a jegyző végre is kénytelen volt intézkedni, hogy a főkolompásokat bekisérjék. Erre a zajongók megrohanták a községházát, az ajtókat és ablakokat döngetni kezdték és már épen fel akarták gyújtani a községházát, amidőn a csendőrök szerencsére még ideje korán megérkeztek. A három főkolompóst elfogták és bekisérték Mátészalkára, Csaholyban pedig több csendőr maradt, hogy a további zavargásokat lehetőleg megakadályozza. Több izgatót elfogtak, ami, természetesen, nem a legkönnyebben ment.

Zavargások voltak **Kocsordon** is, ahol gróf **Tisza István** régi munkásai már az idén semmi esetre sem akarnak munkát vállalni. Erre **Tisza István** idegen munkások szerződötése iránt intézkedett. A mikor a régi mellőzött munkások ezt meghallották, égre-földre esküdöztek, hogy mihelyt az idegen munkások ide teszik a lábukat, rögtön leöldösi őket.

Ha nem is fogják szószertint beváltani fenyegetésüket, nem lehetetlen, hogy tavasszal nagyon komoly dolgok lesznek.

Márczius 15. és a szociálisták.

A szociáldemokraták nagy előkészületeket tettek, hogy az idén megünnepeljék márczius 15-ikét. Mivel azonban a kormány az utóbbi időben a szociálista sajtó tulkapásai ellen erélyes intézkedéseket tett, ennél fogva elhatározták, hogy márczius 15-én csupán a sajtószabadságot fogják megünnepelni. Márczius 15-ét megelőző vasárnap a sajtószabadság emlékére nagy körmenetet és nyilvános nagygyűlést rendeznek. A meghívókat már szét is küldték és különösen a vidéket árasztották el ily meghívókkal. Arra számítanak ugyanis, hogy a nagygyűlésre az elégtelen földmunkások az ország minden vidékéről feljönnek Budapestre, hogy így bizonyítsák a szociálista központtal való együttérzésüket és közös törekvésüket.

Óvóintézkedések.

Miskolc, február 12.

A **borsodmegyei gazdasági egyesület** [választmány] ma **Miklós Ödön** elnöke alatt ülést tartott. Az agrárszociálistákkal szemben teendő intézkedéseket beszélték meg és elhatározták, hogy a népies nyelven írt röpiratokban világosítják fel a népet a szociális izgatások veszedelméről. A kisgazdák pénzügyi helyzetén lehetőleg segíteni iparkodnak. Mindenütt arányosan vetőmagot osztanak ki és végül felkéri a kormányt, hogy a szociálista sajtó izgatásai ellen intézkedéseket tegyen.

Békésen a hatóságnak most a legnagyobb feladata a munkásszervezkedés ellenőrzése, mert a munkástörvény szentesítése előtti időt a szociálista központ arra használta fel, hogy a munkásokat a jövő nyáron át strike-re bírja. A gazdasági egyesület mintaszervezkedést dolgozott ki. A munkaadók és a munkások most több helyen egyezkednek.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **A Vigzínház ujdonsága.** A Vigzínház legközelebbi ujdonsága **Bracco** Róbertnek, a „Hütel-ten“ szerzőjének, **Vége a szerelemnek** (Il fine dell'amore) című háromfelvonásos új színműve lesz, amelyet **Radó** Antal fordított magyarra. A főszerepet **Lánczy** Ilka játssza.

* **Hoffmann** meséi. **Offenbach** operettejében, amelyet kedden újra előadnak a Népszínházban, lép föl először **Csurgay** Adél, a színház újonnan szerződött művésznője. A hármas női szerepet játssza. Ugyanezen az estén **Miklós** szerepét először éneklé **Bárdi** Gabi. A „Varázsgyűrű“ holnapi, vasárnapi előadásán de la Garde gróf szerepét, amelyet eddig **Hegyi** Arankától láttunk és amely eredetileg tenorhangra van írva, **Kenedich** fogja játszani.

* **Hírek a Magyar színházról.** „Aranylakodalmom“ lesz a címe annak a látványos alkalmi színműnek, amelylyel a Magyar színház márczius 15-ének és a 48-iki szabadságharcznak ötvenedik évfordulóját ünnepli. A darabot **Beóthy** László és **Rákosi** Viktor írták. — **Makai** Emilől, a kitűnő poétától egy „Kréta“ című egyfelvonásos bohózatot szerzett meg a színház.

* **A könyvtárnok.** Moser számtalan darabja közül az „Ibolyafaló“ és a „Könyvtárnok“ lett a legismertebb. Ez utóbbira is emlékezhetnek még régebbi színházlátogatók, sőt épen ide is hozták azokat, akik valamely színpadon látván ezt a darabot akkortájt jóval halásabbak lehettek iránta, mint a modern izlésre szokott néző. A Magyar színház a „Könyvtárnok“-ot a mai estétől kezdve fölvetette repertoire-jába. Ugy szellemére, mint technikájára nézve bizony csak elavult (bár tulságosan elmés darab soha sem volt), mégis bizonyos romlaltan és igénytelen kedélyeket ma is föl tud vidítani egy kevésé. Főként ha a czimszerepnek olyan kitűnő ábrázolója van, amilyen **Boross** és ha oly ügyesen, jókedvvel játszik, mint ahogy ezt a mai ensemble-ben **Boross**on kívül még **Aranyossy** Janka, **Ferenczy** és **Szilágyi** is megtették.

* **Pusztuló műemlékeink megmentése.** **Myskovszky** Viktor, a tudományos akadémiának és a műemlékek országos bizottságának tagja, érdekes és föltétlenül figyelemreméltó memorandumot írt nemzeti műemlékeink megóvása és fentartása érdekében. Három csoportban felsorolja azokat a műemlékeket, amelyek végleg, nyom nélkül elpusztultak és ma csak üres helyük maradt fenn; azokat a műemlékeket, melyek helytelen, szakavatlan és stilszerűtlen újítás által eredeti jellegüktől teljesen megfosztattak és így műtörténeti becsület már nem bírnak és végül a pusztulófélben levő, de stilszerű újítás által még megmenthető nemzeti műemlékeket. A memorandum ezekre vonatkozólag sok megszívlelendő dolgot mond el.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

* **A király könyve.** E cím alatt előkelő irodárság szerkesztésében és válogatott művészek rajzaival, igen érdekes mű lát ez év őszén napvilágot. Mellőzve van benne minden történelmi, politikai és nemzeti szempont és tisztán őfelsége egyéni életének és életmódjának adja hű képét. Udvartartás, kihallgatás, egyházi és világi ünnepek, utazás, vadászat, hadi és egyéb katonai gyakorlatok nagyon változatosá teszik a művet, melyhez a rajzok a helyszínen vették fel és a művészek névsora elég biztosíték arra, hogy a képek az egyes jeleneteket művészi kivitelben hűen adják vissza. A mű nagy folió alakban, két kiadásban jelen meg, még pedig egy fényfeszítetű luxus-kiadásban, példányonként 200 forint árban, a második szalon-diszkiadás 50 forint árban és már most megrendelhető „A király könyve“ kiadóhivatalában Budapest, VIII. Erzsébet-körút 17.

* **Az Akadémia ülése.** A tudományos akadémia III. osztálya hétfőn ülést tart. Tárgyai a következők: 1. **Horváth** Gézáról: „A magyar birodalom hemiszferafaunája“. 2. **Méhely** Lajostól: „Uj béka-fajok Uj-Gineából. Ez utóbbit előterjeszti **Horváth** Géza.

* **A Petőfi-társaság ülése.** A Petőfi-társaság holnap, vasárnap, délelőtt 10 órakor a Magyar tudományos akadémia elsőemeleti termében elővasó ülést tart. Tárgyak:

1. Petőfi francia előfutárja **Kacziány** Géza vendégtől; felolvassa **Toth** Lajos r. tag.
2. Költemények Petőfiről; felolvassa **Torkos** László r. tag.
3. Elbeszélés, írta és felolvassa **Vértési** Arnold r. tag.
4. Folyó ügyek, jelentések a pályázatokról.

FŐVÁROS.

(**A Ferencz József-irodalmi jutalom.**) A koronázás évfordulójára tett **Ferencz József**-alapítvány zépirodalmi díját még nem adták ki s erre pályázatot sem hirdettek. A jövő közgyűlésen, amint beszélnek, ebben a tárgyban interpelláció lesz.

(**Rendkívüli közgyűlés.**) A jövő szerdán rendkívüli közgyűlés lesz azoknak az ügyeknek a tárgyalása végett, amelyekkel a legutóbbi rendes közgyűlésen nem végezhettek. Attól tartanak, hogy a jövő rendes közgyűlésig nagyon felhalmozódnék a sok tanácsai és bizottsági javaslat. A köztörvényhatóság tagjai pedig nagyon unatkozni találnának.

(**Az új szervezés.**) A főváros új szervezési szabályzatának a tárgyalására kiküldött bizottság hétfőn fog teendőihez. Érdemes megállapodásra azonban csak azoknál a kérdéseknél juthat, amelyeknek megoldása pénzbe nem kerül. Mivelhogy pénz nincs s ezt a bizottság tagjainak a többsége is nagyon jól tudja. Talán legrégebbi idő óta sürgetik az adóhivatal újjászervezését s a pénzhány miatt most ez is aligha el nem marad.

VIDÉK.

* (**Máramaros vármegye és a Tisza Lajos fája.**) Máramaros vármegye közigazgatási bizottsága, ma tartotta meg rendes havi ülést, mely alkalommal az elnök báró **Rosner** Ervin főispán kegyeletos szavakkal emlékezett meg a nem rég elhalt gróf **Tisza** Lajosról, ki mint miniszter és mint az országos erdészeti egyesület elnöke Máramaros vármegye iránt érzett rokonszenvének és jóindulatának számos cselemben adta tanujelét. A beszéd hatása alatt a közigazgatási bizottság tagjai elhatározták, hogy **Tisza** Kálmánhoz részvétiratot intéznek és a **Tisza** forrásnál a „**Tisza** Lajos fája“, mely az országos erdészeti egyesület volt érdemes elnöke máramarosi időzésének emlékét őrzi, díszes táblával jelölik meg. Az ülés folyamán **Kutka** alispán részletes jelentést tett a közigazgatás menetéről. Nagy örömet keltett **Wekerle** László tanfelügyelő azon jelentése, hogy huszonnégy új állami elemi-iskola felállítását rendelkezte el a közoktatásügyi miniszter.

* (**A fumei választások.**) Ma függesztették ki Fiumében — mint tudósítónk táviratozza — az új reprezentanza választói névjegyzékét. A város részéről 1119, az alközségek részéről 456 választó van felvéve. A múlt évi létszámmal szemben 137-tel szaporodott a választók száma. Ezek közül 80 magyar, a többi **Mayländer**párti s így a szaporodás kizárólag a liberálisok előnyére van. Az autonomisták között nagy a felháborodás a miatt, hogy a kormányzó újból megengedte a névjegyzék ellen való reklamációt. Attól tartanak és joggal, hogy most minden Fiumében lakó magyar reklamálja a választói jogát. A statutum 28-ik szakasza ugyanis kimondja, hogy mindenki, aki az országgyűlési képviselőválasztáskor választó, az választó a városi választásnál is. A fumei magyaroknak a listába történt felvétele a liberálisok győzelmét könnyen biztosíthatná, ha felhagynának eddigi közönyükkel, annyival is inkább, mert szelött a magánhivatalnokok közül csak az **Adria** leszámítoló bank hivatalnokai reklamálták a választói jogukat, a többi hivatalnok és a kereskedők nem éltek jogaikkal.

* (**Küldöttség a Rábaszabályozás ügyében.**) Vasvármegye tegnap tartott évnegyedes közgyűlésen elhatározta, hogy a Rábaszabályozás által okozott károk és sérelmek orvoslása végett monstre-küldöttséget menezet a kormányhoz. A deputációt **Reiszig** Ede főispán fogja vezetni.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Egy járásbíró bűnpöre. *Gyuláról* tudósítónk a következőket jelenti: Erdély Sándor igazságügyminiszter a gyulai törvényszéket delegálta a Szakáll Pál berettyó-újfalusi (biharmegyei) járásbíró ügyében végtárgyalásra. A delegálást az tette szükségessé, mert bírósági tisztviselők bűnpöreit nem az illetékes, hanem idegen törvényszékre szokták bízni. Szakáll bűnjére elmondható, hogy az újabb judikatúrában a legmonstruosabbak egyike. A közvádló száz esetenél több hivatali büntetést: sikkasztást, hamisítást és megvesztegetést sorol föl. A beidézett tanúk száma 125. A törvényszék külön előterjesztésben a bűnügy végtárgyalását a helyszínen megtartandónak kérte.

— Az eleméri vérengzés. *Nagybecskerekéi* levelezőnk telegrafálja, hogy az ottani királyi törvényszék ma hirdette ki az ítéletet az eleméri vérengzés ügyében. A törvényszék valamennyi vádlottat fölmentette a hatóság és magánosok elleni erőszak büntetésének vádjára és következményeinek terhére alól, de bűnösnek találta a vádlottak közül ötöt a büntetőtörvénykönyv 301. §-ában ütköző, a 308. §-a szerinti minősülő kétrendbeli halált okozó súlyos testi sértés büntetésében s ezért a büntetőtörvénykönyv 308. §-a alapján a 96-ik szakaszhoz képest *Hornyák Ráda* összbüntetésül 2 évi börtönre, *Paucski Pera* és *Milankov Milos* egyenként 1 évi és 6 havi börtönre, *Bacsicsin Bogolyub* 1 évi börtönre és *Czakics Cséda* 6 hónapi és 14 napi börtönre ítéltetett. Fizetnek azonkívül egyenként 20—20 forint pénzbüntetést s kötelesek megtéríteni a honvédelmi kincstár 119 forint 51 krajcárnyi kárát, a 366 forint 66 krajcár büntetői költséget s a 120 forint orvosszakértői díjat. A büntetésből hat hónapot és 14 napot kitöltöttek tudott be a törvényszék a vizsgálati fogság czimén. A többi vádlottak s így *Iszákov Misa* bíró, továbbá a demagóg *Milosev Miladin* is fölmentettek a hatóság és magánosok elleni erőszak büntetésének vádjára és következményeinek terhére alól s még az elítélteket is szabadlábra helyezte a törvényszék az ítélet jogerőre való emelkedéséig.

— Az Ika katasztrófája. A *Tyria* angol hajó, amely a múlt évben az Ika magyar gőzöst elsüllyesztette, s amely négy nap óta Fiumében horgonyzott, ma elhagyta a fiumei kikötőt. A fiumei törvényszék részéről három napon át folytak a kihallgatások. Az angol hajó személyzete ugyanugy vallott, mint a velencei törvényszék előtt és vallomásukra angol nyelven meg is esküdtek. Az Ikanak már szabadlábon levő kapitánya, *Forempher*, indítványt tett, hogy a *Tyria* első kapitányát, *Bacont*, vizsgálati fogságba helyezték, a törvényszék azonban az indítványt elvetette.

Jelenet a pályaudvaron.

Kovács F. Sándor bünperében a mai folytatásos tárgyaláson az elnöki székben olyan kijelentés hangzott el, amelyen a hallgatóság, érthető okokból, nagyon megütközött.

Megszoktuk már az afféle kijelentéseket, hogy „Ha én beszélek, az uristennek sem szabad közbeszólani! Pont.” vagy „... én pedig ebben a Gogolákban jobban megbízom, mint bárkiben az országban!” vagy „... vigyázzon a védő ur, mert csehül járhat!” vagy „... ne feleseljen velem a védő ur!” Az afféle nyilatkozatokra a védő megteszi a maga észrevételét, aztán szépen folytatják a bizonyító eljárást. Azt azonban védőügyvédnek még sohasem mondták, hogy: „*Álljon föl, ha egy tanuhoz beszél!*” amint azt ma az elnöklő bíró úrtól hallottuk. Ez a kijelentés már nemcsak a bünperben szereplő ügyvédet, hanem az egész ügyvédi kar méltóságát, sőt az ítélkező bíróság tekintélyét is sérti. Az ügyvéd a védői székben egyenlő rangu a bíróság tagjaival és a vádhatóság képviselőjével; éppen olyan tényezője az igazságszolgáltatásnak, az anyagi igazság földelítése körül ép olyan magasztos feladatot teljesít, mint am azok. A védőügyvéd az ítélkező bírónak, *collegája* és megkövetelhetik egymástól a kölcsönös tiszteletet úgy a bíróság helyiségén kívül, mint a jogkereső közönség előtt. Az ügyvéd nemcsak közreműködik a jogszolgáltatásban, de azt ellenőrzi is és éppen az ügyvédi kar az,

mely a különben is nehézkes állami igazságszolgáltatás várkeringését, a jogfejlődést előmozdítja. A jogilag műveltebb államokban az ügyvédi kar mindenütt nagy tiszteletnek, tekintélynek örvend és a bíróságok e tekintély megóvása érdekében mindent elkövetnek. Csak néhány nap előtt történt, hogy a *Zola-perben* megidézett tanúk egyike a védőügyvédnek azt mondta, hogy az őt kelepczébe akarja csalni. Hogy felzudult e nyilatkozatra az egész hallgatóság! És a bíróság tüstént olyan fényes elégtételt nyújtott a megsértett ügyvédnek, hogy az ügyvédi kamara jelen volt elnöke a tárgyalás közben fejezte ki ezért elismerését az elnöklő bírónak. Az igazságszolgáltatás rovására esik, ha a bíróság és az ügyvédi kar között nincs meg az a jó viszony, amelynek lennie kell; a hol hiányzik a kölcsönös tisztelet, ott hiányoznia kell a kölcsönös bizalomnak is.

A büntető törvényszék jeles képzettségű vezetőjéről föl sem tehetjük, hogy helyesli a tárgyaláson elnöklő bírónak az ügyvédekkel szemben tanúsított sértőt, lealázó viselkedését és bizonyára intézkedni fog, hogy ezután ne ismétlődjenek azok az enuncciációk, amelyeken vagy nevetni vagy megbotránkozni kell.

A végtárgyalásról egyébiránt a következő tudósítással számolunk be:

Előnek *Dienes Márton* hírlapíró hallgatták ki, aki azt vallotta, hogy Affendáksiz „bevonulása” idején nagy zavar volt a pályaudvaron. A rendőrök dulakodtak a tömeggel s *Lukács* hírlapíró és *Kovács F. Sándor* két dulakodó rendőr számát följegyezték, akik erre durva szitkokban törtek ki.

Az elnök: Látta, hogy ütötték Kovácsot?

A tanu: Egyik rendőr a gallériánál, másik a karjánál fogta s a levegőbe emelve ütötték, verték. Meglehet, hogy eközben valamelyik utcái suhancz ráhuzott a rendőrökre, de Kovács nem üthette őket.

— Volt nála bot?

— Nem, ezt positive tudom.

Az ügyész kérdésére a tanu elmondta, hogy a bajt a szerencsétlen Csorba fölügyelő tapasztalatlansága okozta.

A védő: Mit gondol, miért lett öngyilkos Csorba?

— Félt a botránytól, mert civilizált ember volt s úgy tudom, szerencsétlen családi viszonyai is voltak.

A rendőrök ezután az elnök felszólítására újra elmondták, hogy őket csak Kovács bántalmazta. *Farkas Lajos* rendőrtanácsos elmondta, hogy Kovács nála járt s megmutatta a kék foltokat a testén, amelyek a rendőri inzultustól támadtak.

A védő tett kérdést ezután a tanuhoz, de az elnök rákiáltott:

— Tessék fölállni, ha kérdez.

— Bocsanat, én teljes tisztelettel a tanu iránt kijelentem, hogy mint az ügyész, én is ülve kérdezek.

— Tessék fölállni!

— Én ebben a védői jog megsértését látom s semmisségi panaszt jelentek be.

— A semmisségi panaszt nem fogadom el, mert elnöki joggal éltem, de ha hosszasan akar kérdezni, nem bánom, ha ülve marad.

Lukács Sándor hírlapíró ott volt a szczenánál s elmondta, hogy előbb Kovácsot, utóbb őt hogyan inzultálták a rendőrök.

— Kovács mit mondott?

— Nem emlékszem, de valószínű, hogy ő is kifakadt a sok sértésre. Mi azután a rendőrtiszt után kérdezősködtünk s ekkor egy szürkeruhás urra mutattak, aki a vállát vonogatta, amikor az igazolványt mutattuk. Mikor bevíttek bennünket, Csorba is látta a szczenát, nem mondom, hogy rosszakarátból, de mint fiatal tisztviselő, hiszem, hogy tehetetlenségéből, zavarában nem akadályozta meg bántalmazásunkat.

— Vitt Kovács magával botot?

— Egyáltalán nem, láttam egész bizonyosan, hogy nem volt nála bot.

Az ügyész tett ezután néhány kérdést, többek közt megjegyezte, hogy *Lukács* és hírlapírotársainak a vallomása sajtószertű:

— Önök azt állítják, hogy a rendőrök vala-

nak egybehangzón, hát én ezt inkább a hírlapírók vallomásából veszem ki s ez csak sürübbé teszi a homályt.

Az elnök: Ennek a tanuak semmi köze a többi tanu vallomásához.

A védő ezután Csorba családi dolgairól kérdezősködött, Szepesi bíró pedig azt kérdezte, ütötték-e a rendőrök a Perronnon az újságírókat.

— Lökdöstek bennünket.

Pápay Jenő hírlapíró, aki egyedül ismerté Csorbát, szintén látta Kovács bántalmazását. Olyan nem tapasztalt, ami ezt a vad rendőri beavatkozást szükségessé tette volna. Botot nem látta verekedni Kovácsot s mikor Kovácsot vacsoráztott, botot nála nem látott. Mig az órszobába nem ért, Kovács nem gazemberezte Csorbát.

Az ügyész: Pápay ur, ön itt hosszasan adta elő véleményét, mondott abban bizonyára sok igazat... Bocsanat, ezt nem azért mondom, mintha szavahihetőségét kifogásolnám, hanem én csak véleményem hallottam eddig, pozitív tényeket kérek.

— A vallomásomra esküt teszek, tehát igazságot kell mondanom s ezt megtettem.

A védő: Intézkedett-e Csorba vagy a rendőrség, hogy a tömeg össze ne gabajodjék?

— A rendőrség nem, Csorba az utolsó perczben.

— Éljenzt Kovács?

— Nem.

— A rendőrök szidták Kovácsot?

— Nemcsak Kovácsot, kijutott mindenkinek a durvaságból.

— Ön rendőri riportert most is, miért lötte magát föbe Csorba?

— Én előzőleg is ismertem, Csorba mindig szomorukedvű volt.

Bleicher Miksa, a M. U. segédszerkesztője előadta, hogy Kovács igen dult arccal, tépett ruhával érkezett meg a szerkesztőségbe s indulatosan panaszkodott, hogy mi történt vele Affendáksiz megérkezésekor.

— Mutatta sérüléseit?

— Levetette a kabátját s a kék foltokat mutatta, a fejét is fájlalta s én a haja közt láttam bőrhorrzsolást.

Ezzel befejezték a bizonyító eljárást és *Hajász* közvádló terjesztette elő indítványát. Hatóság elleni erőszak és nyilvános becsületsértés miatt indítványozta Kovács megbüntetését.

Falussy Árpád védő azt vitatta, hogy Kovácsot a rendőrség üldözi, amiért az elnök rendretűsitotta. Fölmentést kért.

A törvényszék *Kovács F. Sándor* hatóság elleni erőszak vétsége miatt a 92-ik szakasz alkalmazásával nyolcz napi fogházra ítélte.

FARSANG.

A Józsefváros mulat. A józsefvárosi Polgári kör jelmezestélye az idén is a megszokott fényes és kedélyességgel folyt le ma este a Polgári kör helyiségeiben. A rendezőség, élén a fáradhatatlan elnökkel, dr. Hajniss Géza egyéttel tanárral mindent elkövetett, hogy a mulatság ne csak fényes, de kedélyes is legyen. Működését, fáradozását siker koronázta; a négyeseket körülbelül 100 pár tánczolta. Jelen voltak:

Asszonyok: Holczter Gyuláné, Schauschek Istváné, Slettfelder Jakabné, Flöttmann Lajosné (éj-királynő), Simonovics Béláné (kertész), Huber Antálné (arató menyecske), dr. Draskóczy Miklósné, Solymosy Lipótné, br. Kerekes Lászlóné, dr. Schürger Adolfiné, Szekeres Ferenczné (kártya-királynő), Rózsa Sándorné, dr. Szappanyos Geróné, Szigethi Szabó Bertá stb.

Leányok: Schauschek Józsa (spanyol tánczó), Macs Irén, Solymosy Terka (ibolya), Simonovics Rózsa (rózsa), Schürger Mariska, Rózsa Ilona (rococo), Vanek Czenczike (bajazzo), Stempien Giza (éjeli őr), Stempien Katicza (zsoké), Stempien Karola (szőlő), Szappanyos Anna (directrice) stb.

Álarczos-bál. A pesti izraelita nőgyűlést javára holnap — vasárnap — tartandó álarczos-bál nemcsak utolsó, de előreláthatólag a legnépesebb lesz az idei farsangon. A bálon két zenekar fog felléptetve játszani, a háziasszonyok tisztjét a választmány összes tagjai elvállalták.

Az újságírók estélye. A budapesti újságírók egyesületének február huszonhatodikán a Róyal-szálló összes termeiben tartandó, hangversenyvel

egybekötött házi estélye igen érdekesnek ígérkezik. A hangverseny műsorában a művészvilág legelőkelőbb neveire találkozunk. Nagy meglepetésszámba megy Joachim egyik legjobb tanítványának Geyer Mariskának fellépte; ezenkívül a rendezőség még több érdekes meglepetésben fogja részesíteni a közönséget. A meghívók nagyrészt már szétküldték. A kör helyiségeiben a meghívóra igényt tartók jelentkezhetnek.

Hangverseny Székesfehérvárott. A régi koronázó- városban ma este fényes hangverseny volt a „Magyar király” szálló nagytermében. A hangverseny az egész megye előkelősége megjelent. Ott voltak a többek között Say altábornagy, Kranitz és Görgey tábornokok, Lichtenstein herceg és még többen. Közreműködtek a hangversenyen: Konnen Jolán, aki egy monológot szavalt, Salamon Ferencz, Jámbor Zsigmond és Márkus Miksa zongorán, hegedűn és gordonkán játszottak. Révész Gyula „Alborák Székesfehérvárott” czimmal tartott humoros fölolvasást. Inkei Gizella nagy tetszés mellett énekelt, Rákosi Viktor pedig „Az abszolút becsületesség hazája” czimmal olvasott fel nagy derűvel. A hangversenyen a közönség mindvégig jól mulatott. Később banket, majd táncz volt hajnalig.

NYILTTÉR.

Szt.-Lukácsfürdő **Gőzfürdők**
Téli és nyári (155) **urak és hölgyek részére**
gyógy-hely. **egész nap nyitva**

ROYAL nagyszálló BUDAPESTEN.

Kugler-féle raktár a hóidegében, naponta friss nagy választék eredeti **bouboniérokból**. Legfinomabb **cognacok** kicsinyben, nagyban árat mellett eladtnak. Színházi előadások után **friss** étel, naponta hangverseny. **Schmitt Károly** igazgató.

Haldek

Oberndorfi répamagvak

98%-kal csirázik

222 csirával.

MATTONI-FÉLE
GISSHUBLER
TERMÉSZETES
SAVANYÚ-KUT

Fájdalomtelt szívvel tudatják a saját, valamint az összes rokonok nevében, hogy forrón szeretett feleségük, illetve anyósuk, nagyanyjuk, testvérük

Bachruch szül. Taub Johanna

ez évi február hó 12-én, életének 77-ik évében rövid szenvedés után jobblétre szenderült.

A boldogultnak hült tetemei e hó 14-én hétfőn délután 3 órakor fognak a gyászházban VI. Damjanich-utca 16. szám a Kerepesi-úti izr. sírkertbe kísértetni és örök nyugalomra helyeztetni.

Budapest, 1898. február 12-én.

Áldás, béke poraira.

Bachruch Henry Páris,
Bachruch Károly Bpest,
Chat Ida szül.
Bachruch Páris,
Lehrfeld Adele szül.
Bachruch Antwerpen,
Janesich Hermine szül.
Bachruch Páris,
mint gyermekek.

Bari Eveline Páris,
Bachruch Henryné
Bachruch K.-né Bpest,
mint menyjei.

Lehrfeld Adrienne
Lehrfeld Ida
Lehrfeld Márta
Lehrfeld Blanche
Lehrfeld Lipót
Lehrfeld Raoul
Chat Albert
Chat Róbert
Bachruch Albert
Bachruch Margit
mint unokái.

Lehrfeld A. Antwerpen.
Chat Henry Páris.
Janesich Alberto Páris.
mint vejei.
Taub Simon
mint fivére.

KÖZGAZDASÁG.

A tőzsde hete.

Ez a hét megint a contremine egyik kirohanásának hete volt. Megtörtént tudniük, hogy a Bécsben lakozó görög kereskedők egy napon feltűnően sok mindenféle papirost adtak el; és másnap már jött a hír, hogy az orosz czár erősen köti magát Gvörög görög herceg krétai kormányzóságához. És minthogy a bécsi görögök mindig jól voltak értesülve az athéni görögök ténykedéseiről, az egész bécsi spekuláció örülten rohant a bianco-eladók táborába.

Néhány napi lanyhaság után kiderült, hogy a czár nem is köti magát olyan nagyon görög barátja extra-cariere-jéhez; legalább ezidőszent nem. Ez pedig mindjárt megnyugtatta a kedélyeket; visszavásárolták az eldobott papirokat és az előbbi árfolyamok — csekély különbséggel — ismét helyreálltak.

Jelentett pedig ez a fenyegető európai conflagráció a tőzsde vezető-papírjában hat forint baisse-t és a béke ujlagos helyreállása öt forint hausse-t.

Ez a hét pragmatikai története, akár ne is íránk róla többet egy betűt sem.

Nem is íránk, ha nem volna oly feltűnő épen az utóbb említett körülmény, hogy az orosz császárnak egy támadó föllépése milyen olcsó mai napság a tőzsdén. Hat forint! És oly nehéz időkben, amilyeket most élünk! Mikor a buza 12—13 forint; mikor Ausztria belbékéje darabokra törve hever egy üres parlamenti lábszőnyegén; mikor a magyar kiegyezés olyan, mint az a bizonyos szobaleány, ki félig kifestve szaladt ki a toilette-asztaltól az utcára. Hat forint, egy kezdődő háború! Mais c'est pour rien. Ez olcsóbb, mint egy francia graphologus lelkismerete.

Ha ily súlyos viszonyok között, a rémhir nyomása alatt, a mohón operáló contremine nem szoríthatja le a vezérpapirok árát többel, mint hat forintra és az elsimulás első hírére még vissza is vonul, gyorsabban, mint támadott vala: ennek csak kell valami okának lenni.

Van is. Az ok egyszerűen az, hogy a papirok erős kezekben vannak, melyek védik érdekeiket és egyáltalán nem hajlandók markukat kinyitni a contremine okvetetlenkedése kedvéért. A contremine szerencsét próbál, kirohan és verekedni kíván, de senkisé hajlandó tőle félni és senkisé akarja a támadásban követni. Nézik mozdulatlanul. Nem marad egyéb teendője, mint a kardot a hüvelybe dugni és visszafordulni. Nem bírja megintatni és folyóvá tenni a papírirtókat. Akinek papírja van, az nem válik meg tőle, mert az áru sokkal többjében van, mint amennyit most adnának érte. Vesztelességgel birtokából kimenni nem akar. Inkább vár. Majd csak elsimulnak a bajok. A termés még jó is lehet. A politika is rendbe jöhet. A valutarendezést is bevégezhetik valamikor. Talán csak nem marad a világ vesztég örökké.

Az „erős kezekkel” tehát nehéz megküzdeni. Ezt a küzdelmet siker nem kecsegteti. Ennyit három-négy felsült kísérlet világosan beigazolt.

Már most fordítsuk meg a dolgot. Ha a jó kezek ily görcsösen ragaszkodnak értékalományukhoz, ha a vasszekrények nem akarnak megnyitni a contremine ismételt kopogtatására: akkor az áru becsének fokozódnia kellene; akkor a papír értékének emelkednie kellene. Mikor nem lehet a kínálatot kiereszokolni, akkor a pénznek kell megalázkodnia. Ez a világ sora, a megszokott rend.

Igen, mikor van pénz. De nincs ám pénz sem. Épen azért nincs, mert azok a bizonyos erős kezek telvék papirossal. Mindenkinek annyi papírja van, amennyit elbir. Ami terhére volt, azon tudadott. Ami még meg van, azt épen tartani képes. De újat venni, sem nem mer, sem nem tud. Sőt örül, hogy birtokában megmaradhat; nem hogy új terhet vállalna magára.

Minthogy tehát senki sem akar értékeket vásárolni, azoknak ára föllebb sem szállhat.

Igy áll elő, ugyanazon egy okból, a helyzet, hogy sem kereslet, sem kínálat; sem föl, sem le. A papír az erős kézben van és ez sem nem vesz, sem nem ad.

Ez adja meg a hosszantartó üzleti pangás világos képét és kielégítő okát.

Igaz ugyan, hogy egyes értékekben az árfolyam lajstroma nagyobb áremelkedést is mutat; ilyenek Bécsben az alpesi bányák és a tramway; ilyenek nálunk a Drasche-félék és a közutak. De a csekély számu értékek mind-egyikénél valamely belső nagy változás indokolja a kelendőséget; az egyiknél új részvények kibocsátása, a másiknál az üzlet egyik részének eladása, a harmadiknál az üzem technikai átalakítása. De az ily sajátlagos körülményekről az üzlet általános lendületére következtetést vonni nem lehet; hacsak nem ép ellenkezőleg kedvezőtlen következtetést. Mert azt is mondhatnók: Ime, egyes értékekben mily nagy a mozgalom és mindez még sincs semmi hatással az általános helyzetre. Ami mindig stimulált, az most hatástalanul vonul el a piac fölött és érintetlen hagyja a közviszonyokat.

Nincs tehát komoly ok a vigalomra; de még a közel jövőben teljesülhet a reményre sem. Várni fog, aki tud. És aki nem tud, az is.

Ipar és kereskedelem.

Az őrlési forgalom és az osztrák malmolipar. Az osztrák malmok folytonos panaszaiból legalább is azt kellene következtetnünk, hogy az őrlési forgalomra ők egyáltalában nem reflektálnak, hanem csak az álnok magyar malmok azok, amelyek az őrlési forgalomból hasznot húznak. Meglepő eredményre jutnak azonban, ha a monarchia két felének őrlési forgalmát összehasonlítjuk. Hivatalos adatok szerint, az őrlési forgalomban való — tehát vámmentes — buzabehozatal, az utolsó két évben a következő volt:

	1897	1896
	m é t e r m á z s a	
Magyarország importja	917.709	978.754
Ausztria	633.021	231.701
összesen . .	1.550.730	1.210.454

Tehát a magyar malmok 61.045 métermázsával *kevesebb*, az osztrák malmok pedig 401.320 métermázsával *több* idegen buzát importáltak 1897-ben, mit 1896-ban. A magyar és osztrák *liszt kivitel* az őrlési forgalomban a következő volt:

	1897	1896
	m é t e r m á z s a	
Magyarország exportja	747.081	1.047.346
Ausztria	122.258	176.082
összesen . .	869.339	1.223.428

Mig tehát a magyar export az importnak megfelelő irányzatot követve, 300.265 métermázsával hanyatlott, az *osztrákoké szintén csökkent 53.824 métermázsával*, dacára, hogy az import csaknem megháromszorozódott. *Több mint félmillió métermázsával orosz és amerikai buza után nem fizettek még Ausztriában vámot*, amiből látszik, hogy a vámhitelezés, illetve a kiviteli határidő önkényes meghosszabbításával nyilván abuzus történt.

A tőzsdetanács ülése. A budapesti áru-és értéktőzsde tanácsa ma este Kornfeld Zsigmond elnöklété alatti ülésén Beck Nándor és Schweiger Márton tőzsdetanácsosok bejelentették lemondásukat a tőzsdetanácsosi tisztségről, amit sajnálattal tudomásul vettek, az iránt intézkedve, hogy a két tanácsosi állás a jövő hónapban megtartandó közgyűlésen betöltessék. *Herczmán* Bertalan tanácsos cégének huszonöt évi fennállása alkalmával öt-száz forintot ajánlott fel elszegényedett tőzsde-tagok támogatására. Több kisebbszerű folyó ügyön kívül a bizottság az idegen gabona elvámolása tárgyában hozott határozatot. Végül felolvasták Blau Vilmos beadványát a régi áru-üzleti szokások érvényének szükségessé vált kiterjesztése tárgyában és ez ügy tanulmányozására albizottságot küldtek ki.

Az amerikai gabonajegyzések. Az Egyesült-Államokban ma ünneplik Lincoln Ábrahám emlékét. Ez okból a tőzsdék is zárva vannak és a newyorki és chicagói gabonajegyzéseket mai számunkban nem közölhetjük.

Nemzetközi gépvásár Boroszlóban. A budapesti kereskedelmi és iparkamara tudomására hozza az érdekeltek köröknek, hogy Boroszlóban folyó évi június hó 8—11. napjain XXXV. nemzetközi gépvásár fog tartatni, amelynek programja a kamara honlapján (V. sas-utca 1. szám) megtekinthető, azol bejelentési nyomtatványok is rendelkezésre állanak.

Vásár eltiltása. Mint lapunknak Sopronból táviratozzák, a sertésvész járványszerű fellépte miatt, a soproni vásárt, melyet Ausztriából sokan szoktak látogatni, zár alá helyezték.

Kőbényai sertésplaccz, február 12. Magyar elsőrendű: Fiala nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 54—55 krajczárig. Közép (páronként 251—320 kilgig terjedő súlyban) 54—54 1/2 kr. Könnyű (páronként 200 kilgig terjedő súlyban) 54—55 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilg. felüli súlyban) 54—55 krajczárig. Közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) 53—54 krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 52—53 krajczárig. Sertéslétszám: 1898. február 10. napján volt készlet 16628 drb., február 11-én felhajtott 302 drb., február 11-én elszállított 164 drb., február 12-én maradt készletben 16766 darab. A hízott sertés üzletirányzata: változatlan.

Budapesti konzum-sertés vásár, február 12. A ferencvárosi petroleumraktárnál levő székesfővárosi konzum-sertés vására 1898. február 11-én érkezett 645 drb. Készlet 90 darab, összes felhajtás 735 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 638 drb.; elszállítatlan maradt 97 drb. Napi árak: 120—120 kilós 55—57 kr., 220—280 kilós 55—57 kr., 320—380 kilós 52 kr., öreg, nehéz 54 kr., malacz 40—42 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Bécsi vcsztegári marhavásár, február 12. A mai vásárra felhajtottak 269 darab szarvasmarhát, e között volt 155 drb hizómarha és 114 drb sovány marha. Miatán jobb áruban ma a felhajtás kisebb volt, mint a múlt héten, az üzlet jelentéktelen volt. Jegyzetelt: Magyar hizóökor 27—34 forinton, német hizóökor 28—39 forinton, galicziai hizóökor 30—34 forinton, alárendelt minőségűek 21—26 forinton, bika és tehén 23—31.50 forinton métermázsánként élő súlyban fogyasztási adó nélkül.

Bécsi husvásár, február 12. (Bauer Arnold jelentése.) A vásárra hozatott e héten 306,077 kiló marhabus, 24,766 kiló borjúbus, 2899 kiló juhbus, 131,064 kiló sertésbus. 1891 darab leölt borjú, 165 darab leölt juh és 1366 darab leölt sertés. Fizetett: Marhabus hátulja 38—70 kr., eleje 30—60 kr., angol belszin 54—90 kr., borjúbus 38—70 kr., juhbus 34—54 kr., sertésbus 46—70 kr., borjú 42—58 kr., juh 30—42 kr., sertés 40—54 kr. Kilónként minden költséget beleértve. Ugy marhabusnak, mint egyéb húsfélének jó keletje volt. Ha az idő hideg marad, az e heti üzlet is jónak ígérkezik.

Pénzügy.

A fővárosi kölcsön. A szövetségzett tizenkét fővárosi pénztintézet a mai napon Budapest székes főváros tanácsánál gyakorolta az optiót a nekik szerződészerűleg biztosított 16 millió koronás részletre, az ezen összegből időközben kisorsolt 68,400 korona levonásával, tehát 15,911,600 korona névértékű 4%-os székes fővárosi kölcsönkötelezvényre azzal, hogy ezen kötvényeket folyó évi márczius 1-én átveszik.

Szelvényelvonás. A Budapesti szelvényelvonási-takarékintézet abbéli jelentése folytán, hogy részvényeinek 4. számú szelvényét folyó évi február hónap 12-ik napjától 5 o. é. forinttal váltja be, elrendelte a tőzsde tanács, hogy folyó évi február hónap 12-ik napjának déli tőrszéjétől fogva szelvény nélkül árutársának s jegyzetessenek a tőrszén.

BUDAPESTI GABONATŐZSDE.

Budapest, február 12.

A malmok ma is élénk vételkedvet tanúsítottak. A forgalom huszonöt ezer métermázsára rugott és csak azért nem tett ki többet, mert már nem volt kínálat. Az áruba bocsátott tételek között volt magyar búzán kívül román, orosz, délszibériai, sőt kansas származék is; utóbbi elvámolvá 13 frt 50 krajczáros áron kelt el. Az árak tíz krajczárral emelkedtek és ez által a heti árjavulás megközelíti a fél forintot, ami, tekintettel a lisztárlet pangására, nem megvetendő eredmény.

A külföldi piacokon is szilárd volt az irányzat. New-Yorkban az árak 3/8 centsig emelkedtek. A kivitel folytatja vételeit és tegnap is 37 hajórakomány búzát vásárolt. Chicagóban a februári határidő 2 centssel, a többi 1/4—3/8 centssel emelkedett.

A baisse-párt erősen fodezett, mivel hír szerint Leiter József (a „corner” feje) egy millió bushel búzát küldött el csütörtökön Chicagóból. Az argentinai elszállítások e héten Anglia felé 63,000 quarters, a kontinens felé 26,000 quarters búzát öleltek fel, szemben a múlt heti 41,000 és 43,000 quarters-sal. Az európai piacok szintén szilárdak, csekély árváltozás mellett. Megjegyezzük e helyütt, hogy mai lapunkban nem közlünk amerikai kurzusokat, mivel a Lincoln-ünnep miatt ma Amerikában szünetel az üzlet.

Ami saját határidő-forgalmunkat illeti, az összes terminusok árfolyamai ma szintén emelkedtek, igaz, hogy csak szerény mértékben, mivel a délelőtti javulás délután nagyobbára veszendőbe ment ismét. Ezuttal is az érdeklődés a tavaszi búzában központosult és ismételnünk kell, hogy a disparitás képtelen dolog. Minden további fejtegetés helyett feltüntetjük az alábbi táblázatban, hogy az utolsó tizenöt évben nem volt rá eset, hogy a szokványbúza és a készáru között akkora árkülönbség mutatkozott volna. Volt pedig a hetvenöt kilogrammos effektív búza és a tavaszi kötésekké átlagára a következő:

	február 12-én			márczius 12-én		
	kész- ára	határidő	különbség	kész- ára	határidő	különbség
1883	9.80	9.58	+22	9.75	9.65	+10
1884	9.60	9.47	+13	9.50	9.45	+5
1885	8.10	8.25	-15	8.20	8.18	+2
1886	7.95	7.95	—	8.40	8.46	-6
1887	8.90	9.05	-15	8.90	8.87	+3
1888	7.05	7.15	-10	6.95	6.90	+5
1889	7.30	7.30	—	7.20	7.12	+8
1890	8.35	8.40	-5	8.60	8.59	+1
1891	8.20	8.01	+19	8.35	8.35	—
1892	10.35	10.25	+10	10.15	10.15	—
1893	7.65	7.62	+3	7.40	7.30	+10
1894	7.25	7.33	-8	7.25	7.20	+5
1895	6.45	6.51	-6	6.75	6.70	+5
1896	7.—	6.96	+4	6.80	6.70	+10
1897	7.90	7.77	+13	8.05	7.95	+10
1898	12.75	12.05	+70	14.—?	—	—

Látjuk ebből, hogy hatszor volt olcsóbb, kétszer egyenlő és nyolcszor magasabb ára a készárúnak február 12-én, a határidővel szemben, de a legmagasabb árkülönbség is csak huszonkét krajczárt tett. Márczius 12-én pedig már csak tíz krajczárt tett ki a differenzia három esetben, a többi években pedig egészen néhány krajczárt.

Azt hisszük tehát, hogy nyugodtan rábizhatjuk a terménypiacz kisebb-nagyobb tényezőire (sajnos, inkább csak „kis emberekről” van szó, mert máskülönbek már rég változtak volna a viszonyok), majd elintézzik ök valahogy a maguk dolgát. Elvégre sem a termelők, sem a fogyasztásra nem tartozik az, hogy milyen összegű differenzia-jegyzékek fognak majd váltatni, sem az, hogy ezek a számlák simán ki fognak-e egyenlítődni. Mindenesetre kitűnik a mai árrelációból, hogy a határidő-piacz nem képes — amint ezt az agráriusok még nemrég hirdették — a tulajdonképeni áruforgalomra befolyást gyakorolni. Itt még mindig amaz elévülhetetlen axiomák bírnak érvénynyel, amelyek a kereslet és a kínálat, illetve a rendelkezésre álló nyersáru és a fogyasztási szükséglet egymás közti viszonyáról szólnak. Ezek képezik az árregulátort. A többi nem egyéb, mint papiros és szám. Ép ez okból van bizalmunk abban, hogy az árak nem fognak olcsóbbodni, ha már többet nem akarunk mondani.

A helybéli buzaraktár természetesen rohamosan fogy. Múlt év december 1-én 292,643 métermázsra volt beraktározva és még a készlet ez évi január elsejéig 333,577 métermázsraig szaporodott. Innen kezdve állandó az apadás. Kített az állomány január 15-én 310,562 métermázsát, február elsején 271,455 métermázsát és ma este 180,373 métermázsát. Ez utóbbi összeg nem egyezik a rendes rovátunkban feltüntetett mennyiséggel, mivel a tőrszén kifüggesztett táblák mindig néhány nappal régebbi keletűek. Ma egy éve pedig 462,654 métermázsra volt raktárban.

A heti hozatalok 13,354 métermázsára rugnak, tehát a lefolyt hét forgalmának körülbelül egy tizenkettedrészére.

Megemlítjük még, hogy ma május-janusi búzában is volt némi forgalom és pedig csak negy-

ven krajczárral olcsóbb áron a tavaszinál, telát a contremin már e határidőben sem oly snájdig többé az eladásban.

Volt továbbá üzlet őrszi rozszban is és fölösleges kiemelnünk, hogy mindennek nyoma sincs a hivatalos jegyzékben, épügy, mint a júliusi tengerinek nincs.

A tőzsde igazgatósági bizottságának ma esti ülésében állítólag az határozták, hogy idegen búzát a határidőforgalomban csak tranzitó, nem pedig elvámolvá szabad szállítani, illetve, hogy a szállító köteles az átverőnek a vámot és az elvámolással járó költséget készpénzben megteríteni. Az áruüzleti szokások harminckettedik szakasza különben is körülbelől ilyformán rendelkezik.

Buza.

Elkelt 25.000 mm. buza 5—10 krajczárral magasabb áron. Egy kisebb tétel orosz buza is adott el helyben elvámolvá 13 forint 50 krajczárnak megfelelő áron.

Előfordalt eladások búzában.

Mennyiség mázsában	6 vagy 12 vagy 18 vagy 24 vagy 30 vagy 36 vagy 42 vagy 48 vagy 54 vagy 60 vagy	származás	hátulor- kint súly kilóban	minőség megjegyzés	átadást hely	ár, netto 100 Kgr- kint	Kész- vagy 3 óra
100	uj	tiszavidéki	79 ⁵	—	Budapest	12.45	3h.
500	uj	—	79	—	—	13.35	—
500	uj	—	77	átlagban	—	12.05 ^{3/4}	—
700	uj	—	76	—	—	13.05 ^{3/4}	—
800	uj	—	75	—	—	13.05 ^{3/4}	—
1500	uj	—	74	—	—	13.10	—
500	uj	—	76 ^{3/4}	átlagban	—	13.10	—
100	uj	—	76	—	—	13.10	—
500	uj	—	76	—	—	13.10	—
500	uj	—	75	—	—	13.—	—
100	uj	—	75	átlagban	—	12.75	—
100	uj	—	74	—	—	12.75	—
100	uj	—	75 ^{3/4}	—	—	12.75	—
250	uj	—	74	—	—	12.75	—
1350	uj	—	74	—	—	12.75	—
750	uj	—	78 ⁵	—	—	12.75	—
450	uj	pestvidéki	77	—	—	13.25	—
100	uj	—	75	—	—	12.85	—
250	uj	—	74	—	—	12.85	—
500	uj	fehértmegyei	78 ⁵	—	—	12.07 ^{3/4}	—
500	uj	kész-árú	79 ⁵	—	—	13.85	—
100	uj	—	78 ⁵	—	—	13.10	—
100	uj	—	75	—	—	12.60	—
2000	uj	raktár	74	—	—	12.02 ^{3/4}	—
4400	uj	—	75	—	—	12.75	—
1000	uj	oláh	74	transzító	tavaszi	10.62 ^{3/4}	—
3500	uj	—	73 ⁵	—	szállítást	10.50	—
200	uj	orosz	78	—	Budapest	11.70	—

Hivatalos jegyzések búzában.

F A J	Műn- dés.	100 kilogr. készp. ár	Műn- dés.	100 kilogr. készp. ár
	frtől	frtől	frtől	frtől
Tiszavidéki	uj	74	75	12.60 12.70 12.80 12.85
—	—	76	77	12.90 12.95 13.05 13.15
—	—	78	79	13.20 13.30 13.35 13.40
—	—	80	—	13.45 13.50 — —
Pestvidéki	uj	74	75	12.55 12.60 12.75 12.80
—	—	76	77	12.85 12.90 13.— 13.10
—	—	78	79	13.15 13.25 13.30 13.35
—	—	80	—	13.40 13.45 — —
Fehértmegyei	uj	74	75	12.65 12.75 12.85 12.90
—	—	76	77	12.95 13.— 13.10 13.20
—	—	78	79	13.25 13.35 13.35 13.40
—	—	80	—	13.45 13.50 — —

Raktárállomány búzában és lisztben. A fővárosi közraktárban 111,300 métermázsra buza és 81,900 métermázsra liszt. A nyugotiban 47,073 métermázsra buza és 2549 métermázsra liszt. Silos 40,200 métermázsra buza.

Határidőüzlet búzában: Tavaszi és őrszi buza délelőtti szilárd irányzatot követett, az árak emelkedtek, míg délután kissé ellanyhult a hangulat.

Előfordalt határidőkötések búzában.

Határidő	Délelőtti és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
	kezdet	forgalom	zárlat	kezdet	forgalom	zárlat
márczius	12.10	12.11-12-13-14-13	12.09	12.08	12.07-08-05	12.05
május	11.70	11-09-08	—	—	—	—
szept.	9.36	9.37-38-39-37	9.30	9.36	9.35-34-33	9.34

Hivatalos határidőjegyzések búzában.

Határidő	Déli tőzsde zárata				Leszámlás árnyomok
	február 12.	február 11.	február 10.	február 9.	
márcs.	12.09	12.10	12.05	12.07	—
szept.	9.35	9.37	9.36	9.38	—

Rozs.

Készárúüzlet rozszban: Elkelt néhány kocsi-
rakomány rozs 5 krral nagyobb áron.

Előfordalt eladások rozszban.

mennyiség mázsában	6 vagy 12 vagy 18 vagy 24 vagy 30 vagy 36 vagy 42 vagy 48 vagy	származás	minőség megj.	átadást hely	ár, netto 100 Kgr- kint	Kész- vagy 3 óra
500	uj	pestvidéki	—	Budapest	8.55	3p
150	uj	—	—	Biocke	8.70	—
100	X uj	elárendn nyjai	—	Budapest	8.90	—
300	uj	—	—	Debreczen	8.10	—

Hivatalos jegyzések rozsbán.

Table with columns: Ó vagy új, faj, Hektoliterenkint, 100 kilogramm készpénz ára, főtől, főtig.

Raktárállomány rozsbán: A közraktárban 24.300 métermázsa; a nyugati pályaudvaron 4456 métermázsa.

Határidőzlet rozsbán. Tavaszi rozsbán alig volt forgalom tartott áron.

Előfordult határidőkötések rozsbán.

Table with columns: Határidő, Kezdeti forgalom, Zárlat, Déltuti tőzsde, Kezdeti forgalom, Zárlat.

Hivatalos határidőjegyzések rozsbán.

Table with columns: Határidő, Délti tőzsde zárata, Február 12-én, Február 11-én, Leszámoló árfolyamok.

Takarmányfélék.

Készárúzetek takarmányfélékben. Zab szilárd. Fogyasztók részéről tartós a kereslet, árpa változatlan, gyér kínálat mellett, tengeri szilárd, árak javultak.

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Table with columns: Mennyiség, Ár, Faj, Műnőség, Állás, Ár, Hely, Ár, Hely, Kiszállítás, Ár.

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Table with columns: Áru, Ó vagy új, Faj, Hektoliterenkint, 100 kg. készp., főtől, főtig.

Raktárállomány takarmányfélékben: A közraktárakban 35.400 métermázsa árpa, 9400 métermázsa zab, 58.300 métermázsa tengeri. A nyugati pályaudvarban 3973 métermázsa árpa A Silosban 13.600 métermázsa tengeri.

Határidőzlet. Tengeriben kevés üzlet volt, ingadozó áron, zab ára emelkedett.

Előfordult határidőkötések takarmányfélékben.

Table with columns: Áru, Határidő, Déltuti és déli tőzsde, Déltuti tőzsde.

Hivatalos határidőjegyzések takarmányfélékben.

Table with columns: Áru, Határidő, Délti tőzsde zárata, Leszámoló árfolyamok.

Gabona- és lisztforgalom.

A m. kir. közp. statisztikai hivatal az 1898. évi február hó 10. este 6 óráig február 11. este 6 óráig Budapestre vasuton és hajón érkezett s innen elszállított gabonaküldeményekről és a budapesti fővármihatalnál előjegyzett gabona- és lisztmennyiségekről a következő kimutatást teszi köze:

Table with columns: Az áru megnevezése, Erkezett, Elszállított, Helyi forgalom.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, február 12.

A mai nap folyamában az üzlet nem volt valami nagyon élénk; csak délben indult kissé kedvezőbbben arra a jelentésre, hogy Bécsben első czegek vásárolják az osztrák hitelrészvényt. E körülmény nyomában az osztrák államvasut ára is megjavult; de csak csekélyben. Mindazonáltal külföldi jobb árfolyamok jelentésére szilárd maradt az irányzat egész a délutáni zárlatig. A közútiak két két forinttal emelkedtek; Drasche-féle délben 805.— forintot is vásároltak; állítólag bécsi üzerek számára.

Az előtőzsdén: Jelzálogbank 271.50, Leszámító bank 256.—, Osztrák hitelrészv. 364.10—364.40, Osztr.-magyar államvasut 341.50—342.—, Közúti vaspálya 407.—408.25, Villamos vasut 278.50—279.25.

Délelőtti 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 364.30, Magyar hitelrészv. 381.75, Aranyjárdék 121.60, Koronajárdék 99.50, Leszámító bank 256.—, Jelzálogbank 271.25, Rimamurányi 246.—, Osztr.-magy. államvasut 341.75, Ipar-és kereskedelmi bank 103.—, Déli vasut 80.50, Közúti vasut 407.—, Villamos vasut 278.50.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Koronajárdék 99.40, Kereskedelmi bank 1452.—1455.—, Közúti vasut 407.—409.—, Villamos vasut 278.25—278.50, Magyar hitelrészvény 381.75—382.—, Magyar ipar-és kereskedelmi bank 103.—, Magyar jelzálogbank 270.75—271.25, Magyar leszámító bank 256.25, Osztr. hitelrészvény 364.10—365.—, Osztr.-magy. államvasut 341.50—341.75, Bankegyesület 106.—106.50, Keresk. részvénytár 208.—, Drasche 795.—805, Általános közszékhánya 117.50—118.—, Első magyar serfözde 1825.—, Újpesti villamos vasut 81.—.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 2—2.50 frt; 8 napra 7.—8.— frt; február utóljára 13.—15.— frt.

Déltuti 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table with columns: Magyar aranyjárdék, Magyar koronajárdék, Magyar hitelrészvény, Magyar ipar és keresk. bank, Magyar jelzálogbank, Magyar leszámító bank, Rimamurányi vasut, Osztrák hitelrészvény, Déli vasut, Osztr.-magyar államvasut, Közúti vaspálya, Villamos vasut.

Az utótőzsdén nyugodt üzlet mellett osztr. hitel. 365.—364.60, magyar hitelrészv. 382.—381.75, osztrák-magyar államvasut 341.75—341.50, közúti vasut 409.— forintot köttetett.

Déltuti 4 órakor zárulnak:

Table with columns: Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Osztr.-magyar államvasut, Leszámító bank, Jelzálogbank, Rimamurányi vasut, Közúti vaspálya, Villamos vasut, Ipar és keresk. bank, Déli vasut.

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapest, február 12. Zsiradékárakban csekély üzlet, de az irányzat szilárd. Szilva és Szilvaiz változatlan árak mellett üzletelen. Vörös heremag 36—37 frt métermázsnként.

Hivatalos jegyzések.

Table with columns: Faj, Ár 100 kilogrammért, Pénz, Áru.

Budapesti vásárocsarnok.

Budapest, febr. 12. A vásári forgalom: Husnál forgalom élénk, sertésus emelkedett. — Baromfi-nál élénk, árak csökkenőben. — Halban lanyha, árak csökkentek. — Tej és tejtermékek élénk. Tojásnál csendes, árak csökkentek. — Zoldségnél élénk. — Gyümölcsnél élénk. — Fűszereknél csendes. — Időjárás: derült, hideg. A központi vásárocsarnokban nagyban eladott élelmiszerárak hivatalos árjegyzése a következő: Hus. Marhahús hátulja I. 46—53 frt, II. 40—46 frt. Birkahús hátulja I. 30—36 frt, II. 28—30 frt. Borjúhús hátulja I. 52—70 frt, II. 48—52 frt. Sertésus elsőrendű 53—54 frt, második 40—49 frt. (Mindem 100 kilonként.) Kolbász füstölt 70—80 kr (kilonként). Sertésuszir hordóval 51—55 frt (100 kilonként). — Baromfi (elő). Tyúk 1 pár 1.10—1.20 frt. Csirke 1 pár 1.—1.20 frt. Lud hizott kilonként 0.54—0.58 frt. — Különfélék. Tojás 1 láda (1440 db) 35.0—36.5 frt. Sárnyarépa 100 kötés 2—4.50 frt. Petrezselen 100 kötés 3.00—4.00 frt. Lenese m. 100 kiló 14—18 frt. Bab nagy 100 kiló 0—16 frt. Paprika I. 100 kiló 30—45 frt, II. 18—30 frt. Vaj közöns. kilonként 70—80 frt. Vaj-tőz kilonként 0.90—1.20 frt. Burgonya-rőzsa 100 kiló 2.20—3.— frt. Burgonya sárga 100 kiló 2.60—3.20 frt. — Halak. Harsa (elő) 0.50—70 frt 1 kiló. Csuka (elő) 0.40—1.00 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.42—0.50 frt.

Szesz.

Budapest, február 12. Irányzat szilárd. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 18.—18.25, Finomított szesz nagyban 56.—56.25, Finomított szesz kicsinyben 56.50—56.75, Élesztő-szesz nagyban 56.—56.1/2, Élesztőszesz kicsinyben 56.25—56.50, Nyersszesz adózva nagyban 55.—55.25, Nyersszesz adózva kicsinyben 55.50—55.75, Nyersszesz adózatlan (exkakt.) 15.25—15.50, Denaturált szesz nagyban 19.75—20.—, Denaturált szesz kicsinyben 20.50—20.75. Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, febr. 12. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra lanyhább és 18.80—19.— frton kelt el. Zárlat jegyez 18.70—18.90 frt.

Prága, febr. 12. Adózott tripló szesz nagyban 54.75—55.— frton kelt el. Adózatlan szesz 17.75—18.25 frton jegyezett. Exkontingens szesz szilárd.

Trieszt, febr. 12. Kiviteli szesz tartályokban szállítva 90% hektoliterenkint nagyban 11.—forinton, február-májusi szállítás 10.75 forinton jegyezett.

Berlin, febr. 12. Szesz helyben 42.50 márka = 25.— frt, fogyasztási adó nélkül hektoliterenkint 4 10,000 literszázalék. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Stettin, febr. 12. Szesz 70 márka fogyasztási adóval 42.— márka = 24.70 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Eoroszló, febr. 12. Szesz (50-es) pr. február 60.50 márka = 35.58 frt; szesz (70-es) pr. február 41.— márka = 24.11 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Hamburg, február 12. Szesz február 22.—márka = 12.94 frt; febr.—márcz. 21.00 márka = 12.71 frt; márcz.—ápril 21.—márka = 12.55 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 forint.

Páris, febr. 12. Szesz folyó óra 44.25 frk = 23.33 frt; márcz.-ra 43.75 frk = 23.05 frt; négy első óra 43.— frk = 22.66 frt; májustól 4 óra 39.75. frk = 20.96 frt. Az árak 10.000 liter százalékonként 1/4% leszámítással értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.55 frt.

Cukor.

Prága, febr. 12. Nyerscukor 88% cukortartalom franco Aussig. Azonnali szállításra 12.60 frt, új campagne 12.82 forint.

Hamburg, febr. 11. Nyerscukor f. o. b. Hamburg, azonnali szállításra 9.17 márka, márcziusi szállításra 9.25 márka, májusi szállításra 9.40 márka, augusztusi szállításra 9.60 márka. Irányzat nyugodt.

Páris, febr. 12. Nyerscukor (88 fok) kész áru 28.—28.50 frk, fehércukor februárra 31.1/2 frk, márcziusra 31.50 frk, 1 első óra 32.1/2 frk, 4 óra májustól 30.1/2 frk. Finomított készáru 101.—101.50 frk.

London, febr. 12. Jávaccukor 10 3/4 shilling, nyugodt.

Nyers cukor bányadt, finomított ártartó. Jegyezett cukor mérsékelt keresve. Külföldi tört ártartó. Jegyezett: készáru 10.10 1/2 sh., márcz.-áprilisra 10.13 1/2 sh., május-augusztusra 11.1 1/2 sh. Répaccukor ártartón indult és gyengében zárult. Német (88%) febr.-ra 9.2 1/4 sh., áprilisra 9.3 1/2 sh., májusra 9.4 1/2 sh., júniusra 9.5 1/4 sh. Határidőzlet: februárra 9.2 1/4 sh., márcziusra 9.2 1/2 sh., áprilisra 9.3 3/4 sh., májusra 9.4 3/4 sh., júniusra 9.5 3/4 sh.

Olajok.

Páris, febr. 12. Repceolaj folyó hora 52.75 frk (= 24.83 frt); márcz-ra 53.— frk (= 24.95 frt); 4 hora márcz-16! 53.50 frk (= 25.19 frt); négy hora májustól 53.75 frk (= 25.30 frt). Árak 100 kilonkint értendőek. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.55 frt.

Hamburg, febr. 12. Repceolaj helyben 53.— márka (= 31.16 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Köln, febr. 12. Repceolaj májusra (hordóval). 55.— márka (= 32.34 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

London, febr. 12. Repceolaj 22.9 sh., lenolaj 16—16 1/2 sh., gyapot magolaj 14—14.6 sh., terpentin 24.6 sh.

Petroleum.

Hamburg, febr. 12. Petroleum helyben 4.80 márka = 2.82 frt.

Antwerpen, febr. 12. Petroleum fin. helyben 14.— márka = 6.65 frt.

Brama, febr. 12. Petroleum fin. helyben 4.95 márka = 2.91 frt.

London, febr. 12. Petroleum, amerikai 4 3/4 sh., orosz 4 1/4 sh.

Kávész, tea, rizs.

London, febr. 12. Santos határidő olcsóbb. Jegyztetett: február 29.6 shilling, márcziusra 29.6 sh., májusra 30 sh., júliusra 30.3 sh., szeptemberre 30.6 sh., decz-re 31 shilling. Tea: Ceylon a vevőkre kedvező. Rizs: nyugodt, de szilárd.

Fémek.

London, febr. 12. Réz, G. M. Bräude 49 1/2—49 3/4 font sterling készáru és 49 1/10—49 1/10 font sterling 3 hora; best sel. 53—53 1/2 font sterling. Ón: finom külföldi 63 3/16—63 13/16 font sterling, készáru és 63 3/8—64 3/8 font sterling 3 hora. Oloz: angol 12 1/2 font sterl.; külföldi 12 1/4—12 3/16 font sterling. Horgany: külföldi 17 1/2—18 font sterling. Ligany: 7.— font sterling első és 6.19 font sterling másodikból. Vas: A glasvoui nyersvaspíecz ártartóan maült és nyugodtan zárukt mérsekelt üzlet mellett. Zárítárák: 45.8 1/2 sh. készáru és 45.10 1/2 sh. egy hora; Cleveland 40.7 sh. készáru és 40.9 1/2 sh. egy hora; Hematit 48.8 1/2 sh. készáru és 48.11 sh. egy hora; Middlebrough 49.4 1/2 shilling készáru és 49.7 1/2 sh. egy hora. A nyersvaskészlet Glasgoban 335.310 és Middlebroughban 47.724 tonna.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, febr. 12. A kedvezőbb hangulat ma határozottan szilárd irányzatú változott és az effektív buza ára 10—15 krral emelkedett. Rozs szintén ennyivel emelkedett és az valamint tengeri ugyan- csak szilárd irányzatot követték. Kötöttet: buza tavaszra 11.96—11.93—11.95 frton, rozs tavaszra 8.92—8.93 frton, zab tavaszra 6.81 frton, tengeri május—júniusra 5.64 forinton.

Átváltalosan jegyztetett:

Buza tavaszra 11.94—11.95, rozs tavaszra 8.93—8.94, tengeri május-júniusra 5.63—5.64, zab tavaszra 6.82—6.84 frton.

Boroszó, febr. 12. Buza helyben 18.80 márka (= 11.05 frt) sárga. Buza helyben 18.70 márka (= 10.99 frt). Rozs helyben 14.90 márka (= 8.76 frt). Zab helyben 14.20 márka (= 8.33 frt). Tengeri helyben 11.75 márka (= 6.91 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Hamburg, febr. 12. Buza holsteini 180—190 márka (= 10.58—11.17 frt). Rozs meklenburgi 140—148 márka (= 8.23—8.82). Rozs orosz 103—109 márka (= 6.35—6.41 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Zürich, január 12. Orosz buza 26.—28.— frank (= 12.38—13.34 frt), román buza 25—28 frank (= 11.89—13.34 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.55 forint.

Páris, febr. 12. (Jegyztetés.) Buza folyó hora 29.40 frank (= 14.02 frt). Buza márcziusra 29.— frank (= 13.82 frt). Buza 4 első hora 28.75 frank (= 13.70 frt). Buza májustól 4 hora 27.75 frank (= 13.22 frt). Rozs folyó hora 17.40 frank (= 8.29 frt). Rozs márcziusra 17.60 frank (= 8.33 frt). Rozs 4 első hora 17.75 frk (= 8.44 frt). Rozs májustól 4 hora 17.25 frank (= 8.21 frt) Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.55 forint.

Páris, febr. 12. (Zárít.) Buza folyó hora 29.30 frank (= 13.97 frt). Buza márcziusra 29.— frank (= 13.82 frt). Buza 4 első hora 28.75 frank (= 13.70 frt). Buza 4 hora májustól 27.75 frank (= 13.22 frt).

London, febr. 12. Gabona nyugodt. Buza szilárdabb. Úszó gabona szilárd, árpa nyugodtabb. Hozatalok: buza 38.910, árpa 13.560 és zab 115.740 qu. Tengeri helyben 17 1/2 sh.

Liverpool, febr. 12. Buza tartott, fehér 1. piros 2 pennyvel, liszt 1/2 shillinggel, tengeri 1/3 pennyvel magasabb.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, febr. 12. A mai tőzsdén csendes irányzat uralkodott. A párisi események nem tettek hatást, mert az ottani tőzsde szilárd jegyzéseket jelentett. Emelkedők voltak tramway és török dohányrészvények.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 364.62—364.12, Lloyd 420.—431.50, Dunagőzhajózási 134.75—135.50, Tramvay 518.—514.—, Magyar hitelrészvény 383—382, Osztr.-magyar államvasut 342.12—341.37, Déli vasut 80.75—80.55, Török dohány 137.50—138.75, Trifaili 176, Alpesi bánya 148.80—148.10, Brüxi köszénbánya 273.—, Magyar áll. köszénb. 119.—, Osztrák villamossági 323.50—324.—, Magyar aranyjárdék 121.60, Német márka 58.80 forinton kötöttet.

Délelőtt 11 óraker zárulnak: Osztrák hitelrészvény 364.25, Magyar hitelrészvény 382.—, Anglo-bank 163.25, Union-bank 302.50, Länderbank 220.—, Osztrák-magyar államvasut 341.62, Déli vasut 80.50, Alpesi bánya 148.35, Rimamurányi 246.—, Májusi járadék 102.50, Török sorsjegy 59.40.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 364.50, Magyar hitelrészvény 382.—, Länderbank 220.—, Unionbank 302.50, Anglo-bank 163.25, Bankverein 264.50, Osztr.-magy. államv. 341.50, Déli vasut 80.50, Elbehölygi vasut 264.25, Északnyugoti vasut 251.—, Alpesi bánya 148.—, Rimamurányi 246.—, Prágai vasipar 708.—, Májusi járadék 102.50, Magyar koronajárdék 99.50, Török sorsjegy 59.30, Német márka 58.80, Török dohány-részvény 138.— forinton kötöttet.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyztek: Magyar aranyjárdék 121.50, Magyar koronajárdék 99.40, Tiszai kölesönorsjegy 140.50, Magyar földtehermentesítési kötvény 97.20, Magyar hitelrészvény 282.50, Magyar nyereménykölesön sorsjegy 157.25, Kassa-oderbergi vasut 192.—, Magyar kereskedelmi bank 144.5.—, Magyar vasuti kölesön ezüstben 101.—, Magyar keleti vasuti állami kötvények 122.10, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 255.—, Rimamurányi vasrészvénytársaság 246.75, 4 2/3% papírjárdék 102.40, 4 2/3% ezüstjárdék 102.30, Osztrák aranyjárdék 122.45, Osztrák koronajárdék 102.85, 1860. sorsjegy 143.80, 1864. sorsjegyek 190.50, Osztrák hitelsorsjegyek 199.25, Osztrák hitelrészvény 364.87, Angol-osztrákbank 162.—, Union-bank 302.50, Bécsi Bankverein 264.50, Osztrák Länderbank 219.50, Osztrák-magyar bank 934.—, Osztrák-magyar államvasut 341.—, Déli vasut 80.50, Elbehölygi vasut 263.25, Dunagőzhajózási részvény 451.—, Alpesi bányarészvény 148.10, Dohányrészvény 136.50, 20 frankos 9.53, Császári királyi vert arany 5.68, Londoni váltóár 120.15, Német bank-váltó 58.77.

Bécs, febr. 12. (Utótőzsdé.) A déli tőzsde zárta után jegyznek: Osztrák hitelrészvény 364.62, Magyar hitelrészvény 382.50, Anglo-bank 163.—, Bankver. 269.75, Union-bank 302.50, Länderb. 220.—, Osztrák-magyar államvasut 341.12, Déli vasut 80.50, Elbehölygi vasut 263.50, Északnyugoti vasut 250.50, Török dohányrészvény 137.25, Rimamurányi vasmű 246.50, Alpesi bánya 148.80, Májusi járadék 102.60, Magyar koronajárdék 99.45, Török-sorsjegy 59.20, Német márka azonnali szállításra 58.78.

Berlin, febr. 12. (Zárít.) 4 2/3% papírjárdék 102.20, 4 2/3% ezüstjárdék 102.20, 4% osztr. aranyjárdék 103.90, 4% magyar aranyjárdék 103.49, osztrák hitelrészvény 229.40, magyar koronajárdék 100.—, déli vasut 35.40, osztrák-magyar államvasut 145.40, Károly Lajos-vasut 107.10, orosz bankjegy 216.60, bécsi váltóár 169.90, 4% új orosz kölcsön 100.10, magyar beruházási kölcsön 102.70, olasz járadék 94.20. Az irányzat csendes.

Berlin, febr. 12. (Utótőzsdé.) Osztrák hitelrészvény 229.10, déli vasut 35.40, osztrák-magyar államvasut 145.40. Az irányzat gyenge.

Frankfurt, febr. 12. (Zárít.) 4 2/3% ezüst járadék 86.90, 4% osztr. aranyj. 104.—, 4% magy. aranyjárdék 103.45, magyar koronajárdék 100.15, osztr. hitelrészv. 308.50, osztrák-magy. bank 794.50, osztr.-magy. államvasut 294.37, déli vasut 71.75, bécsi váltóár 170.—, londoni váltóár 20.425, párisi váltóár 80.983, bécsi bankverein 225.—, villamos részvény 143.10, 3% magyar aranykölcsön 91.45. Az irányzat csendes.

Frankfurt, febr. 12. (Utótőzsdé.) Osztr. hitelrészvény 308.75, osztrák-magyar államvasut 294.27, Déli vasut 71.87.

Frankfurt, febr. 12. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 308.62. Az irányzat csendes.

Hamburg, febr. 12. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészv. 308.70. Az irányzat csendes.

Hamburg, febr. 12. (Zárít.) 4 2/3% ezüstjárdék 86.75, osztrák hitelrészvény 308.75, osztrák-magyar államvasut 736.—, déli vasut 172.50, olasz járadék 94.60, 4% osztr. aranyj. 104.05, 4 2/3%-os magyar aranyj. 103.40. Az irányzat szilárd.

Páris, febr. 12. (Zárít.) 3% francia jár. 103.85, 3 1/2% francia jár. 106.62, olasz járadék

94.15, Francia törlesztéses járadék 102.02, ottoman-bank 560.50, dohányrészvény 294.—, párisi bankrészvény 938.—, osztrák Länderbank 482.—, alpesi bányarészvény 319.—. Az irányzat gyenge.

London, febr. 12. (Zárít.) Angol consolok 113. 1/16, déli vasut 7.50, spanyol járadék 61.25, olasz járadék 95.—, 4% magy. aranyjárdék 101.50, 4% rupia 63. 3/8, Canada pacificvasut 90.—, leszámítolási kamatláb 2 1/2, ezüst 26.—. Az irányzat szilárd.

New-York, febr. 11. Ezüst 56. 3/8.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. meteorológiai központi intézet távirat jelentése 1898. február 12-én reggel 7 órakor.

Állomások	Legnagyobb mín. hőmérséklet 1000 méterenként	Átlag hőmérséklet	Int. Celsiusus szerint	Állomások	Legnagyobb mín. hőmérséklet 1000 méterenként	Átlag hőmérséklet	Int. Celsiusus szerint
Árvavárnya	59.6	-2.9		Póla	69.7	+0.1	
Selmeczbánya	70.6	-7.3		Lesina	53.4	+1.3	
N.-Szombath.	71.1	-6.8		Sarajevo	71.0	+2.4	
Magyar-Ovár	72.0	-3.0		Torino	70.0	+1.5	
O-Gyalla	70.3	-8.5		Firónca	70.1	+1.2	
Bucarest	70.0	-4.0		Róna	69.1	+0.3	
Sopron	70.3	-3.8		Nápoly	69.1	+2.3	
Herény	71.1	-2.8		Brindisi	68.2	+4.0	
Keszthely	70.3	-2.3		Palermo	68.4	+7.0	
Zágráb	71.9	-3.2		Malta	69.0	+11.1	
Finne	69.4	+0.7		Zürich	73.6	+9.2	
Cirkvenica	69.2	-2.8		Biarritz	73.0	+9.1	
Pancsova	70.6	-10.0		Nirza	65.3	+2.3	
Zsombolya	69.6	-3.0		Páris	73.6	+3.9	
Arad	69.4	-9.4		Kopshága	69.6	+1.9	
Szeged	70.0	-8.0		Hamburg	71.1	+3.0	
Szolnok	70.9	-7.3		Berlin	72.5	+0.7	
Eger	71.1	-8.8		Christiansund	59.9	+4.5	
Debrecen	68.9	-9.6		Stockholm	49.9	+5.0	
Késmárk	70.0	-7.5		Szent-Pétervár	72.5	+16.4	
Ungvár	70.2	-10.5		Moszkva	64.9	+4.5	
Szatmár	68.9	-11.4		Varsó	68.5	+1.6	
Nagy-Várad	70.7	-8.4		Kiev	68.9	+9.5	
Köszegvár	69.9	-13.4		Odesza	65.3	+3.7	
Nagy-Szeben	69.5	-8.4		Szofia	66.3	+9.9	
Bécs	72.8	-2.8		Konstantinápoly	60.4	+2.4	
Szilvágy	74.8	-2.6					
Klagenfurt	71.7	-9.3					

A helyzet hasonlít a tegnaphoz. A magas nyomás délnyugoti és északi felől Európát között hosszukás sáv alakjában húzódik, melyet északnyugotról és délkeletről alacsony nyomás körmékeztet. Az európai időjárás általában hideg és jobbára száraz. Sűrű vagy számtartó lecsapodások nem voltak sehol. Hazánkban a fagy erősebb lett, a temperatura reggelre az Alföldön — 10-ra Erdélyben — 10 alá süllyedt. Egyes tájakon kevés hó szállingózott, főképpen a Dunán túl. Tulnyomóan derült, száraz idő várható, a fagynak lassu gyengülésével.

VIZÁLLÁS.

— Február 12-én. —

Folyó	Vizmérs	Vizállás reggel	Áradás v. apadás	Folyó	Vizmérs	Vizállás reggel	Áradás v. apadás
Isz	Schärding	2627	20	Tisza	M. Sziget	+ 18	—
Saava	Passau	+ 140	27		Tisza-Ujlak	50	—
	Bécs	+ 140	12		V. Namány	38	4
	Pozsony	+ 171	6		Csep	60	—
	Komárom	+ 146	6		Tokaj	85	—
	Budapest	+ 119	5		Szolnok	60	—
	Ercsi	04	—		Csongrád	23	—
	Paks	+ 128	1		Szeged	154	—
	Mohács	+ 257	3		Titell	67	—
	Újvidék	+ 130	3	Száncs	Déas	42	—
	Zimony	+ 192	5		Szatmár	+ 42	—
	Pancsova	80	—	Latorca	Munkács	10	—
	Báziás	61	—	Latorca	Homonna	20	—
	Orsova	+ 18	—	Ing	Ungvár	—	—
Nyira	M. Falva	+ 46	11	Ing	Bánya	+ 30	—
Vág	Zsolna	+ 146	5	Ing	Bánya	+ 211	—
	Szeged	+ 168	4	Ing	Zsolna	+ 168	—
Nyitra	Ercskujvár	+ 21	—	Sajó	H. Mészai	+ 50	—
Náda	Sárvár	+ 168	5	Berejt	B. Ujlak	+ 50	—
	Ógy	59	1	Sek. Kör.	Cancsa	—	—
Nyíra	Zákány	45	—	Nagyvár	Belony	+ 80	—
	Eszék	10	—	F. Kör.	Borosjenő	+ 28	—
Sárr	M. Szardah.	10	—	Feh. Kör.	Békés	152	2
	Zágráb	06	—	Feh. Kör.	Gyoma	38	—
	Szilék	34	—	M. Kör.	Gy. Fehérv.	—	—
Nápa	Mitrovitza	143	—	M. Kör.	Arad	136	—
Ura	Károlyvár.	10	—	M. Kör.	Makó	10	—
Verebész	Novi	45	—	Tarna	K. Kostély	14	—
Gyón	Banjaluca	—	—	Ógy	P. Mező	38	—
Drina	Doboj	—	—	Ógy	N.-Becsér	7	—
Nóra	Zwornik	—	—				

Jelek magyarázata: * = Jéges víz; + = 0 felett; — = 0 alatt; < = áradt; > = apadt; ? = kétséges.

Felelős szerkesztő: Lipcsey Ádám.

Budapesti cégmutató.

Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön-Értéktársaság. Hozzatott részvénytőke: 10.000.000 korona. Központi irodája és váltóüzlete: Andrássy-ut 5. Fiók: Korona-hozzájáró-utca 11. Zálogtőke: Károly-kört 18, Király-utca 57, József-kört 2 és Széchenyi-utca 4 főpostával szemben.

Fonciere, Pesti biztosító-intézet. Alaptőke 4 millió korona. Nyereség- és díjtartalékai, valamint évi díjbevételei 25 millió korona. Elvállal tűz-, jég-, szállítvány-, élet- és baleségbiztosításokat. Központi irodái: V., Sas-utca 10., saját házában.

Aszfalt és kátrány vegyi gyárak Biéhn János.

Gyárak: Budapest, Kispeszt, Mészöteleg. Központi iroda: Budapest, IX., Ferenc-kört 46. sz. Tiszta, természetes aszfalt-bitumenből készült valódi aszfalt fellemezek, aszfalt elszigetelő-lemezek, aszfalt és kátrány, valamint azok összes vegyi termékei. Vállal és készíti legjobb kivitelben: fedőlemez-befedéseket, fozozomán-tetőket, mindennemű aszfaltozásokat, nedves alak aszfalt tételét, vízhatlan lerakásokat.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Központi kiadóhivatal: Minden szó 2 krajczár, vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.
Fiók-kiadóhivatal: V. ker., Marokkói-utca 4. szám.
VIII. ker., József-körút 65. szám. Előre fizetendő készpénzben, levélbélyegekben vagy postautalványon.
 Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kinttartóbélyegilleték is fizetendő. — Csiszerü az apróhirdetést postautalványon beküldeni, a szöveget az utalvány szövegére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenki könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árat.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker., József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Tárnok-utca 22.** özv. **Balassovits Györgyné** nagytőzsde,
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt** **Eisenschach Vilmos.** fűszerkereskedése,
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz.** **Szántó Mór,** dohánytőzsde
- IV. „ Harisch-bazár** **Déval Józsefné,** dohánytőzsde
- V. „ Nagykorona-utca 20. sz.** **Löwinger Gyula,** fűszerkereskedése,
- V. „ Dorottya-utca 13. sz.** **Well Vilmos,** dohánytőzsde
- V. „ Váci-körút 6. szám** **Moreno Janka,** dohánytőzsde
- V. „ Sipót-körút 22. szám** **Wollák Zsigmond,** dohánytőzsde
- VI. „ Teréz-körút 54. szám** **Brauer nővérek,** dohánytőzsde,
- VI. „ Anórássy-ut 48. szám** **Kohozoky Ilona,** dohánytőzsde,
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh.** **Sopronyi V.** dohánytőzsde,

s ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadatnak.

LEVELEZÉS.

Azókat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelenséteől számított négy hét alatt címzettje el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti. 2178-1

Jöbbleknek. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válaszlás bélyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1

Egy csinos barna asszonyka szórakozás céljából levelezni önján magas állású hivatalnokkal. Levelet „Fess asszony” cím alatt kiadóhivatalba. 2594-1

Két fiatal, tisztességes úri asszony, igaz barátnő, oly két előkelő hölgyet, ki semmiféle érdekre nem tekint, ellandék szórakoztatni. Levelet a kiadóhivatalba „Végre elhatároztuk” címen. 671-1

Jsmeretség hiányában lehető legumalmasabban töltöm napjaimat, pedig érzem, hogy egy kedves, független úri hölgyet, ki semmiféle érdekre nem tekint, ellandék szórakoztatni. Csinosnak és szellemesnek állított fiatal ember vagyok. Ha önök közül hölgyem akad olyan, ki tőres óráit szelimes eszegegésben akarja eltölteni, az írjon „Pluto” jelleg alatt a kiadóhivatalba. 2608-1

Travailler kéri azon N. N. Páva-ut. . . hölgyet, ki ajánlatot írt, sziveskedjék magán tudatni, hogy ismeretség vagy lehetséges. Levelet kéri a kiadóhivatalba **Travailler.** 2602-1

Szórakozás ezim levél ment a kívánt helyre. 683-1

N . . . Samu fűlérközök urnak Hélyben. Beesés sorait vettem, ma váratlanul el kell utaznom, hétfőn válaszolok az ön által meghatározott címre Szeged. 2620-1

Jsmeretség hiányán ez uton óhajtanék megismerkedni (gy) vig-kedélyű ifjúval. Levelet „Kamilla” jelleg alatt e lap kiadóhivatalába küldendő. 2622-1

Helyvétia, levelet csak ma kaptam közhez, kérem levelet e lap kiadóhivatalba „Hivatalnok” jellegre címezni. Pá. 2624-1

Fiatal, fess roshan, oly intelligens barna uricember ismeretségűt óhajja, azval délutáni óráit kellemesen eltölthető. Levelet kéri „Sibria” cím alatt a kiadóhivatalba. 2618-1

Egy független, intelligens, özvegy úri nő, gazdag előkelő úri ember barátságát óhajtaná. Választ „Magános” címen a kiadóhivatalba. 2498-1

ÁLLAST KERES.

Pénztárnoknői vagy egyéb irodai alkalmazást keres fiatal intelligens nő, ki már mint ilyen alkalmazva volt. Szives megkeresést kéri a kiadóhivatalba „Intelligens és szorgalmas” címen. 2607-3

Jó családból való fiatal nő, ki jelenleg is kiadóhivatalban van alkalmazva, hasonló minőségben alkalmazást keres. Szives megkeresést kéri e lap kiadóhivatalába „Hírlap” jelleg alatt. 2510-3

Irodai alkalmazást keres fiatal úri nő, ki ez idő szerint is alkalmazva van. Czim a kiadóhivatalban. 2606-3

Intelligens fiatal nő, ki a gyors- és gépirást jól érti, ügyvéd irodában alkalmazást keres. Szives megkeresést kéri „Distinguált” jelleg alatt a kiadóhivatalba. 2602-3

Ügyes gyors- és gépirónő ügyvéd vagy más irodában alkalmazást keres. Leveletben szives megkeresést kéri „Gyorskő” cím alatt a kiadóhivatalba. 2602-3

Ügyvédi irodába irnokul ajánlkozok egy igen szép írású fiatal ember, ki az ügyvédi irodákban előforduló minden dologban járatos s kinek igényei szerények. Czim a kiadóhivatalban. 2610-3

Házvezetőnőnek ajánlkozok egy tisztességes szőlő nő, ki a háztartást kitűnően érti, magányos urhoz helyben vagy vidékre. Czim a kiadóhivatalban. 699-3

ÁLLAST KAPHAT.

Comptoirista (keresztény vallású, idősebb, ügyes kereskedelmi képzettséggel, a magyar és német levelezésben, keltés könyvitelben járatos, állandó alkalmazást talál. Csak tonylóg szép írással rendelkezők vételnek ügyelmbe. Ajánlatok „X. Y. 6972” jelleggel Hausenstein és Wogler (Jaulus és társa), Dorottya-utca 9. kerület. 6495-4

Gazdasszony, ki a háztartás minden ágában járatos, azonnali belépésre kerestetik vidéki papi hához. Levelet „Alföldre” jelleg alatt a kiadóhivatalba küldendő. 2790-4

Magyar-német levelező azonnali belépésre kerestetik. Írásbeli ajánlatot igényel a megjelölésével elfogad „Merkur” cím alatt a kiadóhivatal. 697-4

OKTATÁS.

Czimbalmozni! Két hónap alatt bárkik is megtanítok az általam feltalált legújabb és legkönnyebb magyar rendszer (metódus) szerint, háznál és házon kívül, ugyszintem vidékre is tanítok pontos és kimerítő magyarázat ulján (posta fordulával). Czim a kiadóhivatalban.

TELEK ÉS HÁZ ELADÁS.

Háztelkek Kossuthfalván, Kispesti határában, 150 és 200négyezredűnketkint parcellálva, ára 2 frt 30 kről 4 frt, havi 10 frt, vagy heti 2 frt részletfizetésre kaphatók. Bővebbet Szecsepanovszki Zsigmondnál, vendéglős, VIII., Nap-utca 18. 6449-7

Rendkívüli házeladás két kilométeres nyorsépkület, mely évente 7000 frtot jövedelmez 68000 frtot sürögösen eladó. A házat, mely még 14 évig adomentes 40.000 frt 5% törlesztéssel, valamint 10.000 frt 9% kölcsönök terhelik. Bővebbet: **Fürst D.-nél VII., Alsó-erdőscr 32. ajtó 2.** 6487-7

ELADÁS.

Újpesten egészen újonnan épült ház, 1250 frt jövedelemmel, 14300 frtot eladó. 10 évig adomentes. Bank-szer 8000 frt, 4 1/2% kamat-törlesztéssel. Czim a kiadóhivatalban. 2601-8

Eladó egy teljesen felszerelt, egészen jó állapotban levő bicikli igen olcsó árral. Czim a kiadóhivatalban. 2604-8

Kanári madarak valoldi harci, szorgalmas énekesek, magas és mélyen trillázók, igen olcsón kaphatók. VIII. kerület, nap-utca 17. ajtó 1. 691-8

Emeletes ház adomentes, keritelt, teljes átköltözés végett sürögösen eladó. Közvetlenül csak a tulajdonosnál. Pichler F. VIII., kerület nap-utca 17. 698-8

Egy papagály kétrozczel vagy e nélkül olcsón eladó, ugyanott egy jól beszéző papagály is kapható. Czim a kiadóhivatalban. 605-8

Pianino. Egy jó karban levő zongora, azonnali eladó. Czim a kiadóhivatalban. 687-8

Butorok. Üztemet áthelyezése folytán háló és ebédlő butorok olcsón eladók VII., Wessely-utca 68. Zapka István astartalónál. 679-8

KIADÓ SZOBÁK.

Kiadó a József-körút közvetlen közelében magányos uricomból egy elegánsan butorozott szoba, intelligens no részére. Czim a kiadóhivatalban. 2444-10

Urinónél kiadó egy elegánsan berendezett szoba. Czim a kiadóhivatalban. 2594-10

Egy csinosan butorozott szoba azonnali kiadó a Ferenc-körúton. Czim a kiadóhivatalban. 2789-19

Kiadó az Üllői-úton egy külön bejárattal szépen butorozott utcai szoba, kuszárnya és kórházok közelében. Czim a kiadóhivatalban. 685-10

SZOBA KERESTETIK.

Keresek a József-körút közelében egy eszónnan butorozott, külön bejárattal szobát, lehetőleg fürdőszoba használattal. Ajánlatokat ár megjelölésével kerek „K. J.” cím alatt a kiadóhivatalba. 2782-12

Külön bejárattal szobát, lehetőleg lépcsőháza nyíló, keres egy fiatal ember az Országos Hírlap közlésben. 2589-12

Szobát keresek a József városban, lehetőleg külön bejárattal és fürdőszoba használattal. Levélbeli ajánlatokat kerek „Állandó” jelleg alatt a kiadóhivatalba. 2158-12

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Nagy bolthelyiség (esetleg kávéháznak vagy vendéglőnek alkalmas) a József-körúton. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2514-17

Üzlethelyiség elegáns portállal, lakással együtt Mátyusa kiadó a Baross-utczában. Czim a kiadóhivatalban. 969-17

Kiadó bolthelyiséget keresek május 1-ére. Levelet „Dohánytőzsde” jelleg alatt továbbít a kiadóhivatal. 1660-17

HITEL-PÉNZ.

Amortizáció kölcsönöket budapesti házakra és telkekre I., II., III. helyre 10, 20, 30, 40 és 50 évre, minden előzetes költség nélkül, közvetlen a legkisebb idő alatt, előkelő főtáros intézetnél, csekély utalagos honorárium fejében. Telokkötöny kivonattal és kataszteri bírókvi szükséges. Értekezhetni d. u. 1-3-ig. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 859-14

KÖNYVEK.

Eladók könyveket, világhírű írók műveit, olcsón. Czim a kiadóhivatalban. 1772-15

KÜLÖNFÉLE.

Egy ügyes nőruha szabónő elfogad elegáns utcai ruhákat 6 frtért, esetleg házhoz 1 frt 60 krajczárért. Czim a kiadóhivatalban. 2550-18

A legjobb magyar élezcip az „Ústökös”. Most sorra közli pompás karrikatúrában a nevezetesebb írókat és művészeket.

Ébédet adok márczius hó elsőjélel kezdve két előkelő egyennek. Esetleg vacsorát is. Nőknek teljes ellátást is. Levélbeli megkeresést kerek „Úri nő” jelleg alatt a kiadóhivatalba. 2540-18

Örökre szeretném adni 7 éves róm. kath. erőteljes csinos külsőjű, igen fogékony eszű fiúmat, az által ohajtván könyviteleni nehéz anyagi helyzetem. Czimem megduháto a kiadóhivatalban. 2515-18

Fontos háziasszonyoknak! Mosott férfi-ingek, egy hazi vasalónőnél igen szépen és olcsón vasaltatnak. Czim a kiadóhivatalban. 1880-18

Egy igen nagy jövedelmet hajtó, kedvelt gyümölcs termesztéshez tarsul kerestetik olyan földirtokos, ki hajlandó az előretölt előnyök ellenében földet bocsátani rendelkezésére. Czim a kiadóhivatalban. 2603-18

Egy igen tchetséges negyedéves joghallgató, ki már eddig is nagyon szük anyagi viszonyok között élt, vizsgáinak letelezéshez szükséges 50 frt kölcsönt keres, vagy olyan nemesszivű emberbarátot, vagy úri hölgyet, ki öt ezen összegezel támogatná. Levelet kéri „Igazi segítség” cím alatt a kiadóhivatalba. 2612-18

Hajfiallító biztos és kipróbált szer őszhaj, fejkorpa és hajhullás ellen. Negyed liter üveg 1 frt 50 kr. **Török katalánál Budapest, Kálvin-tér 3. 1. em. 7.** 691-18

14.875/C. II.—1898.

Osztrák-magyar-svájci vasuti kötelék.

(Általános B) füzet kiadása.)

Folyó évi február hó 1-vel a cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság (magyar vonalak), a magyar kir. államvasutak, a cs. kir. szab. kassa-oderbergi vasut (magyar vonalak) és a győr-sopron-ebenfurti vasut állomásai egyrészt és Bregenz álm., Buchs átm., St.-Margarethen átm. és Lindau átm., továbbá a svájci vasutak állomásai, végül a hadeni nagyh. államvasutak Basel, Schaffhausen, Singen és Konstanz állomásai között, másrészt való forgalomban egy általános B) füzet lép hatályba.

Ezen füzet kilométermutatói és szállítási határidő-táblák foglal magában mindama díjszabások és egyes díjtételek részére, melyek a fent jelzett forgalmi területre nézve ez időszertint fenállanak, illetve még a jövőben hatályba lépni fognak.

Ezen füzet kiadása által az alább felsorolt s jelenleg érvényben álló díjszabásokban foglalt összes kilométertávolságok és határidő-táblák hatályon kívül helyezettnek, még pedig:

- I. Az osztrák-magyar-svájci vasuti kötelékben:
 - a) IV. rész, 2 füzet (kivételes fadijszabás) érvényes 1894. évi június hó 1-től;
 - b) V. rész, 2 füzet (kivételes bordinjszabás) érv. 1890. évi május hó 1-től;
 - c) Kivételes díjszabás tojás szállításra, érv. 1893. évi február hó 1-től;
 - d) Kivételes díjszabás gyorsáraként szállítandó élelmiszerekre, érv. 1893. évi december hó 1-től;
 - e) Kivételes díjszabás aszalt gyümölcs szállítására, érv. 1893. november 1-től;
 - f) Kivételes díjszabás bizonyos áruvezikkek szállítására (ásványvíz, dohány- és zsiradék-küldemények), érv. 1895. évi február hó 1-től;
 - g) Kivételes díjszabás csúrok szállítására, érv. 1895. évi augusztus hó 1-től;
- II. Az osztrák-magyar-svájci dőlbadeni áruforgalomban:
 - II. rész, 2. füzet (osztályára és kivételes díjszabások), érvényes 1886. évi szeptember hó 1-től.

Ezen általános B) füzet a fei- és leadó pályák igazgatóságánál példányonkint 1 koronáért, 1 frankért megvehető.

Budapest, 1898. február hó 4-én.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága,
a többi részes vasut nevében is.
(Utánnomás nem díjaztatik).

TELEFON. 71

Sinhart Vilmos

díjjal kitüntetett és államilag segélyezett

festészeti műterme

Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. sz.

saját házában.

Ajánlja magát a hirneves klasszikus olasz, német, hollandi stb. műemkek kőpiáinak művészi elkészítésére.

Megrendelésre legyezöket, eredeti festői műveket készít:

pléhre, vászonra minden nagyságban a templom stýlájának figyelembe vételével. Templomok, kolostorok s plébániák részére stb.

Régi és szagatatott képek javíttatnak.

Készit: zászlóképeket, keresztutat, oltárképeket, Krisztus, Madonna s más szentképeket.

Arcképek fénykép utin életnagyságig. Utzéli kereszt-fák részére pléhre festett Krisztus testeket.

A képekhez készit stilszerű tölgyfa- s aranykereszteket a legegyszerűbb kiállítástól a legdrágább kivitelűig.

Kivánatra oltárképek, vagy keresztut megrendelésénél készséggel szolgálok vázlatokkal.

ÜZLETI HETI SZEMLE.

Gabona. Az időjárás a lefolyt héten is többnyire derült, száraz volt. Éjjel gyenge fagyot észleltek, de komolyabb panasz a mezőgazdasági állapotra nézve eddig nem merült fel. Külföldön enyhé volt az idő. A külföldi gabonapiacok nagyjára szilárd irányt követtek, anélkül, hogy az árjavulás lényegesebb lett volna.

New-yorkban következőkép alakultak az árak:

	febr. 5-én	febr. 11-én.
Buza februárra	102. 1/4	102. 7/8
„ májusra	96. 1/4	98. 1/2
„ júliusra	88. 3/4	90. 3/8
tengeri májusra	34. 1/8	34. 7/8

A kontinentális piacokon szintén csak keveset emelkedtek az árfolyamok.

Nálunk mindvégig szilárd volt a hangulat az összes gabonanemekre nézve. Valósággal kapkodták a készáru, különösen ami főforgalmi cikkünket, a búzát illeti. A határidőpiacon is jelentékeny ár-emelkedés állott be. Az egyes cikkekről a következőket jelenthetjük:

Buzából elkelt vagy 160.000 métermázsza, szemben a 13.354 métermázsányi heti hozattal. Az árjavulást bátran állapíthatjuk meg 50 krajczárban. A terménypiacon zárul a tavaszi buza 12.05 forinton, 12.13 forint után az őszi 9.34 forinton.

Rozs 5 krral javult árat tüntet fel. Mal-mok részéről jó keresletre talált és a nagy raktár-telek gyors elhelyezést nyertek. Helyben szép rozs 8.75—8.90 frtot ért el. A forgalom mintegy 8000 mm.-ra rug. Nyirvidéki rozsért Debreczenben 8.15 frtot engedélyeztek. Tavaszi rozs 8.68 frrtal, őszi 7.10 frrtal zárul.

Árpa jó kereslet mellett tartósan szilárd. Takarmányárpa hivatalosnál és gyárosoknál gyors elhelyezést talált. Teljes szemű áru drágábban volt értékesíthető. Hántolási és malatárpat 7—9 forint közt variáló áraon vásároltak. Állomáson átvéve a kínálat lényegesen gyengült és eladások csak szóró-ványosan jöttek létre. Takarmányárpa 6.60 frt jegyez.

Zabot a fogyasztók élénkven vásárolták és a forgalom meglehetősen nagy területet éltött. Az árak 15 krral javultak és jó hangulat mellett a 6.40—6.50 frrtal készsággal megadták. Tavaszi zab szintén szilárd, zárul 6.48 frrtal.

Tengeri északmagyarországi és ausztriai számlára jó keresletnek örvendett, ugyszintén a hazai fogyasztók is meglehetősen animot árult el. Örlési cölökra az ó-tengerit favorizálták. Egész-séges ó-tengeri 5.40 frtot jegyez, dohos áru szeszé-ge-tőlknél 5 frton nyert elhelyezést. Uj tengerit budapesti paritásra 5.15—20 frton vásárolták. Elkelt Mészölyön 4.75 frton. Gyomán 4.75 frton, Török-Szent-Miklóson 4.80 frton, Kisújszálláson 4.82 1/2

frton. Tengeri május-júniusra 5.32 frrtal zárul, július-augusztusra 5.41 frrtal.

Liszt és korpá. A lisztüzlet a lefolyt héten némi lendületet vett. A buzaárak újabb emelkedése a vevők egy részében vásárlási kedvet keltett s ugy a belföldön, mint Ausztriában is jöttek létre egyes üzletek ott, ahol a mal-mok kevésbé emelt árakat engedélyeztek, mint amennyivel a buzaárak feljebb mentek. minek folytán ezen üzletek persze veszteséggel jártak a mal-mokra nézve. — A finom liszt-árakat a mal-mok szilárdabban tartják, mert az üzem-megszorítás következtében a finom lisztkészletek erősebben megfogytak, a kereslet Ausztriából is valamivel jobb lévén. — A korpáüzlet változatlan. Goromba korpában folyvást nagyobb a kereslet s abban hiány van. Goromba korpában kereslet van délvidékről és Németországból is, sőt ez utóbbi helyről finom korpában is van már kereslet s csak igen kis árkülönbsözötteken mulik, hogy nem jönnek létre nagyobb eladások.

Árjegyzéki átlagárak:

	0	1	2	3	4	5	6
	19.60	19.30	19.--	18.60	18.20	17.90	17.40
		7	7 1/2	8	F	G	
			15.50	13.30	7.40	4.40	4.30

100 kilonként, szákontul, Budapestén szállítva.

Repceolaj. Változatlan árak mellett az üzlet csendes, kész és határidő áru jegyez nagyban 36.— forintot, kicsinyben 36.50 forintot métermázsáknál Budapestén.

Repceogócsa. Az elmúlt héten ismét élénk volt az üzlet e cikkben, ugy a belföld, mint kívitel-re is tömegesen érdeklődtek e takarmány után. ára ma nagyban 5.50 forint, kicsinyben 5.75 forint 100 kilogrammonként Budapestén.

Olajmagvak. *Káposztarepceben* a kínálat és fogyasztás csak oly gyenge maradt, mint az előző hetekben. Az árak 12.50—12.75 frt közt váltakoztak. Bánsági repcét elvételre kínálták és helyben átvéve 12.—12.55 forinton fizették. *Lenmag* finom minőségű áruban egyáltalában nem kínáltot. Néhány kocsi gyengébb minőségű áruért 9.50—10.50 frtot engedélyeztek. *Gomborka* iránt nem nyilvánuit nagyobb érdeklődés. Minimális forgalom mellett jegyez 11.50—12.50 frtot helyben. *Vadrepceben* a forgalom egészen stagnált. Az árak névlegesek és jegyez 5.50—6.50 frtot.

Hüvelyesek. A hüvelyesek után való kereslet a belföldi fogyasztók részéről élénkebb volt, mint az előző héten, míg a kíviteli üzletben az üzletmenet lanyha irányzatú volt. Borsó 8.50—9.50 frt. Lencse 14—16 frt. Köles 5.—, 5.25, oláhországi áru 5.25, 5.50 frt. Kása 9.25—10—11 frt. Kendermag 7.75, 8.— frt. Bükköny 6—6.50 frt. Muharmag 6—6.50 frt. Mak 30—32 frt. *Babban* e héten mindössze pár száz métermázsza volt a forgalom. Jegyeztetik: Torpebab Gyöngyösön 7.50 frt. Gömbölyübab Zom-borban 6.70 frt. Gömbölyübab Mohácson 6.60 frt. Barnabab Vácson 7.— frt. Banabab Kalocsán 6.— frt.

Zsiradék-áruk. Az idei évad küszöbén már is azt a szomorú tapasztalást méríthetjük, hogy a vá-gásokból nyert zsiradéktermékek még belföldi szük-segletünket sem fogják fedeztetni és ennél fogva külföldi terményárak behozatalára leszünk kényszerítve. Már tavaly is igen nagy behozatalunk volt disznózsírban (az 1896. évinél négyszerte nagyobb) és előreláthatólag ez idén nem lesz kisebb az im-portálendő mennyiség. A kis belföldi készlet és a külföldi árura vetett magas 16 forint vámnál fogva egyáltalán nem csodálkozhatunk azon, ha a zsira-dékárak folytonos emelkedést mutatnak. *Szabadka:* A kereslet igen élénk. a készlet azonban igen cse-kély, minélfogva az árak ismét emelkedtek. A ser-tésbevásárlás az állomány megvásárlása követke-zésben igen meg van néhezítő. Jegyeznek: szalonna pörkölt 51—52, nehéz 3 táblás 52—53, zsír 55—60 frt. — *Szeged:* A forgalom igen csekély. kínálat alig van. Az üzlet irányzata alig javult. Jegyeznek: disznózsír 54—55, nehéz szalonna 51—52, kőnyű 50—51 frt. — *Debreczen:* Az árak a múlt hét-hez képest alig változtak. Jegyeztek: szózott sza-lonna 57—58, hajt 62.—, zsír 58—60 frt. — *Budapest:* A kis kínálat következtében az árak igen szilárd irányzatot követnek és újabb ár-emel-ke-dés várható. Jegyeznek: Ia pesti disznózsír 55 frt. pénz, 55 és fél frt áru, 3/100 fehér táblaszalon-na 50 frt. pénz, 50.50 frt áru, 1/100 fehér táblasza-lonna 49 frt. pénz, 49 és fél frt. áru, 1/100 füstölt táblaszalonna 55.50 forint pénz, 56.50 forint áru. — *Bécs.* Nagy felhajts (8800 drb) mellett a piac szilárd irányzatot mutatott és az árak a múlt hét-hez képest egy krajczár javítást értek el. Zsiradék-áruk nem változtak és általában gyenge eladást jeleznek. A hét végéig jegyeznek: disznózsír 53.— forint, 3/100 fehér táblaszalonna 50—51 forint 100 kilogrammonként. Amerikai zsír kissé szilárdabban.

Likőrök és rum. Likőrökben a forgalom e héten kielégítő volt és rendelések elegendő mennyi-ségben érkeztek ugy budapesti, valamint vidéki piacokról. A *kivitel* csak néhány tétel magyar ó cognacot és szilvóriumot vásárolt. *Rum belföldi* daczára a magasabb szeszárakban változatlanul jegyeztetik; sőt egy nagyobb vidéki likörgyár 70 fokos rumot 46 frton kínál hérmintve Budapestre szállítva. *Angol rum* gyér üzletmenet.

Ecetzszesz. *Ecetzszeszben* e héten az üzlet-menet élénkebb volt és már néhány nagyobb kötés létesült a budapesti ecetgyárosok által 40 kron. hydrátonként 1898. évi szállításon. *Ecet* ligítva változatlan. *Essenzia* 10 hydrátos áru 5.50—6.— forint hektolitereként.

Vetőmagvak. A forgalom az egész vonalon ha nem is rendkívüli élénk, de mégis kielégítő. Vörös here (Löhere.) Az irányzat továbbra is szilárd. Gazdák nagy mennyiségeket vásárolnak, de óvatosan járnak el a vásárlásnál. Luczerna Az utóbbi időben beérkezett külföldi tudósítások meglehetősen hiteles adatokat tartalmaznak az utolsó évi termésről. Ezen adatok szerint Franciaország termésé nem nagy. Olaszországi is kisebb, mint az előző évben, Ma-

Hogyan írjunk ?

— A közönség a mi helyesírásunkról —

Az idegen szók helyesírásának az a módja, melyért Döczy Lajos az „Országos Hirlap”-ban pálcázát tört, nem csak minket nyert meg az újonnan alakuló táborba. Ugy látszik, az „Országos Hirlap” olvasóinak is tetszik az, hogy újítunk, avagyis megtartjuk a régiből a jót s a jó helyébe rosszat nem akarunk többé tenni: olvasóink helyeslik azt, hogy a nyelvi szabád kezelésében nem megyünk túl azon a határon, amelyet az újságírásnak tulaj-donképeni feladata von meg. Közönségünkől egész sor ilyen hozzájárulásféle érkezett és itt adunk egynehányat a nyilatkozatok-ból. Érdekes, hogy minden kérdés, mely a nyelvtannak csak egy részét érinti, alkalmas arra, hogy a gondolkodó em-ber távolabb eső dolgokat is asszociáljon hozzá. Ebbe a hibába legtöbbször beléiesik az irodalmi ember s a nyelvtudós is, tehát ne ütöközzünk meg azon, hogy a felszólalók legnagyobb ré-sze szintén így járt. Közöljük tehát a mellékes megjegyzéseket is, amelyek nem tartoznak ugyan az idegen szók helyesírásának kérdésé-hez, de rávallanak egy szomorú körülményre és egy örvendetes körülményre. Szomorú az, hogy nem minden nyelvi muzsikuskának jó a hallása és örvendetes az, hogy a nagy hangverseny-teremben ezt észreveszik.

Ime a felszólalások:

Döczy Lajos, az önök lapjában, egy igen régi óhajtasomnak felelt meg, bátran ostromozván azon kisebb-nagyobb tévedéseket s visszaéléseket, melyek

már-már megrontják tiszta becsületes magyar nyelv-ünket.

Teljesen egyetértek mindazzal, amit ö eddig mondott.

Rég fáj nekem az idegen szavaknak a magyar hangzás szerinti írása.

Szaktudományt legkevésbé sem negélyezek, de felemelt fővel állítom, hogy az anyatejjel be-szitt hangzatos édes magyar nyelvemet, annak igazi sajtáságnát ismerem, sőt érzem úgy, mint nem sokan azok közül, kik nyelvünket talán csak később tanulva, ma irodalmi tekintélyekül szeretnek tün-dökölni.

Csak azt jegyzen meg meg, hogy az orto-graphián kívül van más hiba is. Könyvelmüen ke-zelik például íróink az újabb időben a sem és se szokat is. „Se a sok évés, se a koplalás nem egész-séges.” Ez határozott hiba, mely a nyelv épségének árt. Jól ez csakis így van: „Sem a sok évés, sem a koplalás nem egészséges.”

A „se” szócska helyesen csak parancsoló for-mában használható, így például: „Se ne veszekedj, se ne verekedj!”

Idézhetnék igen sok példát az egy szónak szükségfelett bő, s a nyelv eredetiségét erősen sértő használatára is, de ezen hiba, mely nyelvünk-nek egyik legsajnálatosabb germanisatioja, oly álta-lános ismert, hogy erre példák idézését is feles-legesnek tartom. Csak kérem, hogy e visszaélet igyekezzünk mindnyájan komolyan kiküszöbölni. Nem könnyű, de nem lehetetlen feladat. —o.—

Mi, a sajtó hűségés közönsége, élvezettel ol-

vastuk Döczy Lajosnak azt a néhány levelét, ame-lyet a hírlapírók megleckéztetésére, indirecte pedig a mi okulásunkra intézett Mikszáth Kálmánhoz. Szórol-szóra talán nem követjük ugyan az ö helye-írási tanát. Kellemesen hatottak ránk mégis e leve-lek, mert mi az utolsó időkben csak azokat a he-lyesírási zsúrítágotokot látjuk, akik pálcázát törnek minden *correct* felett és mindenütt a *korrekt* hívei.

Mert mi a *dezsónét*, az *apró Pót*, a *dzsentimént*, a *bulvárt*, a *fotelt* és a *szószát* még akkor sem írjuk, ha az egész akadémia, meg a Kisfaludy-társaság is mellette kardoskodik.

Mivel a mi bizalmunk a nagyokban, és a jó-hiszemüségünk velük szemben nem megy túl azon a határon, a mely tőlünk a nevetséget el-válaszja. **Kemény Ödön.**

Döczynek igaza van, de nekem még továbbí kifogásaim vannak. Egyetlen szórakozásomat, az olvasást, egy évtized óta azzal keserítik az ír urak és hölgyek, hogy teletömik szép magyar nyelvünket ha kell, ha nem, mindenféle idegen szóval.

Még mostanig csak reméltem, hogy kerül valaki, aki kiseprí (hogy ne mondjam: kiseprűz) ezt a sok haszontalan idegen sallangot, de most vége minden reményemnek.

Szomoruan tapasztaltam, hogy a tekintélye-sebb írók egyike észreveszi ugyan a bajt, de csak a szók helyesírása érdekében szólal fel, de másképen acceptál mindenféle idegen *bourgeois*.

Nem vagyok végtéken türelmetlen és nem tartozom azok közé, kik bármilyen erőszakos kifeje-

gyarországnak tudvalevőleg egyáltalán nem volt ter-
mése, ellenben Amerika ugy látszik, egy kiapadhat-
lan forrás, mert még jelenleg is napról-napra nagy
mennyiségű érkezik Amerikából az eurpai ki-
kötőhelyekre. Ezen beözönlésnek nem marad el a
hatása, mert máris egyes tulajdonosok 100 kilon-
ként 4-5 forinttal leszállított ajánlatot tesznek. Balta-
zártnak tartósan jó a kereslete és a jelenlegi áraknál
könnyen elhelyezhető. *Takarmányrépamagból ép-
egy az impregnáltak, mint a jó kereskedelmi áru-
nak, igen kielégítő kelendőse van, míg 2-3 éves
mag az árucsockedésnek nem birt ellentállni, 100
kilónként 3-4 forinttal lett az eddigi jegyzéseken
alól ajánlván, de még így sem volt elhelyezhető.
Nyulzsupakát keresnek, muharmagot szintén.
Jegyzések nyersáruért 100 kilónként Budapesten:
Vörös löhere, uj 38-45 forint, Voros löhere,
múlt évi 34-38 forint, Luczerna, magyar, éves-mag
40-50 ft, Luczerna, francia, uj 68-73 ft, Lu-
czerna olasz, uj 45-55 ft, Baltacim 14-14.50
forint, Muharmag 5.75-6 ft, Bikköny 6-6.25 ft.*

Szesz. A bécsi igen szilárd kontingens nyers-
szeszek nem gyakoroltak nagy hatást a budapesti
piacon és míg Bécsben, a kontingens nyersszesz,
1-1.25 forinttal emelkedett, addig itt a szeszárak
egészben 1/2 forinttal drágábban jegyeznek. A vidéki
finomítógyárak közül főleg a kenővörmezői és Nyír-
bátori gyárak tettek elősőbb ajánlatokat és nagyobb
üzleteket is csináltak finomított szeszben. *Élesztő-
szesz szilárdabb és 1/2 forinttal drágábban jegyez-
tek. Mézőgazdasági szeszgyárak kontingens
nyers szeszt e héten 1/2 forinttal drágábban adtak
el és felső-magyarországi mezőgazdasági szeszgyá-
rosok 1-20 kral bécsi jegyzésen alól adták el a
nyersszeszt. Jegyzés 17.8-18.3 forint azonnali
szállításra. A kontingens nyersszesz ára Bud-
pesten 16-18.25 forint. A kiviteli nehány tétel
finomított szeszt vásárolt. *Vidéki szeszgyárak
közül: Győr, Arad, Losonez, Nagyvárad 1/4, a töb-
biek 1/2 forinttal drágábban jegyeznek.**

Budapesti zárlatok e héten: Finomított
szesz 56. — 56.25, élesztőszesz 56. — 56.25, nyers-
szesz adózá 55. — 55.25, adózatlan 15.25 — 15.50.
Denaturált szesz 19.75 — 20. — Az árak 10.000 liter
fokunkint árdó nélkül börménté Budapest vasút-
állomáshoz szállítva, készpénzfizetés nélkül értendők.
Bécs. Kontingens nyersszesz e héten azonnal szállí-
tásra 19.70 frton kelt el. Zárlatjegyzés 19.25 — 19.75 ft.
Prága. Adózott triplőszesz 55 — 55.25 frton kelt el.
Adózatlan szesz 18. — 18.50 ft. Arad. Finomított
szesz nagyban 55.25 — 55.75 frton kelt el. *Ke-
nyésrép. Finomított szesz szilárd 56 forint, De-
naturált szesz 19 forinton jegyeztetik. Losonez.
Szilárd. Élesztőszesz nagyban 56.25 forin-
ton jegyeztetik. Temesvár. Finomított szesz fél
fonttal drágábban jegyeztetik. Trieszt. Kiviteli szesz
azonnali szállításra: 11. — 11.25 forint 90 százalék
hektoliterenkint tartályokban, szállítva.*

Pálinka. A pálinkázásban e héten az üzlet-
menet, dacára a magasabb szeszáraknak, nem volt

kiegítő, mert a nagyban kereskedők és likörgyá-
rosok még nagy készlettel rendelkeznek és a detail
üzlet gyér és nem volt kielégítő. *Törkölygátórná-
ban, törkölyrakiban, a forgalom valamivel jobb
volt előbbi 34.50 — 35 ft, utóbbi 84 — 85 ft 10.000
literfokunkint, kelt el. Uj szilvórium 53 — 54 frton
lett zárulva hordóstatul. Lepsiszesz 68 — 70 forint
literfokunkint.*

Vas. A lefolyt héten a nyersvas üzletre vonat-
kozólag lényeges változás nem állott be. Az irányzat
enyle, a kereslet nem a legkielégítőbb, bár normalis
kötések naponta eléggé kötöttek, csakogy ezek
nagyobbra határidőre szólnak. Budapesti helyi
árak 100 kilogrammonkint készpénzfizetés mellett:
magyar nyersvas 4.45 — 4.65 ft. Bessemer nyers-
vas, 4.65 — 4.75 ft, witeowitzi nyersvas 4.50 —
4.60 ft. Pél nyersvas 4.20 — 4.30 ft. Ócska vasak;
nehézebb darab vastörmelek 3.30 — 3.40 ft, könny-
szábu darab vastörmelek 2.90 — 3. — ft, elégett önt-
ött vastörmelek 1.50 — 1.60 ft, elsőrendű öntött
vastörmelek 3.70 — 3.80 100 kilogrammonkint kész-
pénzfizetés mellett.

Gyapju. A külföldi javult irányzat üzletünkre
bizonyos mértékben kedvező befolyással volt s ha
nem is az árban, de az élénkebb keresletben kife-
jezésre jrtott. A kötések vontatva jttek létre s a
mintegy 900 bált tevő eladott mennyiség inkább a
revőkire uezve előnyös áron keltek el. Fizettek: go-
ronba tavaszi gyapjuért 89 — 91 forintot, vékony-
szábu lácskai gyapjuért 88 — 89 forintot, középminő-
ségű egyvirelített 103 — 115 forintot, jó középminő-
ségű egyvirelített 121 — 125 forintot, középfidom
egyvirelített 173 — 174 forintot, zsiros gyapjukért
50 — 51 forintot.

Petroleum. A hidegebb időjárás a hét elején
a forgalmat még fentartotta ugyan, de most már
a „campagne” ugy látszik, végleg idő előtt befeje-
ződik. Most a forgalom a tavaszi minimumra szállt le.
Ezáltal az árak egy negyed forinttal estek ugyan,
de azért vételekdv még most sem mutatkozik. Van-
nak olyanok is, kik a tavaszi szükségletet már vi-
zen gondolják elszállíthatni és új rendelkezvényeiket
visszatartják az utolsó pillanattig.

Nagybani jegyzések: A kőolajfinomítógyár,
fiunei egy csillagos (amerikai) petroleum: 21 — ft.
Három csillagos (oros) petroleum: 18.25 ft.
Brassói prima: 15. — ft. — A magyar petroleum-
ipar részvénytársaság: Császár olaj: 24. — forint.
Egykeresztes petroleum: 19.25 ft. Orosz három-
keresztes petroleum: 18.25 ft. Két keresztes pe-
troleum: 16.50 ft. Budapesten, 100 kilogramm
tisztá súly után, netto tara, hordóval együtt (ingyen
hordó). Világos hengerolaj I. számú: 492 — forint.
Sötét hengerolaj II. számú: 30 ft. Könyvű gép-
olaj III. számú: 16. — ft. Nehéz gépolaj IV. számú:
19. — ft. Kőveo olaj (tisztító olaj) X. számú:
12. — forint. Kőveo (nehéz) fajsulya (0.905).
XI. számú: 14. — ft. A.X. és XI. számú olaj fény-
telen minőségben: egy és 1/2 forinttal drágább. —

Budapesten, 100 kilogramm tiszta súly után, tonet
tara, ingyen hordóban, per cassa, 2 százalék ár-
engedménnyel. Orsovai Standard White (Salon)-
petroleum: 16.50 ft. Az Apolló ásvány-olajgyár-
részvénytársaság árai: Liliom-császár-olaj: 23.25
ft. Egy sziv-petroleum: 17.50 ft. Csillag-kereszt
16. — ft. Lampaolaj: 13.50 ft Budapesten, netto
cassa 100 kilgramkint, ingyen hordóban, 20 száza-
lék tara. Apolló III. számú gépolaj: 18.50 forint.
Budapesten, 100 kilogrammonként, hordóval együtt,
netto tara, per cassa 2 száz. árengedménnyel vagy
váltóval négy hónapra. Egyes hordók 25 kral drá-
gábbak. Üres petroleumos hordók ára: 2.05 forint.
Üres olajos hordók ára: 1.30 ft. Ásványolajok:
Jöllehet az orosz nyersanyagból készült olajok igen
keresettek, főleg a galiczi olajok könnyebb minőségei
elősőbb áraikkal már is erősen tért hódítanak. —
Hengerolaj (magas gyuladási fokkal): 26. — forint.
Igen nehéz gépolaj (fajsulya 907 — 910) 24. — ft.
Nehéz gépolaj: (905 — 908) 22. — ft. Könyvű gép-
olaj (900 — 902) 20. — ft. Orsó olaj (900) 15. — ft.
Tisztító olaj (885) 13. — forint. Vulkan-olaj: 10. —
forint. Budapesten, 100 kilogrammonkt. en ingyen
hordóban, netto tara. Nem orosz nyersanyagból
gyártott olajok a minőség szerint két-negy forinttal
elősőbbak.

Konzervek. Hamburg, február 12. Ananász.
Egészséges áru már kevés van a piacon s
ennek ára 5-8 márkával emelkedett. Szinga-
porei: 100 darab 1 kilós doboz 50 márká;
detto 1 1/2 kilós doboz, 58 márká, Gadeloupe 100
darab 1 kilós doboz 100 márká, Saint-Miquel per
100 kilogramm 240 márká. *Tengeri rák:* 96 do-
bozos láda, a 1/4 kilogramm 60 márká, detto 48
darab 1/2 kilogramm doboz 52 márká. *Lazacc* 48
dobozos láda, a 1/2 kilogramm 9.50 — 10 márká,
detto Diaphane 12 doboz a 1 kilogramm 6.75 — 7. —
márká. *Szarvasgomba:* Perigord legjobb minőség
10 darab 1/2 kilogrammos doboz 65 márká, szárit-
tott, per kilogramm, 14 márká. Bécs, február 12.
Haring: P. A. F. per 1/2 tonna 33 1/2 forint, norvég
áru, prima 1/2 tonna 25 forint, elvámoltan. *Sardella:*
belföldi 2 kilós dobozban 4 forint, 5 kilogrammos
dobozban 4.50 forint, 2% cassa-sconto. A hangulat
nyomott. Külföldi áru ab Trieszt: *Brabant* 1894-es
97 márká. 1896-os 96 márká, 1896-os 90 márká,
1897-es 78 márká per 30 kilogramm. Németalföldi
áru, elvámoltan: prima 800 — 850 darabos tonna,
29.50 márká, kiválasztott, 725 — 750 darabos 33
márká, superior 650 — 675 darabos 37 márká.
Kicsiny, prima 950 — 1000 darabos 27.50 márká,
ihlehesing 24 márká. *Sajtok:* Viktoria 20 — 30 kilós
darabokban, per kilogramm, 2.40 márká; Chester
7 — 30 kilós darabokban, per kilogramm 2.30 márká.
Stilton 4 — 6 kilós darabokban, per kilogramm 3.80
márká; Roquefort 2 1/2 kilogrammos darabokban 2.30
márká. Edam 2 kilogrammos gömbben 1.50 márká,
hollandi tejszin, per 10 kilogramm 20 márká, svájci
per 10 kilogrammos 18 márká. Parmesan per 10
kilogram 18 márká.

zést szivesen fogadnak, csakogy magyar legyen.
On nem szabár, képletesen legyén kifejezve, tudom,
hogó nem csak egy időben, de egy ajton jttek be:
aesthetica, poetica és retorica; a költészetan és
szónoklattan kedveért nem mondanám soha „szép-
tán”, meglegszem aestheticával, de van reményem,
hogó még idővel arra is kerül magyar szó. *Vagy
talán lenne ilyen gazdag a mi nyelvünk, ha min-
den tehetségükkel nem iparkodtak volna elődjek,
tisztelt írói nemzedék, azon, hogó kiútsák az ide-
gen szót? Hisz: akkor ma is „just, uzust geometriát
és grammaticát írának.*

De ugy tesznek önök: is, mint a férfiek és
családapák: verik a mellüket. Minden férj és csalá-
dapapa, remegve gondol rá, hogó ha lánya vagy
neje a színészetért kezdene rajongani; myakra-főre
szidják a színésznőket. — de azért nem nagyon
haragszanak rájuk.

Az írók is mindig szidják a német sögort, de
azért szaladnak utána. Mert ez csak a németek
utánzása, no, meg a román testvéreké; azoknak az
irodalmi terméke, minél elegánsabbnak akar lát-
szani, annál jobban tele van francia szóval. Más
nemzet íróinál ezt nem tapasztaltam.

Ha már most még tovább is ilyen szépen
haladnak, elérkezik az az idő, hogó mikor
Aranynak vagy Tompának a költeményei egy újabb
kiadást érnek, hatalmas vitatkozásra fog alkalmat
adni és nem kevesebbről lesz szó, mint arról, hogó
meg hagyják a költeményeket az ósdi kifejezések-
ké, vagy le-e fordítsák divatos magyar nyelvre? *Természetesen az újítók fognak győzni és ilyen köl-
teményeket fogunk olvasni.*

Sürü sönbre a night,
Dühöng a dök wind, —
Bon, Budavárunk hoch
Tornyán az érczi cog
Csikörög sharp.

Vagy:
Vagy si elult s többé retour nem...
A joyfool ének s alte kedvetelek;
Hegyen a Lied schmerzenreich merengő,
My children csak énekeljetelek!

Nagy-Ajta K. Benedek Vilma.

Köszönettel, elismeréssel adózunk Dóczinak
számosan, állásfoglalásáért a hirlapirodalmunkban
lábrakapott amaz izléstelenséggel szemben, hogó az
idegen szökat magyares irással teljesen kivetkőzte-
tik eredeti jellegükből. Tökéletesen igaza van, ami-
kor az idegen szökat illetén eltorzításának egyrészt
jogosultságát, másrészt állítólagos practicus-előnyeit
kétségbevonja, amikor a jó izlés, a nyelvérzék, az
etymologia szempontjából kárhoztatja ez újítást. És
ki merné tagadni, hogó fején találta a szöket, ami-
kor ez izléstelenség rugóját kutatva, ama feltefés-
nél állapodott meg, hogó az nem más, mint a jó
magyar becvségy tulhajtása oly irányban, hogó
mindent ki tudunk fejezni az idegenség színe nél-
kül, hogó irásunk mindenben, még külsőleg is
magyar legyen.

Dóczy azonban nemes felbuzdulásában itt-ott
egy pillanatra eltér tulajdonképeni témájától és
gáncsolja azt; hogó az írók és a sajtó egyes szá-
vakat nem igazi értelmükben használnak. Így pél-
dául helyteleníti azt, hogó az ural-t dominál érte-

lemben használják, holott az, szerinte, ennek ellenkező
ét jelenti. Ez az állítás — őszintén szólva — csodál-
kozásba ejtett, mert az ural-nak ilyen jelentésérő
eddig mitsem hallottam és nagyon lekötelezett volna
Dóczy, ha ez állítását egy-két oly példával illus-
trálta volna, melyekben az ural az általa
vitatott értelemében szerepel. Számtalanszor találkoztam
az ural szöval és pedig nem „kontárok vagy
elmaradottak”, hanem igen előkelő, modern írók
munkáiban és mindenkor a dominál értelemében és
viszont egyfelfénegyszer sem az ellenkező értelem-
ben. Az ural alánya — és tárgyánál az alárendelt-
ségi viszony — mint az átható igéknél általános-
ságban — az, hogó a tárgy van alája rendelve az
alanyának. Ha például azt mondom: „a játékost
uralja szenvedétye” (ezt elbeszélésekben, regények-
ben gyakran olváshatni), akkor itt a szenvedéty (az
alany) úra a játékosnak (a tárgynak).

De ha az ural a dominálnak ellenkezőjét
jelenti, akkor az talán ebben a példában van he-
lyén alkalmazva: „az inas uralja a grófat”, ahol
természetesen az alányt rendeljük alája a tárgynak.
Hát ez a helyes alkalmazása?

Egy másik megjegyzésem Dóczinak azon állí-
tására vonatkozik, melynélfogva a moral szó nem
latin, hanem francia eredetű.

Már pedig a magyar ember így beszél: „Majd
meganitlak móresre”. Tehát ez latin van bizony.

b. h.
Igenis, ez a helyes alkalmazása. Dóczyinak igaza
van. Majd én uralom kendet? — dörmög a magyar
parasztasszony, mikor a veje különös tiszteletet követel
Szerk.

MINDENFÉLE.

A czár trófája. A história elhallgatta, hogy melyik czár volt ennek a történetnek a hőse, ami elég kár; de hiába, már nem lehet segíteni a dolgon. Denique, a cár hosszabb gyalogos kirándulásra ment hadsegédével. Teljesen incognitóban mentek, lehet, hogy a kirándulás célja sem kívánta a czári pompát és kíséretet. Egy helyen széles folyó állta útjukat. Sebes folyásu volt, övig ért a vize, hid azonban nem volt rajta. A helyzet igen komoly. A czár egyszerre megpillant a közelben a tulsó parton egy parasztot és odakiált neki:

- Hé batyuska!
- No, mi lesz?
- Gyere ide!
- Neked annyi ide, mint nekem oda!
- Okos ember vagy, fiam! Épen azért kellesz, hogy átvigyél bennünket!
- Mit fizettek?
- Fejenként tíz rubelt.

Erre aztán összeszedte magát a muzsik és odavánszorgott. Átmegey a vizen, a hátára veszi a czárt, átviszi és leteszi a tulsó parton. Aztán újra átmegey a hadsegédért. Mikor már a víz közepén voltak, a czár odaszól a parasztnak:

- Husz rubelt kapsz, ha beledobod a vízbe azt az urat. A muzsikuak volt annyi esze, hogy várt, hátha többet ígér a másik, hogy megmeneküljön a víztől. Meg is szólalt a hadsegéd:
- Ötvenet adok, vigyél át.
- Százat kapsz, dobd bele.
- Kétszázat, csak vigyél már.
- Ötszázat, dobd a vízbe.
- A paraszt csak várt.
- Nyolczszázat, hanem ereszszed már a vízbe!
- Ezer rubel ulti a markodat, ha rögtön átvisszesz, szolt a hadsegéd kétségbeesve.

A czár már megelégette a tréfát és abbahagyta a licitálást. A hadsegéd azerencsésen partra jutott és kifizette a parasztnak az ezer rubelt. Természetesen a czár pénzből.

Örnagyi rang egy dollárért. Virginiában az állam kormányzója egy idő óta valóságos ostromnak volt kitéve az állam előkelőbb polgárai részéről, kik „hivatalból“ örnagyok óhajtanak lenni. Nem volt nap, hogy 10—15 ily folyamodvány be ne érkezett volna. Miután pedig a kormányzónak csak 18 örnagyot szabad kineveznie, az állam első embere akkép oldotta meg a gordiusi csomót, hogy a mult hét folyamán egy új törvényjavaslatot készítettett, a melynek értelmében minden józanéletű és tisztességes ember, ha bármely békebirónál lefizet egy dollárt és megesküszik, hogy hivatalának hűségesen megfelel, megkapja az örnagyi diplomát egész életére. A folyamodónak különösen arra kell esküt tennie, hogy *párbajozni nem fog.*

Milliomos csavargó. *Paducahban*, mult héten halt el az Amerikaszerte híres *James F. Berry*, a milliomos csavargó. Az elhunyt arról volt nevezetes, hogy habár dollárjainak számát sem tudta, tehervonatokon beutazta az egész Egyesült Államokat. Mindig a csavargók társaságát kereste s ha azokból talált egy csoportot valamely város végén, királyi módon megtraktálta őket; ily alkalomkor csakis pezsgőt ittak. Berry csak a mult évben nősült meg, az esküvőre csakis csavargókat hívott meg, felséges lagzit csapott, a lakoma után feleségét otthagya s csavargó pajtásaival egy tehervonatonszökött. Felesége pert indított ellene s minden vagyonát lefoglaltatta. Berry halálát a sok ivás okozta; miután pénzéhez nyulni egyelőre nem lehet, holttestemét a szegények temetőjében temették el.

A marczipán. Ki gondolná, hogy a marczipánt, ezt az egyre dráguló és finomított süteményt iséges időkben készítették először? Pedig úgy van a dolog. 1407-ben olyan hideg nyara volt Szászországnak, hogy a gabnafélék mind tönkrementek. Ennek következtében aztán annyira megdrágult a kenyér, hogy egy diónagyságu darabka három fillérbe került. Ezeket a háromfilléres kenyereket, — mivel először Szt.-Márton napján készülték, — *Marci panis*, Márton kenyérének keresztelték és azután is minden esztendőben megsütötték Márton napjára. Bőséges időben mindig finomabban készítették s ma már,

491. év utáninom sütemény lett belőle. Ez a marczipán története.

A trónörökös rumja. A német császár még trónörökös volt, mikor ez a kis történet a berlini udvarnál megeseit. *Frigyes Vilmos* császárnak eszébe jutott egyszer, hogy belepillantson az udvari háztartás költségkönyveibe. A könyvek lapozgatása közben föltűnt neki, hogy minden napra be van jegyezve: *egy üveg rum a trónörökös részére 13 márka*. Tüzetesebben átvizsgálta a könyveket és kiséjtötte, hogy ez a tétel két és fél év óta fordul elő naponként. Szeget ütött fejébe a dolog és magához czitálta a trónörököst.

— Mit jelentsen az, hogy te két és fél óta naponként egy üveg rumot hozatsz tizenkét márkáért?

— Én? — kérdezte felelet helyett a trónörökös. Dehogyn hozatok, semmit se tudok semmiféle rumról.

— De hiszen be van írva a kiadási könyvbe! Nézd csak.

Itt van. Először 1879. január 30-án vezeték be.

A trónörökös megvakarta az üstökét, kicsit gondolkodott, aztán örömmel kiáltott föl:

— Igen, emlékszem már! Rosszul éreztem magamat és valami speciális rumra volt szükségem. Akkor az egyszer hozattam egy palackkal.

A császár maga indított vizsgálatot ebben a dologban, és kiséjtö, hogy valósággal úgy volt, a hogy a trónörökös mondta. A visszaélés elkövetőjét nagyon szigorúan büntette a császár és egyáltalán sok változtatást okozott ez az eset az udvari személyzetben.

Vasutak Egyiptomban. Az egyiptomi vasúthálózat kiépítése és Szudánba való folytatása most foglalkoztatja az angol-egyiptomi hatóságokat. Az egyik terv szerint először az Abu-Hamed-vonalat akarják Barberen és Szuakimon át Berberig folytatni, azután a Berber-Chartum-, esetleg a Kassaala-Szuakim-vonalat kiépíteni. A társaság, mely e vonalakat építené, állandó évi összeget fizetne a szudáni kormánynak. A másik, esetleg az alábbival egyesített terv szerint az Abu-Hamed-vonal Vadi-Halfáig lenne kiépítendő és pedig a kormány által egyszeres-mindenkorra fizetendő 200.000 fontnyi összegért. E vonalak pénzügyi keresztülvitelét valószínűleg az az afrikai vasutépítésben már érdekelt angol társaság vállalja magára, mely kizárólag afrikai üzletekre 3 millió fontnyi alappal rendelkezik.

A Sartory-leányok.

Sartory Péter tíz esztendővel ezelőtt még kefekötő volt; de nem olyan kefekötő, aki megissza, amit keres, hanem olyan kefekötő, aki féltérakja a garasokat és folyton gyarapszik.

Az 1885-iki kiállítás alkalmával a szerb király kinevezte őt udvari kefeszállítónak, nem csoda tehát, ha ilyen kitüntetés után népszerű ember lett a VIII-ik kerületben. A „Hazafiság a nemzetiségnek“ asztaltársaság alelnökének választotta; az „Önkéntes tűzoltó-egylet“ pedig rábizta a szíjattyu-parancsnokságot és mivel a zenéhez is értett s elég gömbölyű természet volt, a közbizalom az aggharcszok bandájának élére állította őt.

Mikor a kefekötést megunta és egy kis tőkét gyűjtött, abbahagyta a mesterségét és háztelkekkel kezdett spekulálni Sartory Péter. A spekuláció elég jól beütött. A kerület iparosai csodálattal tekintettek az élelmes kefekötőre. Kritikus esetekben az ő szava döntött; ő utána ment a polgárság zöme; a képviselőválasztások alkalmával ő vitte a párt lobogóját, népgyűléseken őt kívánta hallani a nép és a városzházán is nagy befolyásra tett szert.

De mindezekre nem igen volt büszke; egész belefásult a nagy dicsőségbe; az ő boldogsága, szemefénye a három leánya volt, a három Sartory-bimbó; pedig nem voltak azok szépek és nem voltak is fiatalok. *Mariska* pisze volt és a königraetzi csata napján született; *Erassikét* megezte a ragya és a szedani kapituláció idején látta először nyilani az ibolyát; a legfiatalabb, a csepűhaju *Juliska* pedig a Tisza-féle fuzió napján ünnepelte születése évfordulóját.

Az elsőnek a keresztapja *Steiger Gyula*, a másodikiké *Tenczer Pál*, a harmadiké pedig *Polónyi Géza* volt. Három ilyen koma elég biztosíték arra, hogy Sartory Péter bejusson a városatyák díszes sorába. Be is jutott és ott ült ő a közgyűlési teremben, szavazatával támogatva a komái indítványait.

Azonban Sartory Péterné zugalódni kezdett, hogy férje a közügynek áldozza fel drága életét.

A mult év őszén végre így szolt az asszony: Hej, Péter, Péter! te vagy az oka, hogy pártában maradnak a leányaid.

Péter ur felpattant erre a vádra és ekként csattant vissza: Na, jól van! Hát meg fogom mutatni, hogy két hónap alatt anyós lesz belőled!

Ettől kezdve otthon ült Sartory Péter. Terméit megnyitotta az ifjuságnak s minden szerdán jourokat rendezett józsef-körúti palotájában.

A választások előtt volt ez.

A jegyző és fogalmazójelöltek csak úgy toltak a Sartoryék jourjára; mert tudták, amit tudni kellett, hogy az ex-kefekötő nagy befolyásu férfit az szava súlylyal bír a tanácssteremben.

A fekete zongora folyton csegett bongott s a jó fiuk rogyásig táncoltatták a kefekötőcontesseket. Há futt, ha esett, megjelentek a mulatságon nemcsak a VIII-ik, hanem a főváros tíz kerületének összes gavallérai, kik városi hivatal után sóvárogáltak.

A Sartory-leányoknak minden este öt-hat fogalmazó- és jegyzőjelölt vallott szerelmet, úgy, hogy biztos kilátás volt a jegyváltásra.

Sartory Péterné már meg is csináltatta a kelegyőt a leányoknak, hogy ne kelljen sokáig várni az esküvővel, hisz úgy is eleget vártak szegények.

A mult hónapban a jegyzők közé be is került egy pár vő-jelölt, a napokban pedig a fogalmazók közé protegált be néhány nyalka legényt a leendő após. Váltig is dicselkedett vele, hogy azok az ő fia!

Sartory Péterné boldogan omlott férje karjai közé és bűnbánólag így sóhajtott fel: Öregem, boccás meg; igaztalan voltam hozzád; te a legjobb apa vagy az egész Józsefvárosban; te egyedül csak a családodnak élsz.

Péter ur önérettelűt tötöte fel a fejét s kab-lére ölelve leányait, könyezve zokogá: Na, kedvöz ezicziám, hát mikor tudom én azt meg hivatalosan, hogy melyik székes fővárosi tisztviselő rabolja el az én boldogságaimat?

A három leány egyszerre pirult el és egyszerre suttogá:

— Szerdán.

A legközelebbi szerdai jourra aranysegélytú kártyával hitta meg az ifjúságot Sartory Péter és neje.

Lázás sietséggel folytak az előkészületek. Az ebédli asztala majd lerogyott a drága ételek és italok súlyyától. Pityke szemü halak farkas szemét néztek a nagy ollóju tengeri rákokkal; fáczának arany tollas fejei ragyogtak a tálakban; francia pezsgők vaskos természetű üvegekben guggoltak a hűtővedrek öblében és a cigánybanda is gyantázott már a szegletben.

Most lesz, ami még nem volt; ma fognak nyilatkozni a hivatalba cseppent fiuk; ma válogat közölök a papa meg a mama és csak a legérdemessebbek jutnak be a családba.

Este nyolcz órára hitták össze a társaságot. A leányok szive úgy dobogott, mint az ébresztő óra rugója; a mama hajfürtei között rezgett, remegett a rózsaszínű strucztoll; a háziur is izgatott volt és váltig mondogatta, hogy mégis csak kicsi ez a terem annyi gavallérnak.

Mult az idő. A 8 órán rég tudócczent a mutatá; már a kilenczet is elkongatta a Józsefvárosi törönyban a kalapács. A flakkerek szeltáre robottak a széles körúton, de egyik sem állt meg a ház előtt. Végre tíz óra tájban, haját borzólva így szolt Sartory Péter: Asszony! Vedd ki a strucztollat a hajadból; ezek a hálátlan fickók az én hátamon keresztül jutottak kenyérbe és mégis cserben hagytak. Na de lesz még választás hat esztendő múlva!

A három leány utána sóhajtották az öregnek: — Lesz még választás hat esztendő múlva!

KÉT ASSZONY

BARANCZEVICZ SZ. KÁZMÉR REGÉNYE

oroszról fordította SZABÓ ENDRE (25)

— No meglehet, meglehet, egyezett belé Sztepanics Péter jólelkűen mosolyogva. meglehet, Vjruska. Nem merek veled vitatkozni. Neked könyved van hozzá. De hát most? Nincs már semmi veszély? Mi?

— Semmi. Most már én fogom őt és a gyermeket ápolni.

— Igen? Hát értesz te az ilyenhez?

— Hogyne? Ivanovna Lynbov is el fog jönni naponta egyszer.

— Ti tudjátok, hogy kell, mint kell, — egyezett belé alázatosan Sztepanics Péter. — mert én semmit, de semmit sem értek ehhez.

— Most Ivanovna Lynbov hazamegy, — mondá Vjéra. — s én fogok Nágya mellett hálni. Pelágejával majd beviszünk nekem egy ágyat.

Együttal ráparancsolt Sztepanics Péterre, hogy menjen aludni s ez ennek is alázatosan engedelmesskedett.

VII.

A Vyborgi-városrészen, egy eldugott utcában, százados fákkal ékeskedő kert közepén, állt egy nagy, uri stílusú faház, utánzótt oszlopokkal, melyek egészen hozzá voltak ragasztva az épület homlokzatához, két meztelen Amorr-al a homlokzaton, melyek játszó helyzetben tartották két oldalról egy, az idők fogától megrágott családi czimert. Ez utóbbin és az erkélyről a keribe lenyúló terasszon kívül, a ház semmivel sem különbözött a két szomszédjától, amelyek szintugy fából épültek és régiek voltak. Az egyedüli, ami a házat feltűnővé tette, az a nagy hozzátartozóság volt, mely a sétaterten kívül még egy nagy darab elhanyagolt, veteményes kertből állt. A szomszéd házak emeletéről egészen be lehetett látni ezt a gazzal benőtt kertet. Némely vállalkozó szellemű emberek ajánlatot tettek a kert urának, hogy megveszik azt tőle s házat építenek rá, majd hogy bérbeveszik faraktárnak vagy zöldségtermesztésre, de a föld gazdája nem állt alkuba az ilyenekkel, s inkább engedte, hogy a szomszéd gyerekek oda járjanak játszani. Ez utóbbi körülménynél fogva a kerítés kiskapuját sohasem zárták be, s a gyerekeken kívül a kóbor kutyák is szabadon cizkázhattak ottan. Betért oda néha egy-egy meszterlegény vagy gyári munkás is a korhely-hétfőkön s ott heverészett a gyöpön.

A gyerekek, ha kedvökre kijátszották magukat, oda lopakodtak a sétatert kerítéséhez s beleskelődtek a nyílásokon. Egyszer egy környékbeli csizmadia fia, Fegyka, nagy felfedezést tett, egy embert látott, aki a kerítést autak egyikén fel s alá járt. Az erről azonnal értesített gyerekek abban hagyták a játékot s oda futottak a kerítéshez, hogy személyesen győződjenek meg a Fegyka híradásáról.

A kertben csakugyan egy ember járkált. — Ember, fiuk, igazán egy ember! — szólt Fegyka, elragadtatva a felfedezés rendkívüliségétől.

— Ugyan ne kiabálj! mondá egy másik, Vászjka.

— Miért?

— Csak! ne kiabálj!

— Ne kiabálj, mert még elmegy! szólt egy kocsis fia, Szerjozsa.

— Nem megy az. Nem hallja. Vagy nem látod, hogy milyen öreg?

— Milyen fehér a haja!

— A szakálla meg milyen hosszú, de milyen fehér! — szólt egy házmester fia, Gunyka.

— És milyen hosszú ember, mint egy pózna! — jegyezte meg Fegyka.

— Mint egy gém!

— Mint egy bakter-torony.

— Hát te már láttál gémet?

— Hát te láttál?

— Láttam?

— Hol?

— No hát itt, ni!

Erre egy kis ütés hallatszott, de a kertben sétáló öreg ur annyira érdekelte mindnyájukat, még azt is, aki azt az ütést a bub-

jára kapta, hogy ez csak visszaigazította a sapkáját, aztán meg nagyobb kíváncsisággal kukucskaált be a kerítés nyílásán.

— Hát a szeme! ej, milyen a szeme — sottogta félénken Paláska.

— Fekete szeme van — jegyezte meg Fegyka.

— Szinte lángol! — sugta Paláska.

— Bizonyosan rossz ember! Hej, ha a kezébe kerülnek! He, Gyunyka, ha egyszer téged megfogna!

— Igazi manó!

— Nézd, nézd: tépi a falevelet.

— Megeszi?

— Nem, eldobja. Összetépi, oszt eldobja.

— Előbb megszagolja.

— Aztán milyen furesa kabátja van.

— Az nem kabát, hanem kaczabajka.

— Kaczabajka! Számár leány vagy!

Hát van hosszú kaczabajka? Minden kaczabajka rövid.

Paláska kételkedve nézett Szergejre, azután az anyja kaczabajkjára, mely most ő rajta volt és neki földig ért, aztán megrázza gúndör haját, mégis csak megmaradt a véleménye mellett, hogy az öreg ur kaczabajkában van.

— Ide jön, ide! hallatszott az általános sottogás és a gyerekek szétszaladtak a kerítés mellől. Csak az egy Fegyka maradt ott, az is csak azért, mert az egész környéken ürdöngösen bátor gyerekek tartották. De mentől közelebb jött az öreg ur a kerítéshez, annál jobban fogyott az ürdöngösen bátor gyerek mersze is. Ott hagyta a nyílást és messze el tartotta lábát a kerítésről.

— Szaladj, Fegyka! — hallatszott a pajtások tartózkodó sottogása.

— Szaladj!

— Ha megfog, kikapsz tőle.

— A kerítésen át megfogja a hajadat.

Fegyka nem felelt, csak a lábával intett, hogy ne haborgassuk őt.

— Szaladj el! — hallatszott újra az általános sottogó intés.

Fegyka, mintha megfagyott volna helyzetében. Szemtől-szemben állt vele az öreg s a kerítés mellett nőtt málnabokor bogvyót tépdelte és eszegette. Szemében nem volt semmi félelmetes, ellenkezőleg: valami bánatosság, mely annyira fekköltötte az ürdöngős Fegyka bátorságát, hogy oda kiáltott:

— Bácsi, adj nekem is málnát.

Az öreg felnézett, körülnézett s rájövén, hogy a hang a kerítésen túlról jött, átnézett a nyíláson.

— Málna kéne, kis hunczut?

Hangjában nem volt semmi fenyegetés; ilyen hangon beszélt Fegykával apja, anyja s mindenki, aki szerette. Fegyka tehát nem ijedt meg, el sem szaladt, hanem vidáman válaszolt:

— Málna hát!

Az öreg letört egy málnával megrakott galyat s átdobta azt a kerítésen. Fegyka megkapta a galyat, de az odaugrott pajtásoknak sikerült a prédát kézrekeríteni s egy pillanat múlva a Fegyka kezében csak egy galy-törédé maradt.

Az öreg egy másik galyat is átdobott a kerítésen, kinézett a nyíláson s látta, mily gyorsan elbántak azzal is a gyerekek s lassan elindult visszafelé.

Járása szilárd, egyenes volt; feltartotta fejét s egész izmos testét. Mosolygott azon, hogy a gyermekek mily mohón neki estek a málnának. „Kis vadak! — gondolta magában — most csak a málna! De ha felnőnek, majd egyébre is oly éh-szomjjal fogják magukat velni.”

Ismerte ezeket a gyerekeket, ha nem is név, de legalább arcz szerint, ismerte mind-egyikök karakterisztikus sajátosságait. Hányszor figyelte meg őket észrevétlenül ablakából, épügy, mint a tudós kutató vizsgálja egy csöpp vízben nagyító üvegével a legapróbb organizmusokat. S ez volt neki egyetlen szórakozása, egyetlen foglalatossága már hosszú évek óta.

Bargyin Afanaszjevics Illés már rég megszokott minden összeköttetést az emberekkel és elzárkózott az ő régi házába. Valamikor gazdag gyáros és kereskedő volt, bár nemesi családból; eladta gyáraút, felhagyott a kereskedéssel és saját szavai szerint „kiment a vi-

lágból”. behuzódva ebbe a félreeső fészekbe. Ugy élt ott egy épen olyan zárkózott természetű házmesterrel, Nyikitával. Hiába kérdezősködtek a kíváncsiak Nyikitától az ura felől, csak azt felelte, hogy „ur, hát ur” és hasonlóképen beszélgetett az öreg Jelpidifor Inas is.

Eleinte, mikor az öreg így visszavonult, néha lehetett még látni a ház kapuja előtt vagy egy egyfogatú esinos magánkocsi, melyből cilinderekalapos fiatal ember ugrott ki, vagy egy kényelmes Landau-t, melyből köhögve szállt le egy podugrás öreg ur és zsinóros ruhájú hajdujától támogatva mászott fel a ház tornáczára, de idővel elmaradtak ezek a kocsik is.

Csend lakozik attól kezdve a Bargyin-ház magas, tágas szobáiban is. Csendben áll a régi, vörös fából készült butor, a nagy, hat ablakos teremben, csendben néznek le a falakról, kopott rámaikból, az ösök arczképei, széles ingfodraikkal, málnaszínű bekecseikkel; némán függ le a közepén a régi formájú bronz-esillár s csak ennek kristálysillengjei adnak néha harmonikus hangot, ha vagy a fal rengésétől, vagy a léghuzamtól lassan összeverődnek.

Mit esengenek azok? Talán annak a tündérszép fiatal leánynak az emléket síratják, akinek csodaszép arczképe ott van a dolgozószoba kandallójának márvány párkányán s a melynek eredetije, sok évvel ezelőtt, utoljára ment végig ezen a termen?

Ime, itt a szoba, melyben minden emlékeztet a fiatal leánynak utolsó jelenlétére. Ez az öreg ur dolgozószobája. A kandalló párkányáról szolid, sötét ruhában, mellén virágcsokorral néz le a fiatal leány arczképe. A sötét szattyánnal bevont karosszék, melyben a leány ült, most is abban a helyzetben van: kissé fölretolva s a puha szőnyegen még most is ott hever az a keztyű, melyet akkor el ejtett.

Tíz év mult el azóta. Afanaszjevics Illés akkor még egészen javakorabeli férfi volt; fekete hajában csak itt-ott mutatkozott egy-egy ősz hajszál, fényes fekete szemei, melyek mai napig is megőrizték csillogásukat, akkor még egészen tüzeseknek látszottak. Mily haragosan villogtak e szemek a leányra, mikor ez, izgatott, elhaló hangon, bátyjával a szörnyű hírt tudatta.

— Mi? Ismételd, amit mondtál! Talán rosszul hallottam, — szólt a felháborodástól remegő hangon,

— Nem, bátyám, nem hallott rosszul, — szólt halk, de szilárd hangon a leány — én őt szeretem.

— Kit? Kit szeretsz? Azt a megvásárolható szélesapót, azt a bohócot, azt a részeg publikum előtt komédiázó majmot?

— Én őt szeretem! — ismételte a leány, arczát eltakarva.

Afanaszjevics Illés felállt a székről, zajosan ellökte azt magától s elkezdett a szobában járkálni.

— Nem, — szólt aztán, — te tévedsz. Tévedsz! — kiáltott újra, rászögezve égő tekintetét a leányra, — egy komédiást, egy bohócot szeretni nem lehet. Egy embert, aki eldobta magától feleségét és gyerekeit, szeretni nem lehet! Te tévedsz! Térj eszedre!

— Én őt szeretem! — ismételte a leány, aki egy széles karszéken, egészen összenuzódva ült, reszketett s oly kicsinynek, oly sajnálatra méltónak látszott, hogy Afanaszjevics Illés kaczajra fakadt.

— Tévedsz, hazudsz! — mondá netvetve, — ez nem lehetséges. Képtelenség az, hogy az angyal megszeresse az ürdögöt a bányán a farkast. Hiszen neked félni kellene tőle, kerülni őt, mint a ragályt. Az ő jelenléte már magában szenny, az ő beszéde szitok, lehellete mérges. Hol tudtad őt meglátni? Ott, ahol olyanok szoktak megfordulni, neked nincs helyed. Hiszen én óvtalak téged ilyen találkozásoktól! Ki hozott benneteket össze? Ki szegte meg az én parancsaimat? Felelj! Hol láttad őt?

— Véletlenül találkoztunk, — felelt a leány halkán.

— Az utcán? Mikor a templomban jártál? Mikor sétáltál? Mi? De hol volt akkor Dimitrijevna, hol volt miss Elton? Felelj!

(Folytatás következik.)

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. február 12-én.

Main table containing financial data for various categories: I. Államadósság, II. Más közközesítők, III. Záloglevelek és kölcsönkötvények, IV. Elsőbbségi kötvények, V. Bankok részvényei, VI. Takarékp. részvényei, VII. Biztosító-társ részv., VIII. Gözmalomok részv., IX. Bányák és téglagy. r., X. Vasművek és gépgy. r., XI. Könyvnyomdák r., XII. Különféle váll. részv., XIII. Közleked. váll. részv., XIV. Sorsjegyek, XV. Pénznekem, XVI. Váltók árfolyamai (lára), XVII. Határidőre kötött értékp., and Leszámloló árfolyamok feb. 12-én.

A 4-vel megjelölt értékpapiroknál, melyek üzleti évre nem esik össze a napiári évvel, az osztalék az utolsó üzletévről vonatkozólag értendő.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, vasárnap, 1898. február 13-án.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Delután fél 3 órakor mérsékelt helyiárakkal:

Armány és szerelem.

Szomorújáték 5 felvonásban. Irtá: Scailler F. Fordította: Paulay E.

Személyek: Walter Ferdinánd, Kálmán, Lady Milford, Wurm Miller, Neje, Luiza, Zoófi, Komoróck, Szolga, Komoróck, Káta fél 8 órakor rendes helyiárak mellett:

Folt a mely tisztít.

Dráma 4 felvonásban. Irtá: Eche-garay József. A spanyol eredetből fordította: Pálthy Károlyi.

Személyek: Matilde, Enriquetta, Donna Dolores, Fernando, Don Justo, Don Lorenzo, Julio, Szolga, P. Márkus, Maróthy, Hevly, Keczeri I., Mihályfi, Borsenyi, Császár, Ivánfi, Nárcisz.

VÁRSZÍNHÁZ.

Zárva.

VIGSZÍNHÁZ.

Delután fél 8 órakor mérsékelt helyiárakkal:

Szöke Katalin.

Dráma regé 3 szakaszban, 6 képben. Irtá: Voss Kikbárd. Fordította: Makai Emil. Zenéjét szerelte Pitrich G.

Személyek: Az ifjú Halál, Szent-Katalin képe, Wörner Katalin, Gyuri (6 éves), Márton, Annuska, Magda, Tura, Huberné, Gruberé, Orvos, A Gyomor, A Gond, A Bánt, A Gyűlölet, Az alvás szelleme, Fáy Sz., Molnár, Lányó, Halasz, Bodnar, Rónai, Gerős, Cselka J., Varsányi, Makroczy, Nikó L., Balassa, Hunyadi, Rotstagi, Rathonyi, Gyöngyi, Komlósi.

Este fél 8 órakor: 601. szám, 801. szám.

Tina di Lorenzo—Flavió Andó és társulata.

harmadik vendégszereplése: Fedora.

Dramma in 4 atti di V. Sardou.

Személyek: Fedora, Sankareff, Tourris, Baronessa Oekar, Marca, Loris Ipanoff, Di Sissio, Greisch, Rouvel, Lourek, Buroff, Desire, Tehleff, Dmútri, groom, Cifillo, Ivan, Un Portinaio, Basilio, Boleslav Lasinski, Dottor Muller, Tina di Lorenzo, P. Pillo, A. Frigerio, I. Gaultier, D. Porro, Flavió Andó, V. Talli, U. Piperino, A. Salnafi, V. Frigerio, V. Frigerio, A. Falconi, A. Pílotto, A. Porro, G. Napoli, E. Pava, A. Rizzardi, C. Rissone, A. Falconi, V. Giurini.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Delután fél 3 órakor mérsékelt helyiárakkal:

A gésák

vagy Egy japán tehén története.

Knakes játék 3 felv. Irtá: Owen Hall. Ford. Fái J. B. és Makai E. Zenéjét szerelte Sidney J.

Személyek:

Hegnaln, Bronville, Cunningham, Grimston, Stanley, Downey, Bolton, Yun-Csi, Imári márk, Mimóza, Szentmiklóss, Ferenczy K, Odrý Z., Iványi A., Serly, Erdödy L., Fodor R., Sziklay K., Boross E., Vlád G.

Este fél 8 órakor rendes helyiárakkal:

Másodszor.

A könyvtáros.

Vigjáték 4 felvonásban. Irtá: Moser. Fordította: Follinus Aurél.

Személyek:

Marsland, Edith, leánya, Harry, Sarah, nevelőnő, Maydonald, Lothair, Diekson, asszony, Webber Eva, Gibbon, szabó, Róbert, könyvtáros, Woodford Patih, Annadal Leon, Mátrai, Aranys, Efrédy, Sz. Szadny, Szilágyi, Balla K., Borócsky, Szarvassy, Forenczy, Boross E., Székely, Odrý Szándor.

NEPSZÍNHÁZ.

Delután 3 órakor mérsékelt helyiárakkal:

Blaha Lujzaasszony mint vendég.

A tót leány.

Eredeti népszimű dalokkal 3 felvonásban. Irtá: Almasi Tihannor. Zenéjét szerelte Serly Lajos.

Személyek:

Gyarmathy János, Orszó, Belső Juli, Kospát, Lipták, Sári, Otsó Mária, Feculya, Hanka, Híró tótlegény, Szabó A., Isoné, Kiss M., Gazsi M., Horváth, Lubinszky, Szöcs Kata, Siposné, Ujvári, Blaha, Solymsó.

Este fél 8 órakor rendes helyiárakkal:

A varázsgyűrű.

Operette 3 felvonásban, 5 képben, Irták: D'Emery Adolphe és Burani Paul. Ford.: Komor Gyula. Zenéjét szerelte: Planquette R.

Személyek:

XV. Lajos, De Chavannes, Renée, Leoadie, De la garde Georges, Nicolas, Michelette, Valpignon lovak, Ardele, La Popaliniére, Athenais, Solanges, Henriette, Szirmai, Szedalhelyi, Nádai Ilonka, Vidárvé, Kenedich, Vidó, Küry Klára, Solymsó, Kiss M., Follinus, Balogh Etó, Revi A., Barfi M.

Színházi műsorok a 23. oldalon.

FŐVÁROSI VIGADÓBAN

az idei farsang utolsó

elite álarczos bálja

a pesti izr. négyelet javára.

Előre váltott beletpárjegyek ára 2 frt. Kaphatók az Ismert elárúzóhelyeken. Esti penztárolás 50 frt. — Kezdet 9 órakor.

Butorvevők

bereses figyelmébe ajánljuk, hogy a

Nemes és Lengyel,

Belváros, Egyetem-tér 5., 1. em.

lévő nagy butorraktárában a ház terombolás miatt a

butorkészletek

minden áru eladatnak. 403

Tájékoztatásul, hogy legjobbnak bevált ered. szab.

Excellent magasnyomású tömítőim kizárólag csak közvetlen nálam

rendelhetők meg és szereshetők be.

Adler Arthur BUDAPEST, VI. Eötvös-utca 30.

Özerny Tanningene-je

a legjobb festőszer hajnak és szakálnak.

Általános maradó, egyszerűen alkalmazható, sötét-szöke, barna és fekete színben. Ára 2 frt 50 kr.

Özerny keleti rózsatéje

gyengéd üde ifjuságu

finom, tiszta arcbőrt kölcsönöz, mely más szer által el nem érhető. Balzsamozappa hozzá 30 kr.

Törvényesen védett, lelkiismeretesen megvizsgált és valódi minőségben kapható.

ANTON J. CZERNY, BÉCS

XVIII., Carl Ludwigstrasse 6. (saját ház). Főraktár: I. Wallfischgasse 5. Székküldés azonnal, utánvéttel.

5 frton felül megrendelések csomagolási költség nélkül és ezenfelül postadíjmentesen küldetnek. Leírások és használati utasítások az összes Özerny-féle készítményekről kívánatra ingyen és bérmentve. Haktár Budapest: Trák József 57/58., Király-utca 12. és Egger A. Flá, Váci-kört 17.

Csak akkor valódi, ha Anton J. Czerny névvel van ellátva, más visszautasítandó. (107)

Legelőcsöbbvadászi forrás

mindennemű hangszerek és burokban

Reményi Mihály

műhangszerésznél, Budapest, Király-utca 44.

Bavítások jótékánál mellett képes árjegyzék ingyen és bérmentve. (218)

Külföldön elsajátított szakismeretek és hosszú gyakorlat alapján készítetek modern stílus

kárpitos- és díszítési munkákat.

Függönyök díszítése, terem díszítések stb. kiváló ízléssel eszközöltenek.

Magamat a n. é. közönség kegyes pártfogásába ajánlvá, maradtam kitünő tisztelettel

SZILÁGYI ZSIGMOND,

kárpitos és díszítő.

Budapest, VII., Dohány-utca 66. (Kertész-utca sarkán.) 120

„OLYMPIA“ MAGYAR MULATÓ

Kerepesi-ut 63. szám. Igazgató: BORSÓDI VILMOS. 490

Egyetlen divatos bálhelyisége.

Minden este 10 órától kezdve.

Nagy bálünnepély

tánczesoportokkal. 1 órakor:

Cancan et chahut parisién.

Végső 5 órakor.

Elsőrangú szabónő

ajánkozik a n. é. hölgyközönségnek.

Heim Irén

BUDAPEST, Geengery-utca 62/a. sz.

Írodai cikkek papírneműek, nyomtatványok stb. beszerzése előtt kérje Sárosi irodai árjegyzékét, bérmentve küldi. Sárosi Adolf papírkereskedése BUDAPEST, V. Nádor-utca 20. szám.

Ei ne mulassa senki sem posta útján, utánvét mellett megrendelni. mig a készlet tart. Remontoir zsebóra Ezen órák meg nem különböztethetők az igaz aranytól még szakember által sem. BIERMANN SAMU csomagszámküldési áruháza Budapest, Kossuth Lajos-utca 1. szám. Fontos! Zsebóra valódi ezüsthél 8.50 valódi tullezzett . 11.-

Első biztosító intézet katonai szolgálat esetére. Biztosítási tőke: 27 millió korona. Fiu gyermekek legelőnyösebb ellátása katonai szolgálat költségének fedezése — illetve a nagykorúság idejére. Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 1. sz.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp. Ezen hírneves háziser ellentáll az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomosító bedörzsölésként alkalmaztatik közvénynél. Richter-féle Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. Richter-féle Horgony-Pain-Expeller, Budapest, Király-utca 44. Richter-féle Horgony-Pain-Expeller, Budapest, Király-utca 44. Richter-féle Horgony-Pain-Expeller, Budapest, Király-utca 44.

A legjobb és legellentállóbb élősvény Alma-vadoncz, szép alanyok tavasszal és nyáron nemesítéshez. Kétvérs 4 frt 50 kr., egyéves 2 frt 50 kr. ezre. tízezeren felül vételezni ezre egy koronával olcsóbb. Kőrte vadoncz, kétvérs ezre 5 frt 50 kr. Kapható RAUZ GYÖRGY „Jólamföldi” szállótelepe és kertészetében. Kula, Bácsmogyó. 461

BUTOR részletfizetésre. A fizetési feltételek következők: Egy bevásárlási összeg 50 frtról felpénze 5 frt, a maradék havonként 4 frt. Nagy Jenő részletfőnök, butor-raktárban, Budapest, IV., Koronaherczeg-u. 2., 1. em.

Színházi műsorok.

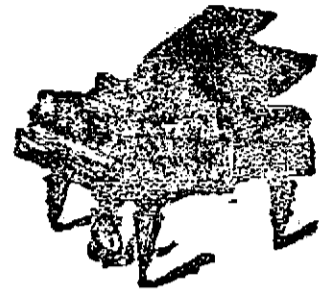
	Nemzeti Színház	Vár Színház	M. kir. Operaház	Vig Színház	Nép Színház	Magyar Színház	Kisfaludy Színház
Hétfő	Bánk bán	Tell Vilmos	—	Frou Frou	Lili	A gésák	—
Kedd	Marcelle	—	Alarczos bál	Adriana Lecouvreur	Hoffmann meséi	A könyvtáros	—
Szerda	Mekányi	—	She	A nőszabó	A talmi hercegnő	A gésák	—
Csütörtök	Folt, amely tisztult	Széchy Mária	A bugonották	A nőszabó	A baba	A kikapós patikárius	—
Péntek	Az apród Altarczó	Zsidónő	—	A nőszabó	A talmi hercegnő	A gésák	—
Szombat	Ortob	A vasgyáros	Carmen	Szöke Katalin	A baba	A michulányok	—
Vasárnap d. u.	Folt, amely tisztult	—	—	Coulisset ur!	A kukta kisasszony	Dupla feleség	—
Este	Makaranczos bál	—	She	A nőszabó	A gyimesi vadvirág	A Michulányok	—

Az egyedüli szikviz, mely sterilizálva bacteriummentesen kerül forgalomba a

SANITAS SZIKVIZ

kapható minden jobb alárusítónál
Sanitas paradicsom-kivonat
 Francia rendszer szerint conserválva a legtöbb fűszer kereskedésben.

Zongorák és pianinok



A világ első gyáraiból, valamint saját készítmények, melyek zeneművészek által a zenegyöngyeinek nevezettek el, ez időben legszolidabban vásárolhatók. 724

Keresztély mintazongora termében

Budapest, Váci-körút 21. sz.
 Csaka zongorák becseréltetnek és hangolások valamint javítások lelkiismeretesen eszközöltetnek.
Váci-körút 21. sz. (Ipar udvar).

Alapított 1839. évben.

Bakonyi Ferencz

asztalos-mester

Budapest, VIII. ker., Mária-utca 52. sz.

Ajánlja magát mindenféle asztalos munkára u. m. **hutor, épület, bojt- és konyha-berendezések** kávéházi és vendéglői berendezések ujonnan készíttetnek, javítások elfogadtnak és pontosan eszközöltetnek a legjutányosabb áron. 498

Vér új életet ad!

MOSER S. Esterházy herceg volt orvosi

Élet-Elixir-je

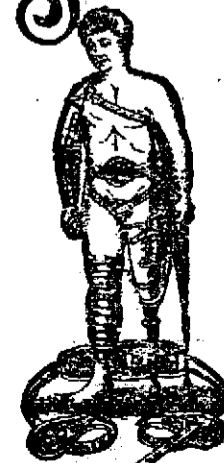
Általános elgyengülésnél már használat után a legmeglepőbb, leghatásosabb és legjobb sikert eredményez: minden betegséget elűz, pámalatos hatásával az előbbi természetes erőt ismét helyreállítja, felvillanyozza az élelcselekedet, erősíti az eszméket, nyugtalanul elalvókat az idegek nyugtát, grengit a közvény, podagra fájdalmait és elhárítja ennek beonyonását a belső hélycszekbe, tisztítja a gyomrot a benyálkásodó nedvektől, melyek emésztési nehézségeket, fejfájást és gyomorérellyést szüntenek, egyszerre leküzd a legtöbb betegségnek bizonyos forrását. Eltávolítja a hólyagot a gyomorban, jó kedvre és derűre cserezt.

Egy palack ára használati utasítással 2 frt 50 kr., egy kis palack 1 frt 25 kr. o. e. A széküldés az összeg előleges beklűdése, vagy utánvét mellett a világ minden irányába pontosan eszközöltetik.

Főraktár: Török József gyógyszerész

urnál Budapest, Király-utca 12. szám és minden nagyobb gyógyszerárban kapható.

Specialista sérvkötőkben



Császári és kir. osztrák magyar és belga kir. szabad.

Küln. Brüssel 1893. arany érem és díszokmányokkal.

Keleti-féle sérvkötő

orvosi tekintélyek véleménye szerint a legelőkeltebb ezen nemben; nem csuszlik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolítja czélszerű szerkezeténel fogva az eddigi sérvkötők hiányait.

Ára: egyoldalu 6 frt, kétoldalu 12 frt.

Gyáramban készülnek ezenkívül: műtábak, műkezek, műleges fűzők, egyenestartók, járó és nyugtató gépek, gumma görcsér-haranyák stb. Megrendeléseket pontosan eszközöl.

KELETI J.

Kétszeres és orvosi szabású műtábak BUDAPESTEN.

Fűzők: IV., Koronaherceg-utca 17.
 Gy.: IV., Rosály-utca 18.

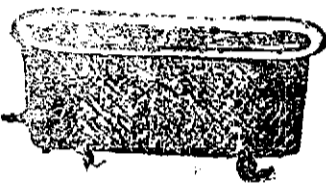
Több cs. és kir. szab. tulajdonosa.

SCHWALB KÁLMÁN

Budapest, VII., Izabella-utca 76. sz.

Elvállal épület-horgany díszítményeket, légcsész- és vízvezetési munkákat különlegességek fürdőszobákban. Készít vidéken vízvezetéseket, esztornázást szagtalan aranykaszéket, fürdőszobákat és szőköket a legszobább hivitelben.

— Ajánlatokat terv szerint elfogad. —



Az Esketési Ügyvivőség

beszerzi az esküvőhöz szükséges összes okmányokat és elvégzi az összes utakat. (359)

Hivatala: Budapest, VII., Erzsébet-körút 7. Vidékre levélben. Vidékre levélben.

M. kir. államvasutak igazgatósága.

5117/1898. C—IV. szám.

Hirdetmény.

(Pótlék kiadása az osztrák-magyar-német alföldi-angol személyforgalomban.)

A magyar, királyi államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint f. é. február hó 1-én a Tetschen, Bodenbuch és Oderbergen át 1897. évi május hó 1-ről érvényes személydíjszabáshoz az I. pótlék lép életbe.

Ezen pótlék a magyar királyi államvasutak díjszabás elárúsító iródájában (Budapest VI., Csengery-utca 33. II. em.) 20. krajczárért kapható. 445

Budapest, 1898. január 28.

Az igazgatóság.

(Utányomat nem díjaztatik.)

Páratlan sikert gyógyhatással folytán legmegelőgében ajánlató.

Dr. Mitzger Tivadar

hydro-elektrotherapiai rendelő intézete

Budapest, Török-körút 44. I. em.

Az ideg- s nemü betegségek elnevezése alatt rejő különféle legelhanyagoltabb bántalmak, különösen a kóros bőrbetegségek, a kóros könnycselekedés folytán keletkezett bőrbetegségek, a gyöngyesség állapotaival, a gyöngyesség az összes gyógy- módszereket használtatvánul s messze felülmúlja, a nemviben gyógyszerektől menten néhány nap alatt gyökeres, állandó s teljes gyógyulást biztosít.

Intézetem a modern higya és orvosi technika elsősorú alkalmazásával, az összes gyógytermekkel van berendezve. Többféle, bőséges és gyors eredmények folytán keletkező teljes gyógyulás után fizethető. Külön vendéglővel, kávéházzal, Rendelés naponta d. e. 10-ig, d. n. 8-ig. Levélkre díjmentesen válaszoltatik.

A MAUTHNER-FÉLE

hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban a törvényesen bejegyzett

medve - védjeggyel

valamennyi nagyobb vidéki

fűszer- és vaskereskedésekben

kaphatók.

A Budapesten Andrassy-ut 23. szám alatt létező Mauthner Ödön czég esakis olyan csomagoknál vállal teljes jóállást egészen friss és valódi magvakért, amely csomagok ragasztva, a medve-ábrával és a Mauthner névvel jelölve vannak, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.

Ültetés távolsága: 15—20 cm.

Talaj minősége: trágyázott.

Mauthner-féle magvak.

Árusszámok: 1898. szeptember.

Mérete: 15—20 Cm.

Bodanbeschaffenheit: Gut gedüngt.

Előleges jelentés.

A folyó év őszén megjelen:

A KIRÁLY KÖNYVE.

IRTÁK: Dr. Ágai Adolf (Porzó), Dedek Crescens Lajos, Herczeg Ferencz, dr. Jókai Mór, Kozma Andor, Mikszáth Kálmán és dr. Szilágyi Sándor.

RAJZOLTÁK: Benczur Gyula, Garay Ákos, Blaas Gyula, Gause Vilmos, Halmi Artur, Moser Kálmán, báró Myrbach Felicián, Pap Henrik, Walter Ottokár és Zsche Tivadar.

☛ A mű nagy fólió alakban (36—46) két kiadásban jelen meg. ☛

I. Fénymetszetű luxus kiadás

35 fénymetszet (heliogravure) 100 teljes oldalas kép és 200 szövegrajz.

Kötése a legfinomabb világos szattján-bőr gazdag művű aranyozott és zománcolt sarkokkal (királyi korona, királyi monogram, aranygyapjas rend csat alakjában, ércz-keret) aranyfémekkel.

☛ Egy példány ára 200 frt. ☛

II. Szalon diszkiadás.

Illusztrációkban magában foglal: 100 teljes oldalas képet és 200 szövegrajzot angol kettősvaszon, arany- és dombormű-sajtóval, aranyfémekkel készült kötésben.

☛ Egy példány ára 50 frt. ☛

Az imént vázolt mű feladatát tüzte ki, mind annak leírásai és művészi tekintetben tökéletes feltüntetését, ami királyunk felséges személyéhez a környezetéhez valamiképp hozzáfűződik.

Ez a mű nem foglalkozik sem a felsége uralkodásának, sem a monarchia fejlődésének történetével; sőt, teljesen mellőzve van benne minden történelmi, politikai és nemzeti szempont. Csakis mozzanatok vannak benne megírva és lerajzolva, melyeknek intím természetét az jellemzi leginkább, hogy a király uralkodási működésével semilyen, vagy csak igen laza összefüggésben vannak.

A mű annak nyújtja hű rajzát: a király mily életet folytat budapesti és bécsi várpalotáiban és ischli nyaralójában. Szól az udvartartás személyeiről. Elmondja miképp folyik le elnöklés alatt a miniszteri tanács, miképp esik meg a kihallgatás, fogadtatnak idegen uralkodók, folyóknak le egyházi és világi ünnepek. Elbeszél továbbá: hogyan utaz, vadászik a felség; hogyan vesz részt a hadi és egyéb katonai gyakorlatokon, mily módon lép vonatkozásba művészetével, tudományhoz stb. stb.

A szöveget olyan írók szerkesztették, a kik állásuk, összeköttetések és a tárgyalandó témák közvetlen ismerete következtében az ilyen munkára kiválóképpen hivatva vannak.

De a szónál többet azon kimagasló művészek szeruzája s ecsete mond el, ír, rajzol és fest le, akik e mű szolgálatába állva, kizárólag csakis az ebben a műben való reprodukció végett készítettek festményeket és rajzokat, melyek minden irott szónál szemléltetőbben és világosabban tüntetik fel a személyeket és tárgyakat.

A legmagasabb udvari hatóságok részéről az e mű körül elfoglalt művészeknek a legelőzékenyebb módon megadott engedély; hogy minden palotáról, nyaraló-kastélyról, vadászokról és vadászterületekről a helyszínen vehetnek főlvételeket, hogy udvari szertartásoknak, ünnepeknek stb-nek szemtanúi lehettek; — csak ez tette lehetővé, hogy az illusztrációk eredeti rajzai a való nyomán kelt dolgok és jelenetek hű képét tárják elénk.

Ami e műnek irodalmi és művészi becsét, valamint a papirosnak, nyomásnak és bekötésnek technikai előállítását illeti, mindent elkövetünk, hogy az méltó legyen annak magasstos személyéhez, a kivel foglalkozik.

Aláírásokat már most fogadunk el s ezekre nézve a részletfizetésnek árfőlemelés nélkül való oly kedvezményét nyújtjuk, hogy a fénymetszetű luxus kiadást már havi 5 forint részletfizetés, a szalon diszkiadást pedig havi 2 forint részletfizetés ellen szállítjuk. A fizetés csak a mű átvételekor kezdődik.

„A KIRÁLY KÖNYVE” kiadóhivatala.

Budapest, VII., Erzsébet-körút 17.

Kérjük az alábbi közölt aláírási jegyet használni:

Aláírás:

A fénymetszetű luxus kiadásra.

„A Király Könyve” kiadóhivatalának

Budapest, VII., Erzsébet-körút 17.

A fent közölt prospektushoz képest „A Király Könyve” című diszmit fénymetszetű luxus kiadásának egy példányára írok alá;

☛ Ára 200 forint. ☛

A fizetés a mű átvételekor történik.

a) egyszerre;

b) _____ frtos havi részletekben határidő veszteségével
(A mellőzött fizetési módozat keresztül huzandó.)

Helynév és kelet: _____

Szabatos cím: _____

Aláírás:

A szalon kiadásra.

„A Király Könyve” kiadóhivatalának

Budapest, VII., Erzsébet-körút 17.

A fent közölt prospektushoz képest „A Király Könyve” című diszmit szalon diszkiadás egy példányára írok alá;

☛ Ára 50 forint. ☛

A fizetés a mű átvételekor történik.

a) egyszerre;

b) _____ frtos havi részletekben határidő veszteségével
(A mellőzött fizetési módozat keresztül huzandó.)

Helynév és kelet: _____

Szabatos cím: _____